

MosaLira

Jaarverslag 2021

MOSA LIRA
Vergroot je wereld

 PricewaterhouseCoopers
Accountants N.V.
Uitsluitend voor
identificatiedoeleinden

Inhoud

Voorwoord	1
1. Het schoolbestuur	3
1.1 Profiel	3
1.2 Organisatie	8
2. Verantwoording van het beleid	14
2.1 Onderwijs & kwaliteit.....	16
2.2 Personeel & professionalisering	25
2.3 Huisvesting & facilitaire zaken	32
2.4 Financieel beleid	34
3. Verantwoording van het financieel beleid.....	37
3.1 Ontwikkelingen in meerjarig perspectief.....	37
3.2 Resultaat en ontwikkelingen gedurende het jaar	45
3.3 Risico's en risicobeheersing	49
4. Jaarrekening	51
BIJLAGE: Jaarverslag 2021 Raad van Toezicht MosaLira	87
BIJLAGE: Jaarverslag 2021 GMR MosaLira	94

Voorwoord

Aan onze leerlingen,

Vergroot je wereld, dat is de leus van MosaLira. Afgelopen jaar werd jouw wereld soms juist kleiner. Je kon niet naar school omdat die dicht ging, of je moest misschien in quarantaine omdat iemand in jouw omgeving positief getest was op corona. Sport kon niet doorgaan en allerlei andere afspraken ook niet. We weten dat dit echt niet fijn is geweest en we zijn blij dat je weer naar school kan.

Wij willen jouw wereld graag vergroten, omdat je zo meer kennis over je omgeving krijgt en zelf kan kiezen wat je na de school waar je nu op zit, wil gaan doen. Daarvoor is het belangrijk dat je leert lezen en schrijven en vooral ook dat je goed leert nadenken over wat je belangrijk vindt en dat je ontdekt wat bij jou past. Daar mag je de tijd voor nemen.

We hebben vorig jaar geld gekregen van de overheid om lessen die niet doorgingen in te kunnen halen. Dat heet NPO: Nationaal Programma Onderwijs. Een aantal slimmeriken bij MosaLira hebben in korte tijd een goed plan bedacht. Zodat elke school bij ons kon beslissen hoe ze dat extra geld gingen gebruiken. Voor het uitvoeren van dat plan hebben we extra juffen en meesters een baan gegeven en die blijken het heel goed te doen, leuk hè?

Ook zijn we meer gaan samenwerken met andere scholen in de stad van kom Leren en VMBO Maastricht en met Expirileer waar je straks meer te weten kan komen over techniek. En we hebben samen met onze collega's van stichting kom Leren taalklassen ingericht. Die zijn er voor leerlingen die nog geen Nederlands spreken. We hebben hard gewerkt om de scholen goed te onderhouden en we zijn nieuwe scholen aan het bouwen en ook scholen aan het opknappen. Dat is soms hard nodig! Het kost miljoenen euro's om dat te doen. Dat wordt vooral betaald door de Gemeente Maastricht.

Ons volgende plan is dat we er voor gaan zorgen dat elke leerling zoveel mogelijk op de school kan blijven waar hij of zij nu les krijgt. Meestal gaat dat prima, maar soms niet en dan gaat deze leerling naar een andere school. Dat kan de beste oplossing zijn en toch willen we proberen om nog meer leerlingen op de eigen school te laten blijven. Dat noemen we inclusie. Dat doen we samen met andere organisaties, want dat willen we en kunnen we niet alleen.

Dan hebben we nog een Koersplan. Daar is ook een leerling versie van geschreven (die is eigenlijk het leukst, niet verder vertellen). Na twee jaar hebben we eens gekeken hoe ver we zijn gekomen met dat Koersplan. We hebben dat besproken met medewerkers en leerlingraden van scholen. Wat we graag wilden weten was: wat doen we goed, wat mis je nog en wat kan beter. Hele goede adviezen hebben we gekregen, bijvoorbeeld van de leerling raden: kom op met die zonnepanelen MosaLira. Daar kunnen jullie best wat geld in investeren, dat is namelijk ook voor de wereld van morgen. En zo is het.

Wij zijn dankbaar dat we je in vrede mogen onderwijzen, je les mogen geven. We willen graag dat je met plezier naar school komt en dat je je veilig voelt. We zijn ook dankbaar dat we zoveel fijne collega's hebben bij MosaLira. Ze doen allemaal hun best voor jou en dat is ook precies de bedoeling.

De rest van dit verslag laat zien hoe we bij MosaLira omgaan met ons geld. Geld dat we krijgen om jou en je klasgenoten goed onderwijs te geven. Misschien een beetje saai en zeker ingewikkeld om te lezen. Maar het is belangrijk om dit goed te regelen want alleen op die manier kunnen we er ook in de toekomst zijn voor de Wereld van Morgen!

Namens al onze collega's,
Jean-Pierre Giesen en Joan van Zomeren
College van Bestuur

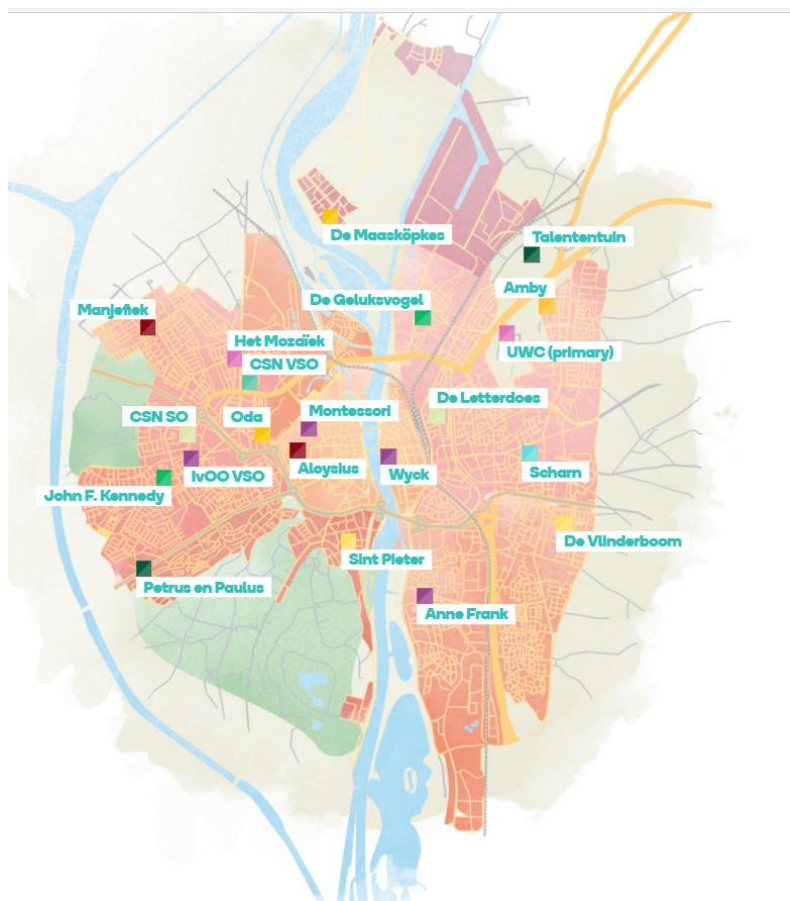
1. Het schoolbestuur

1.1 Profiel

De scholen

MosaLira is een stichting opgericht in 2003 en gevestigd te Maastricht. MosaLira wordt gevormd door zestien scholen voor basisonderwijs, een school voor speciaal basisonderwijs, drie voorzieningen voor (voortgezet) speciaal onderwijs en de primary school van United World College Maastricht. De scholen zijn geen juridisch zelfstandige entiteiten, maar maken onderdeel uit van de stichting. Op onze scholen werken ongeveer zeshonderd personeelsleden voor vijftienduizend leerlingen. De stichting heeft tot doel het geven van basisonderwijs, speciaal basisonderwijs, speciaal onderwijs en voortgezet speciaal onderwijs in Maastricht en omgeving. Alle leerlingen zijn welkom bij ons.

De MosaLira scholen zijn op onderstaande kaart van Maastricht weergegeven. Verdere informatie over onder meer onderwijs en resultaten van de verschillende scholen is beschikbaar via scholenopdekaart.nl.

Missie & visie

Elk kind wil van nature zelf leren, wij noemen dat intrinsieke motivatie. In ons DNA zit een enorm ontwikkelpotentieel en dat zorgt ervoor dat we leren eten, drinken, lopen, lezen, ontdekken, samenwerken en ons verdiepen in de ander. We verwonderen ons over de wereld om ons heen en bewonderen wat deze wereld ons te bieden heeft. Als zodanig is elk kind al op unieke wijze toegerust voor de eigen ontwikkeling.

Onze missie is ‘kinderlijk’ eenvoudig:

Goed onderwijs voor alle aan ons toevertrouwde leerlingen.

Wij onderwijzen en ondersteunen onze leerlingen om de verbinding met de wereld aan te gaan. Wij bestaan, opdat het potentieel van elk kind tot wasdom komt. Graag werken wij elke dag aan het ‘willen’ leren van leerlingen. Wij omringen kinderen met kennis, hebben hoge verwachtingen, wij bemoedigen, geven vertrouwen en waardering.

Onze visie is gebaseerd op maatwerk. We zijn nieuwsgierig naar de eigenheid van elk kind. Onze schoolteams zetten zich met hart en ziel in om kinderen te helpen hun talenten en vaardigheden te ontwikkelen. MosaLira beschikt over een palet aan scholen met hun eigenheid in aanpak, methode, visie en inrichting van het onderwijs. Er valt wat te kiezen en er is voor elk kind een passende plek op een van onze scholen. Op al onze scholen is het veilig, fijn en is het onderwijs van goede kwaliteit.

Onze besturingsfilosofie is gebaseerd op het Rijnlands gedachtegoed, waarbij we de volgende kernwaarden hanteren: vertrouwen, verbinding en vakmanschap. De directeuren sturen in de lijn samen met het College van Bestuur. We gaan uit van mogen in plaats van moeten en van vertrouwen in plaats van controleren. Ontwikkeling van expertise en beleid ontstaat vanuit ieders professionaliteit en leiderschap. De directeur bepaalt samen met het team en de medezeggenschapsraad hoe er wordt omgegaan met het beschikbare geld, om zo doelmatig mogelijk medewerkers en middelen in te zetten ten behoeve van goed onderwijs. Daarbij ligt voor hen de focus op de ontwikkeling van onderwijs en personeel.

Binnen de gestelde kaders van MosaLira is alle ruimte voor pluriformiteit en maatwerk. Het succes van MosaLira komt voort uit de individuele scholen. Deze energie en dit elan willen we vasthouden - en vooral ook delen en vermenigvuldigen – om vervolgens hier op voort te bouwen. In gezamenlijkheid een sterkere stichting vormen – met een goede balans tussen de kracht van eenheid naast de kracht van het verschil - waar we van elkaar kunnen leren en waarin we elkaar kunnen ondersteunen vanuit solidariteit, dat is onze ambitie.

Medewerkers die bovenschools werkzaam zijn binnen onze stichting adviseren, faciliteren en ondersteunen de scholen. Onze experts op het gebied van huisvesting, facilitaire zaken, onderwijs & ondersteuning, HRM, bedrijfsvoering & control, communicatie en ICT staan onze scholen elke dag bij met raad en daad.

Koersplan

Samen zoeken en ontdekken, betekent niet dat je verdwaalt

In een proces van co-creatie schreven we samen Ons Verhaal, het Koersplan van MosaLira (het strategisch beleidsplan). Daarbij waren een kleine vierhonderd medewerkers betrokken. Alle directeuren waren op meerdere momenten in het proces betrokken, evenals (G)MR, Raad van Toezicht en enkele 'critical friends' binnen en buiten MosaLira (leerlingen, ouders, beleidsmedewerker gemeente, schoolleiders van andere stichtingen). Dit heeft uiteindelijk geleid tot ons Koersplan 2019-2023.

Een verhaal dat de belofte van verandering en vernieuwing in zich draagt. Waaraan we vanuit vertrouwen, verbinding en vakmanschap voortdurend verder schrijven. Later kreeg dat verhaal de titel 'Vergroot je wereld'. Want dat is precies wat we doen.

Vier bouwstenen en Expertisegroepen

In ons Koersplan hebben we vier bouwstenen benoemd met de nodige verbeterpunten en plannen. Om deze plannen, ambities en wensen meer concreet, planbaar en meetbaar te maken, hebben we per bouwsteen acties geformuleerd. Deze acties pakken we op stichtingsniveau op. Per bouwsteen is in 2019 een expertisegroep samengesteld. Zij stellen plannen op om ervoor te zorgen dat we acties stap voor stap uitvoeren met input en hulp uit de organisatie.

De vier bouwstenen zijn:

- *Een stevige basis;*

De expertisegroep 'Een stevige basis' zet in op ontwikkeling in de facilitering en bedrijfsvoering, die het totale Koersplan en het primaire proces ondersteunen.

- *Slimmer leren;*

Goed onderwijs voor alle aan ons toevertrouwde leerlingen: dat is waar we bij MosaLira voor staan. Leren vanuit een intrinsieke motivatie, in een uitdagende en inspirerende omgeving met een lesaanbod dat aansluit bij de maatschappij en de toekomst. Deze expertisegroep zet zich hiervoor in.

- *Voor de wereld van morgen;*

Wat geven we mee aan de kinderen die aan ons zijn toevertrouwd? Zijn we passanten of geven we echt richting aan? Richting aan een betere wereld, een schonere wereld, een vreedzame wereld. Heel klein beginnend kan iedereen bijdragen aan die wereld van morgen. Deze expertisegroep houdt zich daarmee bezig. De zeventien Duurzame ontwikkelingsdoelen zijn een leidraad daarbij.

- *Gezond en gelukkig;*

Kort gezegd vinden wij dat de zorg vanuit goed werkgeverschap bestaat uit het bieden van een omgeving waarin je optimaal kunt functioneren om iedere dag het beste uit jezelf te halen. Pas dan kun je ook het beste bieden aan de leerlingen. Deze expertisegroep houdt zich bezig met initiatieven die bijdragen aan gezonde en gelukkige MosaLira medewerkers.

De voortgang binnen deze Expertisegroepen wordt periodiek gemonitord.

Midterm review (Tussenevaluatie Koersplan)

In het najaar van 2021 werd een gestructureerde ‘midterm review’ uitgevoerd; een tussenevaluatie van het Koersplan. In lijn met onze Rijnlandse besturingsfilosofie en de wijze van totstandkoming van het Koersplan werd ook nu aan eenieder de mogelijkheid geboden om mee te praten.

Dit heeft geleid tot diverse sessies waarin onder meer directeuren, (staf)medewerkers, ouders, leerlingen en leden van de Raad van Toezicht hun mening gaven. Hierin werd uitgewisseld over: wat hebben we de afgelopen tijd gezien aan acties en initiatieven binnen MosaLira, wat vinden we belangrijk, wat moet er nog gebeuren.

Tijdens de sessies gingen 90 deelnemers in kleine groepjes met elkaar in gesprek, in aanwezigheid van de leden College van Bestuur en enkele stafmedewerkers. Op basis van de input van de deelnemers is een evaluatiedocument geschreven. Dit is eind december vastgesteld.

Geconstateerd werd dat verbinding en vertrouwen wordt gevoeld; dit zijn tegelijkertijd ook aspecten waaraan aandacht moet blijven worden geschonken. Mensen merken dat de basis steeds meer op orde raakt. Onderwerpen die genoemd werden als zichtbaar vanuit het Koersplan waren onder meer: leernetwerken die op stoom kwamen, verbeteringen in de ICT infrastructuur, aandacht voor het milieu en gezonde voeding. De conclusie was dat MosaLira redelijk op koers ligt. Er komt echter een aantal strategische onderwerpen aan dat verandering vraagt en impact heeft op de organisatie. Denk aan het toenemende personeelstekort en de noodzaak voor meer inclusief onderwijs. Tegelijkertijd is van de organisatie en met name de mensen veel gevraagd. Zeker binnen een lange onzekere coronaperiode met veel extra werk en gevraagde flexibiliteit. Temporiseren, keuzes maken en ‘lucht’ geven werd dan ook als wenselijk benoemd.

Eind 2021 stelde de Raad van Toezicht de herziene meerjarenbegroting vast. Geconcludeerd werd:

- We wijzigen niet de koers van de organisatie, maar:
- brengen, accenten en scherppte aan,
- doen aanvullende investeringen en
- nemen extra tijd om zaken goed te implementeren.

Concreet betekent dit dat de Koersplanperiode met een jaar wordt verlengd, tot 2024. In 2022 zal verder worden uitgewerkt wat dit inhoudelijk en planmatig betekent.

Het vastgestelde (twee)jarenplan bevat de volgende organisatiedoelen:

1. *Dienstencentrum omvormen naar expertisenetwerk*
2. *Taalklassen NT2 implementeren bij 2 scholen*
3. *Visie ontwikkelen en plan van aanpak opstellen voor inclusief onderwijs*
4. *NPO implementeren, meten en monitoren*
5. *IKC door ontwikkelen op basis van visie en samenwerking*
6. *Opstellen meerjarenvisie en beleid op duurzaamheid / SDG's*
7. *Burgerschap conform regelgeving implementeren binnen onderwijs*
8. *Opstellen meerjarig plan van aanpak welzijn, gezondheid en vitaliteit*
9. *Visie (door)ontwikkelen en meerjarenplan van aanpak opstellen m.b.t. leiderschapsontwikkeling*
10. *Training leidinggevenden en teamsessies gezondheid en waarden en normen (Cultuur)*

Leernetwerken

Blijven inspireren, ontwikkelen en exploreren is vanzelfsprekend binnen MosaLira. Dat gebeurt op mesoniveau onder meer in onze leernetwerken van professionals binnen onze stichting. MosaLira kent op dit moment 21 leernetwerken voor en door collega's met hetzelfde interessegebied. Daarin wordt

kennis gebracht, gehaald en wordt geïnspireerd. Dit in korte sessies, rond een bepaald thema. Rond de zomer is er een vernieuwde informatiefolder opgeleverd en hebben zich 195 medewerkers aangemeld, daarmee steeg het aantal deelnemers met 21% ten opzichte van 2020|2021.

Toegankelijkheid & toelating

Uitgangspunt van de scholen van MosaLira is de keuzevrijheid van de ouders. Zij zoeken de school die het beste aansluit bij hun kind en bij hun eigen opvattingen. Voorwaarde is dat ouders bij toelating aangeven dat zij de grondslag van de school zullen respecteren.

Sinds de invoering van de Wet Passend Onderwijs is voor elke school/bestuur de zorgplicht van kracht. Indien de school bij aanmelding niet de noodzakelijke ondersteuning kan geven op basis van de hulpvragen van het kind, is de school/het bestuur verplicht de ouder te begeleiden naar een andere passende plek.

Bij aanmelding hebben de ouders wel de plicht om alle relevante en juiste informatie te verstrekken of dienen ouders toestemming te geven dat de school informatie kan opvragen aan derden. Daarnaast kan de school ten behoeve van het vaststellen van de onderwijsbehoeften van het kind de ouders verzoeken eerst aanvullend onderzoek te laten verrichten.

Met de invoering van Passend Onderwijs dienen alle kinderen een passende plek te krijgen binnen de totale zorgstructuur van het Samenwerkingsverband in de regio. Voorkomen moet worden, dat de leerling nergens terecht kan en thuis komt te zitten. De toelating mag niet afhankelijk worden gesteld van een geldelijke bijdrage van de ouders. De school dient het besluit om een leerling niet toe te laten schriftelijk met redenen omkleed aan de ouders mee te delen. De ouders kunnen tegen dat besluit bij het bevoegd gezag schriftelijk bezwaar indienen, binnen zes weken na de beslissing. Het bevoegd gezag is verplicht de ouders te horen en moet binnen vier weken na ontvangst van het bezwaarschrift beslissen. Daarna zouden de ouders nog een beroep kunnen doen op de burgerlijke rechter.

1.2 Organisatie

Contactgegevens

- Naam: MosaLira, Stichting voor Leren, Onderwijs en Opvoeding
- Bestuursnummer: 41373
- Adres: Withuisveld 22, 6226 NV Maastricht
- Telefoonnummer: 043-3540133
- E-mail: info@mosalira.nl
- Website: www.mosalira.nl
- KvK nummer: 14075552

Governance en juridische structuur

MosaLira is een stichting. We onderschrijven de Code Goed Bestuur in het primair onderwijs en handelen hiernaar.

De functiescheiding tussen bestuur en intern toezicht wordt binnen MosaLira vormgegeven middels het 'two-tier model' met een College van Bestuur (CvB) en een Raad van Toezicht (RvT). De Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad (GMR) is voor ons een belangrijke derde partij. Zij vertegenwoordigt de oren en ogen van ouders en collega's die wij graag en vroeg in de processen en het toezicht op de organisatie betrekken. Het College van Bestuur is als bevoegd gezag eindverantwoordelijk voor goede onderwijskwaliteit, deugdelijk (financieel) beheer, zinvolle processen en dialogen binnen de instelling als geheel en in de scholen.

De Raad van Toezicht vervult de rol van toezichthouder in lijn met de Code Goed Bestuur en treedt op als adviseur en werkgever voor het bestuur.

De GMR legitimeert mede het bestuursbeleid via instemming en advies en als logische overlegpartner vanuit personeel en ouders. Ook de samenwerking van CvB, RvT en GMR krijgt aandacht via gezamenlijke bijeenkomsten en ontmoetingen. Het samenspel tussen GMR, RvT en CvB heeft ook afgelopen schooljaar weer een positieve ontwikkeling doorgemaakt.

In 2020 werd de besturingsfilosofie van MosaLira verder uitgekristalliseerd. Op het gebied van governance is in het verslagjaar dan ook nadrukkelijk aandacht geschonken aan de wijze van toezicht houden (Rijnlands), passend bij deze besturingsfilosofie. Dit komt onder meer tot uitdrukking in de manier waarop we met elkaar de dialoog voerden in 2021, op welke wijze en in welk stadium partijen betrokken werden. Ook werd verder gewerkt aan de contouren van een toezichtkader. Dit zal begin 2022 worden afgerond.

Organisatiestructuur

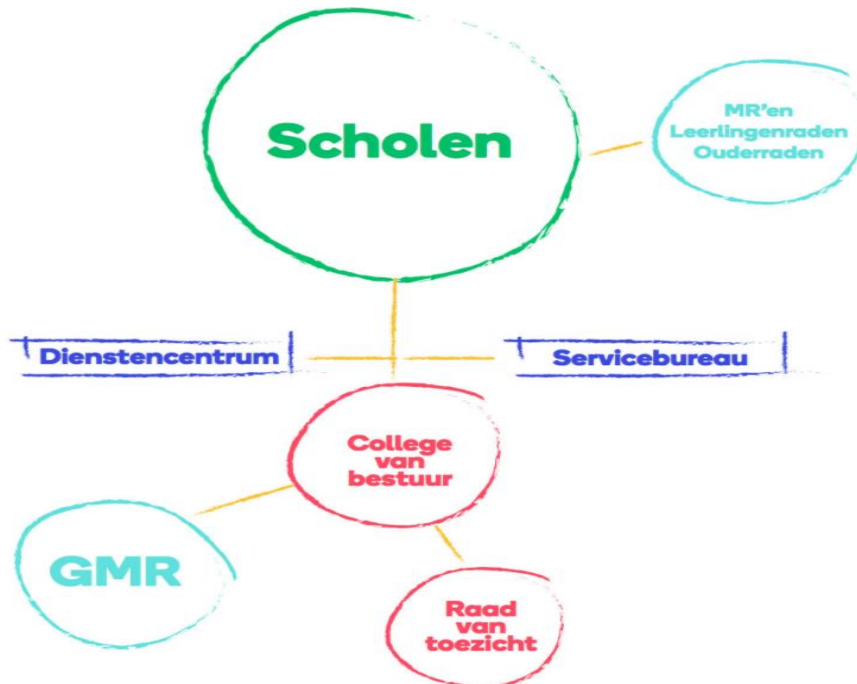
Naast de 21 scholen, telt MosaLira een College van Bestuur (twee leden), een Raad van Toezicht, verschillende medezeggenschapsraden op de scholen en een Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad.

Ook is er extra expertise en ondersteuning van het onderwijs in de vorm van een Dienstencentrum en het Servicebureau.

Bij het Dienstencentrum werken gespecialiseerde medewerkers. Als leerlingen extra ondersteuning of uitdaging nodig hebben, bijvoorbeeld bij dyslexie, dyscalculie of hoogbegaafdheid, kunnen de scholen een beroep op hen doen.

Het Servicebureau heeft als opdracht de scholen zoveel als mogelijk te ondersteunen op het gebied van bedrijfsvoering zodat daar de focus kan liggen op het primaire proces. Binnen het Servicebureau zijn de afdelingen Financiën, Personeel- en salarisadministratie, HR, Huisvesting, Communicatie, ICT, Onderwijs en Organisatie en het secretariaat gehuisvest.

De structuur van onze organisatie kenmerkt zich door een platte structuur met korte lijntjes naar elkaar. We kunnen hierdoor snel schakelen en direct inspelen op zaken die aandacht behoeven. Centraal staan uiteraard de scholen. De scholen worden ondersteund door de MR, het Dienstencentrum, het Servicebureau, het College van Bestuur, de Raad van Toezicht en de GMR.

College van Bestuur (CvB)

College van Bestuur en nevenfuncties

MosaLira heeft een collegiaal bestuur, bestaande uit:

Mevrouw J.W.M.G. van Zomeren, per 01-09-2018

De heer J.P.M. Giesen, per 01-05-2019

Mevrouw J.W.M.G. van Zomeren

Voorzitter College van Bestuur

Relevante nevenfuncties:

- Lid Algemene ledenvergadering United World College Maastricht
- Lid Samenwerkingsverbanden primair onderwijs
- Lid en Penningmeester Samenwerkingsverband VO
- Lid Pettelaaroverleg
- Lid Expertgroep code goed bestuur PO-Raad
- Lid Beweging Limburgse ambassadeurs kindermishandeling en seksueel misbruik
- Lid Impactteam Corona PO-Raad

De heer J.P.M. Giesen

Lid College van Bestuur

Relevante nevenfuncties:

- Voorzitter exploitatiestichting Centre Manjefiek Malberg
- Voorzitter Stichting Steunfonds Radar
- MR-lid basisschool De Den te Mheer

Intern toezicht

Raad van Toezicht (RvT)

De Raad van Toezicht is het intern toezichthoudend orgaan en houdt toezicht op het College van Bestuur.

Vanuit de maatschappelijke doelstellingen en de daarmee verbonden onderwijsdoelstellingen ziet de Raad van Toezicht integraal toe op het beleid van het College van Bestuur en de uitvoering ervan. De Raad van Toezicht toetst in het bijzonder of de statuten, de daarmee verbonden reglementen, de wettelijke verplichtingen en de 'Code Goed Bestuur Primair Onderwijs' worden nageleefd. Daarnaast laat de Raad van Toezicht zich frequent en uitgebreid informeren over de interne en externe ontwikkelingen die van belang zijn voor MosaLira.

De Raad bestaat uit de volgende personen:

- Mevrouw A. Christophe (voorzitter)
- De heer H. Wiertz
- De heer F. Schneiders
- Mevrouw M. Depondt-Olivers
- De heer T. van der Hagen

Voorts was er in het verslagjaar een trainee vanuit de Masterclass 'Aankomend Toezichthouder' aan de Raad van Toezicht verbonden.

In de bijlage is het verslag van de Raad van Toezicht opgenomen. Daarin is onder meer opgenomen; de nevenfuncties en het rooster van afreden; de aanpak en de uitvoering van de taken en bevoegdheden en de onderwerpen die in 2021 op de agenda stonden.

De gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR)

De GMR heeft op grond van de Wet medezeggenschap scholen (WMS) de taak om het bovenschoolse beleid mede vorm te geven. Daarbij gaat het om onderwerpen die van belang zijn voor alle of een meerderheid van de scholen van MosaLira. De GMR van MosaLira bestaat uit 6 ouderleden en 6 medewerkers en wordt ondersteund door een ambtelijk secretaris. Er is regelmatig afstemming tussen (het dagelijks bestuur van) de GMR en het College van Bestuur en de contacten verlopen plezierig en positief kritisch.

In de bijlage is het jaarverslag van de GMR opgenomen.

Horizontale dialoog en verbonden partijen

Verbinding is één van de kernwaarden van MosaLira. We maken verbinding met elkaar; met ouders, leerlingen, medewerkers en ook met overige partijen in het domein onderwijs-jeugd-zorg. We nemen regie in de samenwerking met partners. We brengen mensen bij elkaar, verbinden en vertrekken vanuit onze common ground, ons gezamenlijk belang: het belang van onze leerlingen.

Binnen Maastricht werkt MosaLira op verschillende thema's samen met andere schoolbesturen, bijvoorbeeld in het contact met voortgezet onderwijs, passend onderwijs en specifiek rond de opzet van Taalklassen. De samenwerking met kom Leren, het schoolbestuur met basisscholen in Maastricht en het Heuvelland is het meest intensief. De basis van deze samenwerking is partnerschap in het realiseren van onze gemeenschappelijke opdracht, namelijk goed onderwijs voor alle kinderen binnen Maastricht.

Zie hieronder voor een (niet uitputtend) overzicht van samenwerkingspartners.

Organisatie of groep

UWC Maastricht

Beknopte omschrijving

MosaLira is één van de participanten in United World College Maastricht. De leraren primair onderwijs bij UWCM zijn deels in loondienst bij MosaLira. De rijksbijdragen van UWC lopen via MosaLira als bevoegd gezag van het Primary deel van UWC. MosaLira is primair verantwoordelijk voor de inzet van deze gelden.

Stichting kom Leren

Er wordt intensief samengewerkt met Stichting kom Leren, het schoolbestuur met basisscholen in Maastricht en het Heuvelland. In eerste instantie gaat het daarbij om zaken rond het primaire proces (denk aan de Taalklassen). Maar ook is gezamenlijk een opleidingstraject voor toekomstig schoolleiders opgezet en worden ervaringen uitgewisseld rond bedrijfsvoering aspecten.

Kindpartners

Op schoolniveau is er overleg tussen school en betrokken kindpartners die opvang (kinderopvang, tussen- of buitenschoolse opvang) of peuterspeelzaalwerk verzorgen.

Op bestuurlijk niveau is er ook overleg met belangrijke kindpartners. Te weten MIK, Samen Spelen, Pinokkio, Lewieke, 't Hummelke, Kids-Home. We werken binnen MosaLira en met onze partners aan een visie op Kindcentra.

(Jeugd) zorgpartners

Vanuit de visie 'vindplaats is werkplaats' verbinden we onderwijs en zorg.

Belangrijke partners zijn Radar, Xonar, Trajekt, Adelante, GGD, Hai-5, Somnium (SO en SBO) en en Stichting MEE.

Diverse samenwerkingsverbanden PO en VO	MosaLira participeert in de samenwerkingsverbanden PO en VO in de Westelijke Mijnstreek, Maastricht Heuvelland en Heerlen e.o. Dit om in gezamenlijkheid voor alle leerlingen een zo passend mogelijke plek in het onderwijs te bieden en samen meer inclusief onderwijs in Zuid-Limburg te ontwikkelen.
Vervolgonderwijs	Met de besturen voor voortgezet onderwijs in de regio is regelmatig overleg. We zetten in op een goede doorlopende leerlijn (voorschool)-PO-VO.
PO Tafel Zuid-Limburg	De betrokken besturen INNOVO, Kindante, kom Leren, Mosalira, MOVARE en Triade werken samen in onder meer arbeidsmarktvoorstellen en kwesties zoals stakingen en coronabeleid. Naast de PO Tafel werken we samen met Vereniging Suringar.
Overheid	Gemeente Maastricht (met name rondom huisvesting en onderwijs), Provincie Limburg (bijvoorbeeld STEAM), Inspectie van het Onderwijs.
PO-Raad	MosaLira is lid van de PO-Raad. J. van Zomeren participeert onder meer in de landelijke visitatiecommissie en diverse denktanks.
Overige partners	Maastricht Sport, Opleiden in de school, CNME (milieu en duurzaamheid), SIVON (coöperatie die zorgdraagt voor een passend aanbod van ICT-producten en diensten), Handle with Care.

Klachtenbehandeling

Onze klachtenregeling is opgesteld in 2019 en is [hier](#) te vinden.

De regeling beoogt een goede interne afstemming voor wat betreft de klachtenprocedure en een adequate en passende communicatie met ouders, leerlingen en personeel. Dit alles met als doel het bespreekbaar maken en oplossen van klachten in een zo vroeg mogelijk stadium. Ook heeft de nieuwe klachtenregeling als doel om als organisatie te leren van klachten.

Elke school heeft een of meerdere schoolcontactpersonen. Ook in 2021 werd gewerkt aan het verstevigen van de positie van de schoolcontactpersonen; onder meer door scholing voor deze medewerkers en het verhogen van de zichtbaarheid van deze rol. In 2021 werd tweemaal door de schoolcontactpersonen gerapporteerd over de aantallen en de aard van de klachten. Het gesprek daarover vond op de scholen plaats en deze informatie wordt (op geaggregeerd niveau) met het CvB besproken, om te bezien welke acties c.q. bijstelling van beleid nodig zijn op basis van eventuele gesignaleerde trends. De meeste klachten die de scholen in 2021 rapporteerden, vielen binnen de categorieën 'agressie, fysiek, verbaal geweld' en 'pesten'.

Er zijn in 2021 negen 'klachten' ingediend door ouders bij het College van Bestuur. Het betreft enkele klachten, cq. vragen / opmerkingen gerelateerd aan het coronabeleid. Het gaat hierbij over:

- Beleid inzake het schoolreisje.
- Beleid inzake afscheidactiviteiten voor leerlingen groep 8.
- Handelen door school bij verkoudheidsklachten kind.
- Het dragen van mondmaskers door leerlingen.
- Het dragen van mondmaskers door leerlingen en het ontbreken van een reactie van de directeur op vragen hierover. (Deze klacht is later door indiener ingetrokken).

Deze zaken zijn in het algemeen naar tevredenheid afgehandeld door een nader gesprek tussen betrokkene en leerkracht / directeur dan wel een verdere uitleg vanuit het bestuur.

De overige klachten betroffen:

- Het feit dat de school geen informatie verstrekke aan een ouder omtrent de nieuwe school die de leerling bezocht – Behandeld door de interne klachtencommissie en ongegrond verklaard.
- Het handelen van een leerkracht - Afgerond in overleg tussen ouder en school.

- Gebruikte termen op het aanmeldformulier die als discriminerend worden ervaren – Afgerond door uitleg te geven over de achtergrond hiervan en toekomstige actie.
- Een voorval waarbij een jonge leerling zonder toezicht het schoolterrein had verlaten - Afgerond in overleg tussen ouder en school. Maatregelen getroffen om herhaling te voorkomen. Tevens schriftelijk gereageerd vanuit CvB.

Klokkenluidersregeling

MosaLira kent een 'klokkenluidersregeling'. Deze is bedoeld voor het melden van misstanden die het algemeen maatschappelijk belang schaden en het individuele belang van de persoon in kwestie overstijgen, alsook een op redelijke gronden gebaseerd vermoeden van een onregelmatigheid van algemene, operationele of financiële aard. De regeling is niet bedoeld voor persoonlijke klachten van medewerkers en moet daarom onderscheiden worden van de klachtenregeling. In 2021 zijn er geen meldingen in het kader van de klokkenluidersregeling gedaan.

2. Verantwoording van het beleid

In onderstaande paragrafen gaan we in op ontwikkelingen in 2021. Daarbij zijn we, omwille van de bondigheid van dit verslag, niet volledig. Onze Koerskrant (gedrukte uitgave die drie keer per jaar verschijnt) en de artikelen op [onze website](#), Facebook en LinkedIn geven een nader beeld van wat er zoal speelde en speelt binnen MosaLira.

De impact van Covid-19 op onze organisatie was en is nog steeds groot (zie ook hierna in het verslag). Wij gaan er echter vanuit dat dit het schooljaar 2022-2023 meer beheersbaar zal zijn. Er zal dan ook worden gekeken naar beleid voor de langere termijn. In 2022 zal een 'Denktank' een evaluatie uitvoeren en nadenken over hoe we de lessen uit de Coronaperiode kunnen benutten: wat houden we vast en waar zien we kansen? En wat laten we los?

Vooraf: Covid-19 (corona)

De uitbraak van Covid-19 (corona) eind februari 2020 heeft ook in 2021 een enorme impact op ons allemaal gehad. De wereldwijde pandemie leidt tot ongekende omstandigheden. Dit alles legt een zware druk op de organisatie en de medewerkers. Zowel onderwijskundig als voor de bedrijfsvoering. Dit betekent onder meer:

- Het Crisisbeleidsteam was nog steeds actief.
- Alle scholen waren als gevolg van de aangescherpte (overheids)maatregelen vanaf half december '20 gesloten en openden weer begin februari '21. N.a.v. landelijk beleid moesten de scholen een week voor de geplande Kerstvakantie 2021 een tweede keer sluiten. Enkele Zuid-Limburgse schoolbesturen hebben in overleg besloten in deze week geen onderwijs te verzorgen. Niet op school én niet op afstand, thuis. Wel werd er voor 'kwetsbare kinderen' en kinderen van ouders/verzorgers met cruciale beroepen noodopvang geregeld tijdens de reguliere schooluren. De scholen openden weer na de verlengde kerstvakantie op 10 januari 2022.
- Het protocol/ leidraad dat door de PO-Raad wordt verstrekt is voor ons leidend, een en ander in goede afstemming met de medezeggenschapsraad.
- Het onderwijs werd afwisselend digitaal en fysiek verzorgd, met alle daar aan gerelateerde aanpassingen en investeringen.
- Een aantal scholen sloot in 2021 voor enkele dagen de deuren, vanwege teveel besmettingen onder leerlingen en/of medewerkers.
- Daarnaast kampten de scholen in 2021 met leerlingen en leraren die thuiszaten, onder meer vanwege de regels rond isolatie en quarantaine.
- Landelijk beleid, richtlijnen en adviezen werden opgevolgd. Denk aan het houden van afstand tussen medewerkers, het volgen van de hygiëneregels, het dragen van mond neus maskers voor leerlingen van groep 6 t/m 8 en medewerkers en het doen van zelftesten thuis.

- Alle medewerkers werkten zoveel mogelijk vanuit huis, waar dat mogelijk was. Dit betreft met name collega's van het Servicebureau.
- Geplande bijeenkomsten (vooral die in grotere groepen) konden niet, of in gewijzigde vorm, doorgaan.

De impact was (en is nog steeds) groot, zowel voor de leerlingen, ouders als medewerkers. Wij volgen steeds het beleid van de overheid (RIVM en GGD) en de protocollen en adviezen van bijvoorbeeld de PO-raad en de AVS. Tegelijkertijd doen we onze uiterste best om onze activiteiten zo goed en veilig mogelijk voort te zetten. Zonder daarbij de gezondheid van onze medewerkers en leerlingen in gevaar te brengen.

DE LAATSTE GEWONE DAG

Dit was de laatste gewone dag. We aten wafels op de markt, belden of de kapper nog een gaatje had (natuurlijk niet) en haalden diep adem: weer betalen we met vrijheid, ruimte, tijd.

Tel tot tien en draai het om. Wie van rust houdt krijgt een nieuw seizoen cadeau. Neem de warmte mee, en elkaar, een land vol beren in winterslaap, vlak voor de vorst ondergronds als bollen

en in het zuiden wacht de zon. Droom van de warmte op je gezicht, de langste nacht blijft de langste nacht. Het donkerste uur komt vlak voor het licht.

Ingmar Heytze

Covid-19 heeft vanzelfsprekend zijn weerslag gehad op een aantal van de hieronder beschreven gebieden. In hoofdstuk 3 wordt nader ingegaan op de financiële impact.

2.1 Onderwijs & kwaliteit

Nationaal Programma Onderwijs (NPO)

In het voorjaar van 2021 hebben de scholen van MosaLira met een schoolscan in kaart gebracht wat de effecten van het afstandsonderwijs als gevolg van Covid-19 zijn op de resultaten en het welbevinden van de leerlingen. Deze schoolscan was van rijkswege verplicht en vormt de basis voor de keuzes die scholen maken uit maatregelen die bewezen effectief en kansrijk zijn. Om zoveel mogelijk van betekenis te zijn is deze passend gemaakt bij de werkwijze van de diepteanalyse zoals die al door MosaLira-scholen gehanteerd wordt. (De diepteanalyse wordt tenminste eenmaal per jaar door alle scholen opgesteld n.a.v. de medio-(en eind) afname van de CITO-toetsen vanuit het leerlingvolgsysteem.)

De schoolscans laten het volgende beeld zien t.a.v. (leer)ontwikkeling en risico's:

- Met de leerachterstanden of leervertraging lijkt het bij de scholen van MosaLira in eerste instantie mee te vallen, wel zijn individuele kwetsbare of moeilijk lerende leerlingen achteruit gegaan. Ook wordt her en der aangegeven dat anderstalige leerlingen leerachterstanden hebben opgelopen. Scholen met een hoge(re) schoolweging (CBS) kennen een verdichting van problematiek.
- In de basisvakken springen begrijpend lezen en de leesvoorwaarden in de onderbouw eruit als verbeterpunten.
- De sociaal-emotionele ontwikkeling is onder druk komen te staan en dit vraagt om alertheid bij onderwijsprofessionals en ouders. De impact is op de langere termijn nog niet te overzien.
- Er zijn zorgen over het instroomniveau van 4-jarigen, met name leerlingen met VVE-indicatie. Dit was al een issue voor Corona en is nu pregnanter geworden.
- Als risico's worden aangemerkt de draagkracht van het onderwijspersoneel, het personeelstekort, de verminderde aandacht voor zaak- en creatieve vakken, belaste thuissituaties, te weinig aandacht voor de middenmoot en de (taal)ontwikkeling van anderstaligen.
- In de verworvenheden van het afstandsonderwijs worden als positief aangemerkt de toegenomen ICT-vaardigheden, de effectieve(re) online communicatie en de ouderbetrokkenheid. Ook wordt het werken in kleine groepen vaak benoemd.

Vervolgens fungeerde de schoolscan als de opmaat naar de jaarplannen NPO. De jaarplannen zijn met instemming van de MR'en van de afzonderlijke scholen door het bestuur vastgesteld. Bij CSN is NPO een onderdeel van het totale jaarplan en is het jaarplan NPO daarom niet afzonderlijk vastgesteld. Op een aantal scholen zijn kinderen en ouders bevroegd, zowel bij de schoolscan als bij de totstandkoming van het jaarplan NPO, bijvoorbeeld via een leerlingenpanel, vanuit signalen van ouders of via een ouderenquête.

Er zijn geen middelen van het NPO bovenscholings ingezet.

Uit de analyse van de jaarplannen NPO blijkt het volgende:

- Bij de meeste scholen sluiten de gekozen interventies inhoudelijk aan bij de analyses in en de conclusie van de schoolscan en bij de ontwikkelingen beschreven in het schoolplan.
- Op bijna alle scholen worden ‘*evidence-informed*’ interventies ingezet. De meeste scholen hebben interventies gekozen vanuit de menukaart met de bewezen effectieve interventies.
- De meeste scholen hebben gekozen voor een brede inzet. Er wordt ingezet op cognitieve vakken maar ook op sociaal-emotionele ontwikkeling, executieve functies, motoriek en bewegen en culturele vorming. De uitwerking van de inzet t.b.v. de begeleiding of het ‘bijspijkeren’ van individuele leerlingen wordt niet expliciet beschreven in de jaarplannen.
- Op de meeste scholen wordt ingezet op professionalisering en daarmee het versterken van het vakmanschap. Dit heeft een duurzame impact op de lang(er)e termijn.
- De meeste scholen hebben gekozen voor de inzet van extra personeel om individuele leerlingen of groepjes leerlingen bij te spijkeren, meer handen in de klas of om groepen te verkleinen. Er gaan met name onderwijsondersteuners ingezet worden.
- Bijna alle interventies op de scholen zijn gericht op structurele inbedding in het schoolsysteem.
- Bij de meeste scholen kunnen de gekozen interventies indien nodig inhoudelijk aangepast worden door veranderingen in onderwijsbehoeften binnen de school. Er resteert op de meeste scholen nog voldoende aanvullend budget.
- Bij twee derde van de scholen wordt het streven naar meer inclusie en samenwerking met de voorschool en het ‘zorgveld’ beschreven, bij de overige scholen is dit niet beschreven en/of ligt het accent op het versterkte onderwijsaanbod.
- Alle scholen blijven binnen het beschikbare budget, het restant verschilt sterk per school. De meeste scholen met een lage schoolweging en een laag tot gemiddeld spreidingsgetal (CBS) besteden een beperkt(er) deel van het budget.

De scholen van MosaLira zijn ondersteund en begeleid bij het Nationaal Programma Onderwijs door een denktank met medewerkers van MosaLira, bestaande uit twee schoolleiders, een intern begeleider, een ambulant begeleider en de onderwijsadviseur van MosaLira.

In de tweede helft van 2021 zijn er intervisiebijeenkomsten georganiseerd voor directeuren en intern begeleiders, gericht op de monitoring van de jaarplannen. Eerste interventies zijn vooral merkbaar in de inzet van een grote groep nieuwe onderwijsondersteuners. Deze extra handen in de klas zijn meer dan welkom, al vraagt dit ook een andere werk- en taakverdeling op de werkvloer. Ook de inzet van vakleerkrachten wordt positief gewaardeerd. De invloed van de interventies op de opgelopen achterstanden wordt in voorjaar 2022 geëvalueerd. De conclusies uit deze evaluatie zijn de opmaat naar de jaardoelen van MosaLira voor schooljaar 2022-2023. De gevolgen van ziekteverzuim en quarantaine van leerlingen en medewerkers vanaf november 2021 hebben de uitvoer van de jaarplannen NPO bemoeilijkt.

Waardevolle informatie is in het najaar beschikbaar gekomen in het rapport Leergroei LVS van het Nationaal Cohortonderzoek (NCO). Grosso modo is het beeld herkenbaar vanuit de eigen verzamelde gegevens. Te weten: leervertraging wordt vooral geconstateerd op de scholen van MosaLira met een leerlingenpopulatie met significant meer leerlingen in kwetsbare posities. IKC De Geluksvogel is daarop de uitzondering, daar zijn de resultaten van de leerlingen juist verbeterd. Succesfactoren daar blijken de focus op de basisvakken en het verbeterde systeem van kwaliteitszorg.

Voor de financiële paragraaf en toelichting op de inzet van de middelen wordt verwezen naar hoofdstuk 3.1.

Onderwijs & kwaliteit

Vanuit Onderwijs & Ondersteuning is in 2021 het systeem van kwaliteitszorg bij MosaLira door de nieuwe onderwijsadviseur in kaart gebracht. Met het model Regie op Onderwijskwaliteit van de PO-raad is bezien en besproken hoe er gestuurd wordt op onderwijskwaliteit, hoe er wordt gemonitord en verantwoord en hoe onderwijskwaliteit bij MosaLira (door) ontwikkeld wordt. Als vervolg daarop heeft het jaarlijkse monitorgesprek tussen de school en het bestuur een andere invulling gekregen, waarbij de eigen aspecten van kwaliteit van MosaLira leidend zijn.

Deze aspecten van kwaliteit van MosaLira betreffen:

1. Zicht op ontwikkeling en begeleiding

Er wordt planmatig gewerkt aan (brede) onderwijsdoelen, inclusief tussentijdse monitoring en bijsturing.

2. Pedagogisch en didactisch handelen van de medewerkers

De onderwijsprofessional maakt het verschil.

3. Passend onderwijs

Elke school of kindcentrum heeft een visie op passend onderwijs (en inclusie), afgestemd en in relatie met de collectieve ambities van het bestuur en het Samenwerkingsverband en past de schoolorganisatie daarop aan.

4. Gebruik van data en feedback

De school gebruikt data en feedback om de eigen koers te evalueren en waar nodig bij te sturen.

5. Kwaliteitscultuur

Alle medewerkers dragen bewust en doelgericht bij aan goed onderwijs en werken daarbij aantoonbaar constructief samen.

6. Leer- en leefomgeving

De leer- en leefomgeving is van een hoge kwaliteit.

7. Bedrijfsvoering

De ondersteunende processen dragen bij aan goed onderwijs.

Onderwijsresultaten

Eindtoets 2021

In april werd de eindtoets 2021 afgenomen voor alle leerlingen in groep 8 van de basisscholen van MosaLira. Door het afstandsonderwijs geeft de eindtoets in 2021 alleen een beeld op leerlingenniveau en is er geen betrouwbaar beeld op schoolniveau. De resultaten over 2021 tellen daarom niet mee in het oordeel over de school door de onderwijsinspectie.

Op bestuursniveau zijn de leeropbrengsten op de talige domeinen lezen en taalverzorging op orde. Afwijkingen ten opzichte van het landelijk gemiddelde zijn niet groot. Op het domein rekenen-wiskunde zijn afwijkingen significant groter, zowel in positieve als negatieve zin.

Het duiden van de opbrengsten van het onderwijs is voor het (V)SO in ontwikkeling, er is hiervoor landelijk geen externe maat. Er is in 2021 gestart met extra inhoudelijke investeringen in de verdere kwaliteitsontwikkeling in het SO en VSO.

Passend Onderwijs

MosaLira heeft middelen vanuit de lumpsum uitgegeven om extra kosten van de autonome bestuurondersteuning te financieren. Conform afspraken met het samenwerkingsverband zet MosaLira in op het versterken van de ondersteuningsniveaus 1 t/m 5, daarbij spelen de consultants en de ambulante begeleiders vanuit het Dienstencentrum een ondersteunende rol. De consultants zijn frequent op scholen aanwezig en monitoren het doorlopen van de verschillende ondersteuningsniveaus. Ook ondersteunen zij de scholen bij het observeren en diagnosticeren van zorgleerlingen en het voeren van ouder- en zogenaamde knooppuntengesprekken met ketenpartners uit de zorg, jeugdhulpverlening, jeugdgezondheidszorg en de gemeente. De ambulante begeleiders worden ingezet voor gerichte begeleiding van leerkrachten en zijn gericht op duurzame systeeminterventies. De financiering van deze autonome bestuurondersteuning is niet toereikend en daarom is er een aanvullend budget vanuit de lumpsum gealloceerd richting het Dienstencentrum. Eén van de speerpunten van MosaLira is de omvorming van het Dienstencentrum naar een Expertisecentrum vanaf 2021|2022, met een beter aanbod tegen minder kosten en anderzijds meer passend bij de doelstellingen vanuit het Koersplan. MosaLira steekt in op een passender aanbod bij de vragen vanuit de scholen, meer systeemgerichte begeleiding en een flexibel ondersteuningsnetwerk met de inzet van deskundigheid vanuit alle scholen.

Aan de volgende doelen in het kader van passend onderwijs zijn de middelen vanuit het samenwerkingsverband uitgegeven:

- o Een dekkend aanbod: alle kinderen een passende plek.
- o Basisondersteuning: ondersteuningsniveau 1 t/m 4 van hoog niveau.
- o Adequate toegang tot extra ondersteuning.
- o Extra ondersteuning: ondersteuningsniveau 5 van hoog niveau.
- o Ononderbroken leer- en ontwikkelingsproces.

Het bestuur van MosaLira heeft periodiek afstemmingsoverleg met de besturen die onder het samenwerkingsverband ressorteren en met de directeurs van het samenwerkingsverband PO en VO. Ook wordt er overleg gevoerd in breder verband aan PO-tafel, regio Zuid-Limburg. De doelen zijn bepaald op basis van het gezamenlijk opgestelde ondersteuningsplan.

Passend Onderwijs en Inclusie

Het thema Passend onderwijs bij MosaLira wordt steeds meer een onderdeel van de programmaliijn Inclusie. Daarvan zijn in 2021 de uitgangspunten gedefinieerd en vastgesteld. Lopende initiatieven rond Passend onderwijs worden in 2022 in samenhang verbonden aan de programmaliijn Inclusie. Dit betreft o.a. de doorstroom in het V(S)BO, samenwerking met kind- en zorgpartners (bijvoorbeeld rond Tour de Werkplaats), het knooppunt in de praktijk, doelgroep- en schoolarrangementen, het SOP onder de loep, doorontwikkeling van het Dienstencentrum en de opstart van taalklassen voor anderstaligen binnen Maastricht.

Omvorming Dienstencentrum (DC)

In 2021 zijn er volgende stappen gezet in de omvorming van het Dienstencentrum. Zo hebben er inhoudelijke werksessies plaatsgevonden waarin eerste keuzes gemaakt zijn in de transitie van het huidige Dienstencentrum naar een Expertisecentrum. De personele bezetting is gezien vanuit de ondersteunende kerntaak van het Dienstencentrum. Dit heeft geleid tot een krimp van 6,2 FTE op het totaal van 21,9 FTE.

Taalklassen voor anderstaligen

De afgelopen jaren is het onderwijs aan anderstaligen (NT2) binnen MosaLira op verschillende manieren vormgegeven, namelijk met separate taalklassen en later met een ambulant team van NT2- leerkrachten en onderwijsondersteuners vanuit het Dienstencentrum (DC). Uit evaluaties is gebleken dat deze laatste vorm onvoldoende heeft bijgedragen aan de taalverwerving van anderstaligen en in onvoldoende mate antwoord geeft op de ondersteuningsvragen vanuit de scholen.

Met de scholen zijn in februari jl. op basis van een inventarisatie in november 2020 inhoudelijke criteria en praktische randvoorwaarden vastgesteld om opnieuw te kunnen starten met taalklassen voor anderstaligen. Het betreft hier kinderen van statushouders en arbeidsmigranten, kinderen van asielzoekers krijgen (taal)onderwijs bij één van de scholen van Stichting kom Leren. Bij de opstart van de taalklassen wordt nauw samengewerkt met de andere schoolbesturen in Maastricht. Ook de gemeente wordt betrokken.

De beoogde start van de taalklassen per 1 november is gezien de omvang van de voorbereidingen verschoven naar maart 2022. Voor de voorbereiding en de start van de taalklassen is een externe

projectleider aangesteld. In december is met succes de werving- en selectieprocedure afgerond. Er bleek veel animo voor de gestelde vacatures voor gespecialiseerde leerkrachten en onderwijsondersteuners, zowel intern als extern.

Doelgroeparrangementen (DGA)

In maart 2021 hebben SBO De Talententuin en VSO Maastricht de aanvraag voor een doelgroeparrangement (DGA) ingediend bij de gemeente Maastricht en in juni is deze toegekend. Vanaf 2019 wordt er subsidie verstrekt aan scholen voor speciaal (basis) onderwijs in Zuid-Limburg die samen met een jeugdhulpaanbieder hulp bieden aan hun leerlingen. Hiermee wordt voorkomen dat er veel verschillende aanbieders actief zijn op een school en is deze inzet efficiënter en minder bureaucratisch georganiseerd. SBO De Talententuin werkt samen met Hai-5 en VSO Maastricht met Trajekt en Stichting MEE.

Onderwijsachterstanden

Van de scholen van MosaLira zijn er een vijftal scholen met schoolgewicht (CBS) hoger dan 35. MosaLira heeft deze scholen verenigd in het Gelijke-kansen-cluster. Deze scholen trekken samen op in het bestrijden en verkleinen van (onderwijs)achterstanden. Hierin wordt nauw samengewerkt met de gemeente Maastricht en met kind-, zorg,- en ketenpartners. Op elke school uit dit cluster is een zogenaamde brugcoach actief. Deze medewerker slaat letterlijk de brug tussen ouders en school door een frequente en laagdrempelige aanwezigheid op deze scholen. De brugcoach wordt betaald door de gemeente Maastricht.

Eigen investeringen krijgen een plek in verschillende projecten en initiatieven. Zo is op Kindcentrum Manjefiek sinds 2019 een instapklas gevestigd, waar jonge risicoleerlingen zowel onderwijs- als zorgaanbod krijgen. Dit project wordt bekostigd door een cofinanciering tussen de gemeente Maastricht en MosaLira. Op basisschool De Letterdoes is dezelfde instapklas eind november 2021 gestart. Hier worden vooralsnog de kosten gedragen vanuit MosaLira. Op alle scholen uit het Gelijke-kansen-cluster wordt ingezet op meer handen in de klas door de inzet van extra leerkrachten en onderwijsondersteuners. Daarbij worden evidence-informed methodieken ingezet zoals BOUW!, *tutoring*, bijspijkeren bij leervertragingen, inoefenen van gerichte leerstrategieën, het aanbieden van een verrijkt dagprogramma, inoefenen van sociale vaardigheden en executieve functies en wordt er nauw samengewerkt met zorgaanbieders.

Binnen MosaLira worden de middelen specifiek voor onderwijsachterstanden volledig op schoolniveau toegekend, daar waar ze ook beschikt worden. Daarom worden alle bepalingen waarop het ministerie de gelden toekent aan een bepaalde school in acht genomen en komen deze middelen ook ten gunste van deze school.

Binnen MosaLira betekent dit dat meer dan 80% van het totaal van deze middelen direct wordt toegekend aan de scholen uit het Gelijke-kansen-cluster. Op deze scholen worden de aanvullende middelen met name ingezet voor aanvullende formatie van de extra ondersteuning voor die leerlingen die dit specifiek nodig hebben. De inzet van deze formatie wordt in het begrotingsgesprek per school besproken waarna deze schoolbegrotingen vastgesteld worden door het College van Bestuur. Ook de GMR en RvT hebben ingestemd met deze begrotingen.

Onderwijs aan hoogbegaafde leerlingen (HB)

In het kader van het subsidietraject HB hebben in 2021 verschillende activiteiten plaatsgevonden met als doel:

1. De meer- en hoogbegaafde leerlingen beter te kunnen signaleren.
2. Leerkrachten en IB'ers in staat te stellen het onderwijsaanbod beter te kunnen afstemmen op de ondersteuningsbehoeften van deze leerlingen.
3. Samenwerking te vergroten tussen scholen, besturen en PO-VO.

Ad 1).

- Op een aantal scholen heeft een scholing voor het team plaatsgevonden m.b.t. het herkennen van een ontwikkelingsvoorsprong en stimulerend signaleren;
- Op een aantal scholen heeft een driedelige scholing van LICH (Landelijk Informatie Centrum Hoogbegaafdheid) plaatsgevonden voor het team en voor HB-begeleiders van andere scholen;
- Op de meeste scholen is het DHH (Digitaal Handelingsprotocol (hoog)Begaafdheid) als signaleringsinstrument aangeschaft en in gebruik genomen. Op een aantal scholen is dit al langer geïmplementeerd en wordt er structureel gesignaleerd.

Ad 2).

- Op de meeste scholen wordt het DHH ingezet om een leer- en begeleidingstraject voor leerlingen passend vorm te geven en uit te voeren.
- Op de meeste scholen is Levelwerk aangeschaft en loopt het implementatietraject.
- Alle deelnemende scholen hebben hun HB-beleid geüpdatet of zijn daar nog mee bezig. Daarnaast ontwikkelen de meeste scholen een compacte, gebruiksvriendelijke, kwaliteitskaart HB.
- Op een aantal scholen heeft een scholing voor het team plaatsgevonden.

Ad 3).

- Het Leernetwerk HB vindt dit schooljaar 4 keer plaats, waarbij de verbinding, het leren en delen van elkaars good practices, intervisie en het volgen van gezamenlijke scholing centraal staan. Hierbij sluiten HB-specialisten van verschillende besturen (kom Leren, El Habib) aan.
- De HB-specialisten van MosaLira sluiten 3 tot 4 keer per jaar aan bij het regionale leernetwerk HB van de SWV's in Midden- en Zuid-Limburg t.b.v. scholing, het delen van good practices en intervisie.
- In samenwerking met de VO-scholen Porta Mosana en Stella Maris worden de mogelijkheden voor een intermezzo-voorziening (groep 9) opgezet en verkend.

Uit bovenstaande ontwikkelingen van het subsidietraject is ons duidelijk geworden dat de huidige aanpak van de bovenschoolse plusgroep ontoereikend is. Daaruit is een nieuwe opzet voortgekomen, welke we in de vorm van een pilot in de tweede helft van dit schooljaar '21-'22 zullen gaan uitvoeren. Hierbij komen de geselecteerde leerlingen een volledige schooldag met *peers* bij elkaar zodat voor deze leerlingen meer diepgang in hun leren en persoonlijke ontwikkeling bewerkstelligd kan worden, met de volgende doelstellingen:

- De leerlingen krijgen een *boost* op de gebieden waarin zij nog moeten en kunnen ontwikkelen.
- De leerling is beter in staat de transfer te maken van het geleerde naar zijn eigen klas en zijn leerproces aldaar.

- Door een intensievere uitwisseling en samenwerking tussen de begeleiders van de Bovenschoolse plusgroep en de leerkrachten, beogen we een vergroting van het vakmanschap.

Momenteel merken we dat op de deelnemende scholen steeds meer en vroeger gesignaleerd wordt. Er komen meer maatwerk aanvragen die systemisch gericht zijn en scholen vragen meer begeleiding op het gebied van passend onderwijs voor HB-leerlingen. Door onze scholingen en de LICH-cursus groeit de bewustwording bij leerkrachten en IB'ers dat vroege signalering en een passend aanbod noodzakelijk zijn.

STEAM, wetenschap en technologie bij MosaLira

MosaLira is partner in het STEAM Limburg (Science, Technology, Engineering, Art en Mathematics). Daarom wordt er in het kader van wetenschap en technologie op de scholen actief ingezet op Onderzoekend & Ontwerpend & Ontdekkend & Ondernemend leren.

In 2021 is de stand van zaken rond het onderwijs in wetenschap en technologie op alle scholen van MosaLira in beeld gebracht. Door middel van een scan weet de school welke vervolgstappen gezet kunnen gaan worden.

Hierin worden de scholen ondersteund en begeleid door de coördinator Wetenschap en Technologie bij MosaLira. Hier voldoet MosaLira aan de eis van het Techniekpact (2018) dat alle Nederlandse basisscholen wetenschap en technologie opgenomen dienen te hebben in het curriculum.

Ontdekken in het Doe-lab

Om onderzoekend en ontwerpend leren in het primair onderwijs te ondersteunen wordt er in Maastricht een Doe-lab opgezet.

Het doel van het Doe-lab is het realiseren van een ontwerp-, test- en maakplek voor basisschoolleerlingen uit Maastricht. Onder deskundige begeleiding vinden leerlingen hier antwoorden op (zelf) ontwikkelde onderzoeksvragen in de wereld van de wetenschap en (creatieve) techniek, door te ontdekken en experimenteren. Het primair onderwijs, het voortgezet onderwijs en het bedrijfsleven werken in deze proeftuin samen rondom relevante thema's en projecten. Het Doe-lab is een initiatief van de gezamenlijke schoolbesturen en VMBO Maastricht en sluit aan bij de lopende projecten van Sterk Techniek Onderwijs (STO) in Zuid-Limburg.

Overige zaken

Er is binnen MosaLira geen gericht beleid op het thema internationalisering.

Er is in het verslagjaar geen inspectiebezoek geweest op bestuurlijk niveau. Er hebben wel (online) themabezoeken op scholen plaatsgevonden.

Het jaarlijks bestuursgesprek met onze contactinspecteur heeft online plaatsgevonden. Er waren verschillende thema onderzoeken op schoolniveau op reguliere scholen en (V)SO-scholen. De uitkomsten worden opgenomen in de Staat van het Onderwijs, er volgde geen rapport op schoolniveau. Verder werden er in 2021 online gesprekken gevoerd met de inspecteur (V)SO en namen we afscheid van onze contact inspecteur vanwege zijn pensionering. Kennismaking met de nieuwe contact inspecteur is uitgesteld vanwege Covid-19. Deze kennismaking staat gepland in voorjaar 2022.

2.2 Personeel & professionalisering

Strategisch personeelsbeleid

Het Koersplan 2019-2023 en het jaarlijkse bestuursformatieplan zijn de onderleggers voor de keuzes in HR-beleid en prioritering.

De keuzes inzake strategische HR-prioriteiten zijn in afstemming met het College van Bestuur en de schoolleiders gemaakt. De directeuren nemen de signalen vanuit hun scholen (medewerkers) mee in het gezamenlijk bepalen van deze prioriteiten. De HR onderwerpen die in 2021 prioriteit hebben gekregen zijn *employee journey*, strategische personeelsplanning, professionalisering en Arbo.

Om ervoor te zorgen dat het personeelsbeleid is afgestemd op de doelen van de organisatie is er een duidelijke verbinding gemaakt tussen onderwijs en HR; de acties vanuit de expertisegroep Slimmer Leren worden verbonden aan de acties vanuit 'Gezond en Gelukkig'. Daarnaast is HR deelnemer in het programma team Inclusie. Hier wordt de verbinding gemaakt tussen de lopende strategische HR-thema's op organisatieniveau die met inclusie verbonden zijn. Voor HR betreft dit in de opstartfase: cultuur, leiderschap en opleiding en ontwikkeling (vakmanschap).

Om de verbinding met de scholen te waarborgen wordt er op verschillende manieren input opgehaald in de organisatie. Bij het opstellen van het beleid wordt vanuit werkgroepen en (indien nodig) dialoogsessies de input van directeuren en andere medewerkers gevraagd. Aan de expertisegroep Gezond en Gelukkig waar de uitrol van vastgestelde prioriteiten uit het Koersplan is belegd, nemen medewerkers met verschillende functies deel waaronder directeuren, CvB en een vakleerkracht. Ook vinden er periodieke HR-overleggen plaats tussen de schooldirecteuren en de HR-adviseur. Hier worden alle lopende zaken rondom HR besproken en staat men stil bij de strategische HR-onderwerpen en de uitrol hiervan op de scholen. Dit alles om vanuit HR aan de voorkant betrokken te zijn en signalen vanuit het veld te kunnen meenemen in het maken van keuzes en prioriteiten op strategisch niveau. In 2021 is het partnership tussen HR en schooldirecteuren verder doorontwikkeld.

Ook bij de implementatie van het personeelsbeleid worden de diverse gremia betrokken (CvB, directeuren, GMR, medewerkers). Per onderwerp wordt vooraf bepaald op welke manier de verschillende gremia betrokken zijn en hoe de monitoring plaats zal vinden. Stuurcijfers zijn hierbij op bepaalde onderwerpen ondersteunend. De opgepakte HR-onderwerpen worden vervolgens geëvalueerd. De manier waarop dit gebeurt, wordt per onderwerp bepaald op basis van inhoud en doel.

Resultaten

De afdeling HR hield zich - naast de 'reguliere zaken' en advisering van de scholen - onder meer bezig met:

- **NPO**

MosaLira heeft in 2021, met veel succes, onderwijsondersteuners en leerkrachten geworven en aangenomen op de beschikbaar gestelde NPO-subsidie. Wij zijn trots op dit resultaat en zijn ervan overtuigd dat deze nieuwe medewerkers ons gaan helpen om een groot deel van de NPO-doelstellingen te realiseren.

- **Doorontwikkeling van het bestuursformatieplan**

In 2021 is het bestuursformatieplan door ontwikkeld, waarbij er een verdere verdiepingsslag is gemaakt. Waar we de afgelopen jaren vooral instaken op het kwantitatieve stuk, onderbouwd met de formatiecijfers, hebben we in 2021 vooral ingezoomd op de ontwikkelingen en ambities die uit de eerste twee jaar van ons Koersplan voortvloeien in relatie tot het kwalitatief organiseren.

- **Strategische personeelsplanning**

Enerzijds zien wij de NPO-subsidie als kans om uitvoering te geven aan de NPO-doelen zoals het wegwerken van onderwijsachterstanden en het structureel verbeteren van de onderwijskwaliteit. Anderzijds biedt de subsidie ons de creatieve ruimte om het onderwijs anders te organiseren. Onze scholen werken nu, meer dan voorheen, met onderwijsondersteuners in de klas. Op deze manier kan er bijvoorbeeld meer aandacht zijn voor niveaoverschillen tussen leerlingen. De toegenomen inzet van onderwijsondersteuners heeft het afgelopen jaar ook bijgedragen aan de opvang van corona gerelateerd verzuim. Daarnaast kan er door het anders organiseren ook worden ingespeeld op het toenemende lerarentekort. De subsidie biedt ons ook de kans om nu al medewerkers in dienst te nemen die op de (middel)lange termijn de functies van onze AOW-uitstromers kunnen invullen om zodoende eveneens het dreigende lerarentekort zoveel mogelijk terug te dringen. Dit maakt allemaal onderdeel uit van de strategische personeelsplanning waarmee is gestart.

- **Introductieplan**

In verband met de aanname van een grote groep nieuwe medewerkers is als aanvulling op het vigerende introductiebeleid een *onboardingsplan* opgesteld voor de eerste honderd dagen. Het doel van dit introductieplan is om ervoor te zorgen dat onze nieuwe medewerkers een warme landing ervaren binnen de organisatie en dat zij binnen honderd dagen een volledig ingewerkte medewerker van de school en van MosaLira zijn en zo een waardevolle bijdrage kunnen leveren aan het verwezenlijken van de schoolplannen en het Koersplan.

- **Professionalisering**

Vakmanschap is een belangrijke pijler binnen ons Koersplan en sluit aan bij onze Rijnlandse manier van werken. Ruimte voor opleiding en ontwikkeling is hierin belangrijk. In het kader van deze strategische koers is dit verslagjaar gestart met een opleidingstraject voor onze toekomstig leiders. Hierin hebben we de samenwerking opgezocht met Stichting kom Leren waarbij we samen een (deels) op maat gemaakt opleidingsprogramma hebben uitgelijnd om onze potentiële leidinggevenden op te leiden voor de toekomst.

Het aantal onderwijsondersteuners binnen MosaLira is in 2021 sterk gegroeid. Bij de werving van deze medewerkers hebben we niet uitsluitend geselecteerd op directe onderwijservaring, maar is er ook gekeken naar de persoonlijke competenties en kwaliteiten van de kandidaten en de aansluiting hiervan met de koers van onze stichting. Als resultaat zijn er dit schooljaar medewerkers met zeer verschillende achtergronden in dienst getreden bij MosaLira. Naar aanleiding van deze ontwikkeling hebben alle nieuwe onderwijsondersteuners de mogelijkheid gekregen om deel te nemen aan een opleidingsprogramma om zich verder te professionaliseren.

Deze opleidingstrajecten moeten in de toekomst onderdeel worden van de nog nader uit te werken totale visie op opleiden en ontwikkelen binnen MosaLira en daarmee is een begin gemaakt met het opleidings- en ontwikkelingsbeleid. Bij het inzetten van deze opleidingstrajecten zijn zowel HR als de adviseur Onderwijs betrokken om te zorgen voor een optimale aansluiting bij de koers van de scholen. Het verder uitwerken van het totale opleidings- en ontwikkelingsbeleid staat op de HR-agenda voor schooljaar 2022-2023.

- Cultuur

Dit verslagjaar zijn de vervolgstappen gezet met het werken aan de verdere professionalisering van de MosaLira cultuur die aansluit bij onze koers. Dit wordt gecoördineerd vanuit de expertisegroep Gezond en Gelukkig. De input uit de organisatieanalyse die in 2020 is opgesteld, is hierin meegenomen. Belangrijke items waren:

- o Feedback en aanspreken t.b.v. professionaliseren cultuur; (duiding wat we hierin van elkaar verwachten)
- o Meer verbinding maken tussen de aanwezige expertises op scholen en de duiding van vakmanschap; (werkgroepen, leernetwerken).
- o Meer sturing in ontwikkeling vakmanschap (visie opleiding/ ontwikkeling en keuzes hierin).

In het verslagjaar is verder gegaan met de volgende fase van dit traject: een heidag met alle leidinggevenden en enkele deelnemers uit de organisatie over de vastgestelde kernthema's en gedragingen en wat dit betekent in de manier van samenwerken en het verder professionaliseren van de cultuur. Verder hebben alle leidinggevenden en HR- adviseurs de training "Gedrag stuurt Gedrag" gevolgd. Dit wordt begin 2022 verder uitgerold naar de MT'ers en IB'ers. In afstemming met de directies zijn de plannen gemaakt om van daaruit verder te gaan met de teamsessies op de scholen.

- Vitaliteit, gezondheid en welzijn

Het laatste kwartaal 2021 is de landelijke week van de vitaliteit gebruikt om dit kernthema vanuit Gezond en Gelukkig binnen MosaLira onder de aandacht te brengen. Er is hierbij gestart met het werken met zogenaamde "vitaliteitsambassadeurs". Zij vormen de linking- pin tussen de teams, directeuren en acties die organisatie breed op dit thema zijn ingezet. Ook is er onder de directeuren een sessie gewijd aan dit thema om de betekenis hiervan en de gezamenlijke behoeftes die er op dit thema binnen de organisatie zijn, op te halen en als input te gebruiken voor vervolgacties.

- Arbo

Het arbobeleidsplan is begin 2021 vastgesteld, daarin is ook de GMR meegenomen. Vanuit de visie in het arbobeleidsplan zijn op alle scholen nieuwe preventiemedewerkers aangesteld en getraind met instemming van de medezeggenschapsraad op de school en is er een Arbo-coördinator aangesteld. Vanuit deze nieuwe structuur wordt uitvoering gegeven aan het arbobeleid om onze medewerkers in staat te stellen hun werk op een zo goed mogelijke,

veilige en gezonde manier uit te voeren en hierin ruimte te geven en vragen voor het tonen van eigenaarschap.

- **Nieuwe arbodienstverlening**

In het laatste kwartaal van het verslagjaar is een start gemaakt met het uitzetten van een marktconsultatie voor een nieuwe arbodienstverlener passend bij de ingezette cultuurkoers van MosaLira. In het tweede kwartaal van 2022 zal de overstap worden gemaakt naar een nieuwe arbodienstverlener. In dit traject zijn zowel directeuren, HR als ook de GMR betrokken.

- **Evaluatie en update functiebouwwerk**

In 2020 werden het functiebouwwerk en het bijbehorende functieboek opgesteld en vastgesteld. De cao-ontwikkelingen ten aanzien van de directiefuncties zijn in het vaststellen van dit functiebouwwerk meegenomen. In juni heeft de jaarlijkse evaluatie van het functiebouwwerk plaatsgevonden. Bij deze evaluatie zijn leden van de PGMR, medewerkers, directeuren en HR betrokken. Zowel het proces rondom de ontwikkeling van het nieuwe functiebouwwerk als ook het inhoudelijke functiebouwwerk zijn geëvalueerd. Naar aanleiding van deze evaluatie is het functiebouwwerk opnieuw geactualiseerd. Dit heeft geleid tot drie nieuwe functiebeschrijvingen (die drie bestaande functiebeschrijvingen vervangen) en drie nieuwe aanvullende rolbeschrijvingen.

(Toekomstige) ontwikkelingen

De corona-ontwikkelingen hebben een grote invloed gehad op onze hele organisatie (medewerkers, leerlingen en ouders) en zullen dit ook nog voorlopig hebben. Er is dit jaar veel veerkracht en flexibiliteit gevraagd van al onze medewerkers. De privé- werk balans is een duidelijk aandachtspunt.

We hebben als werkgever in deze periode extra ondersteuning aangeboden via o.a. het platform ikbenleerkracht.nl en enkele andere externe ondersteuners om onze medewerkers te ondersteunen in het 'in balans blijven'.

Covid-19 heeft er voor gezorgd dat de HR-prioritering en/of het tijdspad op bepaalde punten is bijgesteld. Een aantal te bespreken en uit te rollen HR-onderwerpen vraagt een *face-to-face* bijeenkomst, hetgeen in deze periode moeilijk bleek. HR is tevens vast onderdeel van het Crisisbeleidsteam waarin de corona- ontwikkelingen en invloed hiervan op onderwijs- medewerkers centraal staan.

De modernisering van het Participatiefonds die per 1-8-2022 ingaat, heeft invloed op de manier waarop onze werkloosheidskosten wel of niet worden vergoed. Het is een risico waardoor de inspanningsverplichting vanuit de werkgever aan de voorkant bij ontslag en preventief beleid verder verstrekt moet worden. Hier wordt vanuit HR tijdig op geanticipeerd. Ook zijn alle directeuren geïnformeerd over de wijzigingen en wat dit betekent in hun rol als leidinggevende.

Krapte op de arbeidsmarkt: het aantrekken van met name leerkrachten binnen het speciaal onderwijs voor de openstaande formatieplekken is een uitdaging. Binnen het regulier onderwijs hebben wij in 2021 nog geen grote knelpunten ervaren, maar het invullen van onze vacatures binnen het speciaal onderwijs is wel een groot knelpunt. Het is niet gelukt om bij aanvang van het schooljaar '21-'22 alle vacatures binnen het speciaal onderwijs in te vullen. Alle extra acties die zijn ingezet voor de werving binnen het speciaal onderwijs hebben de vacaturevraag slechts deels kunnen vervullen. Het binden en boeien van het geworven talent verdient dan ook de absolute focus.

Uitkeringen na ontslag

De kosten voor uitkeringen na ontslag in 2021 bedragen € 250.621, -.

Er wordt vanuit Team HR door tussentijdse gesprekken met schooldirecteuren steeds meer aan de voorkant gesproken over eventuele risicodossiers. Deze worden ook periodiek met het CvB besproken. Dit om tijdig de benodigde acties uit te zetten voor een juiste dossieropbouw. Daarnaast vindt er een strikte controle vooraf plaats vanuit HR op de gronden voor ontslag, de voorwaarden vanuit het Participatiefonds hierin en de acties die dit vanuit de directeuren in samenspraak met HR vraagt.

Aanpak werkdruk

Aan het begin van 2018 heeft het kabinet in het werkdrukakkoord geld vrijgemaakt voor de vermindering van de werkdruk op basisscholen. Onze schooldirecteuren hebben met hun teams overlegd hoe ze dit geld het beste kunnen inzetten. Vervolgens hebben ze een voorstel opgesteld en dit ter goedkeuring voorgelegd aan de PMR (Personeelsgeleding Medezeggenschapsraad). Het merendeel van de scholen heeft ervoor gekozen om het geld in te zetten voor extra formatie in de vorm van uitbreiding van uren van medewerkers, inhuur van vakleerkrachten of onderwijsassistenten.

Daarbij zijn er ook niet- financiële maatregelen genomen. Afgelopen jaar is er op alle scholen een verdiepend werkdrukonderzoek uitgevoerd (de zogenaamde PSA- scan). De resultaten hiervan zijn per team vooraf besproken met HR, de leidinggevende en een externe adviseur en hierna binnen ieder team. Daarna is er een plan van aanpak op schoolniveau gemaakt waarin is opgenomen welke

belangrijke verbeterpunten hoe en wanneer op te pakken. Ook is er op MosaLira totaal niveau een plan van aanpak gemaakt waarin de totale organisatieresultaten zijn gebundeld en op basis van prioritering en bespreking acties zijn afgestemd. Dit verslagjaar zijn de teams aan de slag gegaan met dit plan van aanpak en is gestart met het aanpakken van de belangrijkste verbeterpunten. In 2022 zal opnieuw een werkdrukscan worden afgenomen om de behaalde resultaten te meten en om het plan van aanpak verder te actualiseren. De inzet van de middelen is als volgt:

Brin	School	Type onderwijs	Leerlingen	Bedrag	Personeel	Materieel	Professionalisering
03NY	JF Kennedy	bao	491	€ 124.114,98	€ 124.114,98		
03NC	Scharn	bao	387	€ 97.825,86	€ 97.825,86		
03OP	Sint Oda	bao	138	€ 34.883,64	€ 34.883,64		
03QD	Petrus en Paulus	bao	243	€ 61.425,54	€ 61.425,54		
04IP	Amby	bao	453	€ 114.509,34	€ 114.509,34		
04KM	De Letterdoes	bao	104	€ 26.289,12	€ 26.289,12		
05KP	Het Mozaiek	bao	148	€ 37.411,44	€ 37.411,44		
06OJ	De Maaskopkes	bao	90	€ 22.750,20	€ 22.750,20		
07WV	Wyck	bao	164	€ 41.455,92	€ 21.999,92	€ 10.000,00	€ 9.456,00
08QO	Sint Pieter	bao	325	€ 82.153,50	€ 82.153,50		
10FZ	De Vlinderboom	bao	362	€ 91.506,36	€ 70.706,36	€ 20.800,00	
10FZ	UWCM Primary	bao	285	€ 72.042,30			€ 72.042,30
15FK	Sint Aloysius	bao	254	€ 64.206,12	€ 64.206,12		
15IQ	Montessori Binnenstad	bao	367	€ 92.770,26	€ 92.770,26		
16UN	IKC De Geluksvogel	bao	144	€ 36.400,32	€ 36.400,32		
16VU	Anne Frank	bao	175	€ 44.236,50	€ 44.236,50		
19VJ	Manjefiek	bao	214	€ 54.094,92	€ 54.094,92		
03LO	SBO De Talententuin	sbao	178	€ 67.492,26	€ 67.492,26		
00SH00	IvOO SO - AD- Dip	(v)so	94	€ 47.522,64	€ 47.522,64		
00SH01	IvOO VSO AD	(v)so	38	€ 19.211,28		€ 19.211,28	
00SH02	IvOO VSO Dip	(v)so	136	€ 68.756,16		€ 68.756,16	
02SP	Don Bosco SO VSO	(v)so	19	€ 9.605,64		€ 9.605,64	
02SP01	Don Bosco VSO	(v)so	46	€ 23.255,76		€ 23.255,76	
17LV	Jan Baptist SO VSO	(v)so	93	€ 47.017,08		€ 47.017,08	
17LV01	Jan Baptist VSO	(v)so	50	€ 25.278,00		€ 25.278,00	
	Totaal			€ 1.406.215,14	€ 1.100.792,92	€ 223.923,92	€ 81.498,30

Professionalisering en begeleiding starters en schoolleiders

In 2021 zijn voor het eerst middelen ontvangen voor de professionalisering en begeleiding van starters en schoolleiders. Onze schooldirecteuren hebben met hun teams overlegd hoe ze dit geld het beste kunnen inzetten. Vervolgens hebben ze een voorstel opgesteld en dit ter goedkeuring voorgelegd aan de PMR (Personeelsgeleding Medezeggenschapsraad). De inzet van de middelen is als volgt:

Brin	School	Type onderwijs	Leerlingen	Bedrag	Personeel	Materieel	Professionalisering
03IY	JF Kennedy	bao	491	€ 45.201,46	€ 45.201,46		
03NC	Scharm	bao	387	€ 35.627,22	€ 35.627,22		
03OP	Sint Oda	bao	138	€ 12.704,28	€ 12.704,28		
03QD	Petrus en Paulus	bao	243	€ 22.370,58	€ 0,00		€ 22.370,58
04IP	Amby	bao	453	€ 41.703,18	€ 0,00		€ 41.703,18
04KM	De Letterdoes	bao	104	€ 9.574,24	€ 0,00		€ 9.574,24
05KP	Het Mozaiek	bao	148	€ 13.624,88	€ 13.624,88		
06OJ	De Maaskopkes	bao	90	€ 8.285,40	€ 4.519,40	€ 1.000,00	€ 2.766,00
07WV	Wyck	bao	164	€ 15.097,84	€ 9.997,84		€ 5.100,00
08QO	Sint Pieter	bao	325	€ 29.919,50	€ 29.919,50		
10FZ	De Vlinderboom	bao	362	€ 33.325,72	€ 33.325,72		
10FZ	UWCM Primary	bao	285	€ 26.237,10			€ 26.237,10
15FK	Sint Aloysius	bao	254	€ 23.383,24	€ 23.383,24		
15IQ	Montessori Binnenstad	bao	367	€ 33.786,02	€ 24.286,02		€ 9.500,00
16UN	IKC De Geluksvogel	bao	144	€ 13.256,64	€ 0,00		€ 13.256,64
16VU	Anne Frank	bao	175	€ 16.110,50	€ 9.010,50		€ 7.100,00
19VJ	Manjefiek	bao	214	€ 19.700,84	€ 19.700,84		
03LO	SBO De Talententuin	sbao	178	€ 16.386,68	€ 16.386,68		
00SH00	lvOO SO - AD- Dip	(v)so	94	€ 8.653,64	€ 8.653,64		
00SH01	lvOO VSO AD	(v)so	38	€ 3.498,28	€ 3.498,28		
00SH02	lvOO VSO Dip	(v)so	136	€ 12.520,16	€ 12.520,16		
02SP	Don Bosco SO VSO	(v)so	19	€ 1.749,14	€ 1.749,14		
02SP01	Don Bosco VSO	(v)so	46	€ 4.234,76	€ 4.234,76		
17LV	Jan Baptist SO VSO	(v)so	93	€ 8.561,58	€ 8.561,58		
17LV01	Jan Baptist VSO	(v)so	50	€ 4.603,00	€ 4.603,00		
	Totaal			€ 460.115,88	€ 321.508,14	€ 1.000,00	€ 137.607,74

Ontwikkeling verzuimcijfers

Het gemiddelde voortschrijdende verzuimpercentage binnen MosaLira over het kalenderjaar 2021 is gedaald van 5.66% (2020) naar 4.38% (2021):

- In het Basisonderwijs is dit 3.4% (2020: 4.53%).
- In het Speciaal Onderwijs/Speciaal Voortgezet onderwijs is dit 8.33% (2020: 8.92%).
- In het SBO is dit 2.97% (2020: 4.42%).

Via de expertisegroep Gezond en Gelukkig lopen er acties om de duurzame inzetbaarheid en vitaliteit van onze medewerkers te vergroten. Ook wordt de aanpak van verzuim en het preventief werken als speerpunt meegenomen vanuit HR.

2.3 Huisvesting & facilitaire zaken

Huisvesting

Integraal Huisvestingsplan (IHP)

Het huisvestingsbeleid heeft het afgelopen jaar vooral in het teken gestaan van het IHP dat in december 2019 is goedgekeurd door de Gemeente Maastricht. In 2021 gaf de raad goedkeuring op de uitgewerkte Businesscase. De nieuwbouw van KKC Maastricht West te Belfort komt hiermee in de volgende fase. Er zijn voorbereidingen getroffen om te komen tot een kernkindcentrum waarin twee scholen, kinderopvang en faciliteiten voor ondersteuning van zorgbehoefte en passend onderwijs worden ondergebracht voor het stadsdeel waarin meerdere satelliet-kindcentra gevestigd zijn.

Voor Kindcentrum Scharn zijn de voorbereidingen en onderzoeken afgerond, de architect is aanbesteed en is gestart met de studie/planvorming voor nieuwbouw. In maart 2022 zal de definitieve businesscase worden aangeleverd. De voorbereiding met betrekking tot renovatie en uitbreiding Wolder is opgestart met de voorbereiding en een haalbaarheidsstudie is gestart aangaande de onderwijsvisie en planvorming.

Strategisch Huisvestingsplan (SHP)/Meerjaren Onderhoudsplan (MJOP)

Tevens zijn beleidskeuzes en processen nader uitgewerkt, zodat wij organisatie breed goed voorbereid zijn en tijdig kunnen anticiperen op mogelijke veranderingen op het gebied van een duurzame samenleving en onderwijsconcepten. De eerste processen omtrent de verwerking van planmatig onderhoud zijn doorgevoerd en zullen de komende tijd verder worden gespecificeerd. Concreet betekent dat dat MosaLira blijft streven naar kwalitatief duurzame, energiezuinige, gezonde (Corona) en toekomstbestendige onderwijslocaties. Maar bovenal dat MosaLira een gezonde en aantrekkelijke leer- en werkomgeving creëert voor haar personeel en leerlingen.

Q3 stond in het teken van doorontwikkelen van de afdeling Huisvesting. Veel aandacht was er voor het verder professionaliseren van de bedrijfsvoering en reguliere processen: de samenhang van dagelijks beheer en planmatig beheer in relatie tot verduurzamen van projecten. In Q4 is het MJOP hernieuwd en heeft een *finetuning* van het MJOP plaats gevonden. In 2022 zal de nieuwe onderhoudscyclus worden afgestemd op basis van dit technisch en financieel document.

Covid-19 / Ventilatie

Naar aanleiding van de gevolgen van Covid-19 zijn omstandigheden binnen de schoolgebouwen geïnventariseerd. In alle klassen werden onderzoeken gedaan en zijn mogelijkheden tot verbetering onderzocht. Bouwfysische aspecten zijn daarbij geïnventariseerd.

Met behulp van deze inventarisatie is gekeken welke scholen gebruik kunnen maken van de 'Suvis subsidieregeling' van de overheid, de verplicht gestelde criteria zijn hierin beoordeeld. Voor drie scholen van Mosalira is overgegaan tot aanvraag van deze Suvis subsidie.

Onder de noemer "klimaat en energie" is in 2021 een verdiepingsslag gemaakt bij het uitgevoerde dagelijks en planmatig onderhoud. De ervaringen worden geëvalueerd en vormen de basis voor standaardisatie binnen ons beheer. Normen zijn hierbij leidend voor de gewenste energieprestatie van onze schoolgebouwen in de toekomst. Energiereductie en een acceptabel klimaat binnen de gebouwen van Mosalira zijn daarbij het streven.

Inkoop

Analyse aandachtsgebied Inkoop

In 2021 zijn via een werkstage van een 3e jaars student Facility Management de inkoopgebieden opnieuw in kaart gebracht en de huidige inkoopprocessen en het inkoopbeleid geanalyseerd. Dit met als doel de kansen op het gebied van inkoop voor Mosalira in kaart te brengen. Op basis van de analyse zijn verbetervoorstellen gedaan. Verbeterkansen liggen met name op het actualiseren van het inkoopbeleid en de bijbehorende processen en op het verstevigen van het contractmanagement. Deze zaken worden in 2022 verder opgepakt en uitgewerkt.

Aanbesteding hardware en touchscreens

In 2021 zijn de mogelijkheden verkend voor het inkopen van hardware en touchscreens via Europese aanbesteding. Reden was het aflopen van de bestaande aanbestedingsovereenkomst.

Op basis van de analyse is gekozen om hardware en touchscreens te gaan inkopen via een Dynamisch Aankoop Systeem. Doorslaggevend voor deze keuze waren de doorlooptijd van deze vorm van aanbesteden, de flexibiliteit bij het plaatsen van bestellingen en het verwachte prijsvoordeel ten opzichte van andere vormen van aanbesteden. In 2021 zijn 233 leerkracht laptops, 690 leerling laptops en 68 touchscreens aangeschaft via het Dynamisch Aankoop Systeem.

Overig: Bedrijfshulpverlening (BHV)

In 2021 heeft een analyse plaatsgevonden van de bedrijfshulpverlening. Doel was te toetsen of de verdeling van BHV-ers over de scholen doeltreffend was. Op basis van de analyse is besloten dat iedere school minimaal twee BHV-ers heeft. De uitvraag voor (her)certificering heeft plaatsgevonden.

De e-learnings zijn voor de meivakantie afgerond, de praktijklessen zijn vanwege corona verplaatst naar het najaar 2021. Het overgrote merendeel heeft het certificaat toen gehaald of verlengd. De collega's die vanwege corona niet zijn ge(her)certificeerd in het najaar van 2021 hebben de mogelijkheid dit in het voorjaar 2022 alsnog te doen. Dit alles in overleg met het opleidingscentrum.

2.4 Financieel beleid

Het pakket aan maatregelen dat door de diverse overheden is genomen om het coronavirus te bestrijden, heeft een grote impact op MosaLira. Zowel onderwijskundig als voor de bedrijfsvoering. In paragraaf 3.1 is specifiek toegelicht welke financiële impact op korte/middellange termijn wordt verwacht als gevolg van Covid-19 en het verwachte effect hiervan op het resultaat en onze liquiditeitspositie.

2.4.1 Strategisch beleid

Op 27 augustus 2019 is het Koersplan 2019-2023 vastgesteld. Het Koersplan is gebaseerd op het Rijnlands gedachtegoed. De directeuren sturen in de lijn samen met het College van Bestuur. We gaan uit van mogen in plaats van moeten en van vertrouwen in plaats van controleren. Ontwikkeling van expertise en beleid ontstaat vanuit ieders professionaliteit en leiderschap.

Vanaf het schooljaar 2019-2020 wordt er invulling gegeven aan het Koersplan zoals reeds beschreven in hoofdstuk 1. Om al onze plannen, ambities en wensen meer concreet, planbaar en meetbaar te maken, hebben we in het Koersplan per bouwsteen acties geformuleerd. Die vervolgens inclusief prioritering aan de Expertisegroepen zijn toebedeeld. Deze acties zijn per bouwsteen onderverdeeld in de basis op orde en strategische doelen. Meerjarig worden de strategische doelen verder opgepakt.

In de meerjaren schooljaarbegroting van MosaLira is steeds een post opgenomen als budget voor de uitvoer van het Koersplan. Vanuit de Expertisegroepen wordt op basis van de gestelde jaardoelen aanvraag gedaan voor dit budget. Periodiek wordt zowel inhoudelijk als financieel de voortgang van deze jaardoelen gemonitord. Hiermee heeft MosaLira de uitvoer van het Koersplan ingebed in haar organisatie.

2.4.2 Allocatie van middelen binnen het schoolbestuur

Binnen MosaLira vinden we het heel belangrijk dat de middelen vanuit de bekostiging van het ministerie, zoveel als mogelijk worden besteed aan het primaire proces. Jaarlijks wordt in de kadernota een voorstel gedaan inzake de allocatie van de middelen naar het niveau van het bestuur. Deze kadernota en de bijbehorende allocatie van middelen worden goedgekeurd door de GMR en de Raad van Toezicht. Tevens geeft de P-GMR akkoord op de inzet van bovenschoolse formatie in het Bestuursformatieplan.

MosaLira is zelf verantwoordelijk voor haar ondersteunende diensten en heeft géén (complete) processen uitbesteed aan derden. Derhalve dienen alle aspecten van de bedrijfsvoering zelf, intern, uitgevoerd te worden. Deze expertises van de bedrijfsvoering zijn binnen MosaLira geclusterd in het Servicebureau. Afdelingen binnen dit Servicebureau zijn Financiën, Personeel- en salarisadministratie, HR, Huisvesting, Communicatie, ICT, Onderwijs en Organisatie en het secretariaat. Het Servicebureau heeft als opdracht de scholen zoveel als mogelijk te ondersteunen op het gebied van bedrijfsvoering zodat daar de focus kan liggen op het primaire proces. Tevens is er een separate kostenplaats voor het bestuur. Op deze kostenplaats worden de loonkosten van de bestuurders, centrale kosten (bijvoorbeeld stichting brede licenties) en het groot onderhoud verwerkt. Ter dekking van deze kosten wordt 11% van de beschikte rijksbijdragen door DUO gealloceerd. Over de ontvangen rijksbijdragen vanuit het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs wordt niets afgeroomd. Over de ontvangen rijksbijdragen NPO-middelen wordt niets afgeroomd. Er zijn derhalve geen middelen bovenschools ingezet vanuit de NPO-middelen.

2021 Bedragen (x € 1.000)

Totaal ontvangen rijksbijdragen (incl. SWV)	42.705
Gealloceerd aan scholen + Dienstencentrum	38.732
Gealloceerd naar Bestuur / Servicebureau	3.973
Kosten Servicebureau	1.538
Kosten Bestuur (incl. groot onderhoud)	3.583

2.4.3 Onderwijsachterstanden

Binnen MosaLira worden de middelen specifiek voor onderwijsachterstanden volledig op schoolniveau toegekend daar waar ze ook beschikt worden. Derhalve worden alle bepalingen waarop het ministerie de gelden toekent aan een bepaalde school in acht genomen en komen deze middelen ook ten gunste van deze school. Voor 2021 zijn de middelen als volgt verdeeld over de scholen binnen MosaLira.

Bekostiging ontvangen verantwoord in kalenderjaar 2021:

Bedragen
*** € 1.000**

Aanvullende bekostiging onderwijsachterstandenbeleid	€	1.211
Bijzondere bekostiging asielzoekers- en/of overige vreemdelingenkinderen	€	427
	€	<u>1.638</u>

Meer dan 80% van het totaal van deze middelen wordt direct toegekend aan scholen binnen MosaLira waarvan bekend is dat onderwijsachterstanden een rol spelen. Dit zijn Basisschool St. Oda, Basisschool De Letterdoes, Basisschool Het Mozaïek, IKC de Geluksvogel en Basisschool Manjefiek. Op deze scholen worden de aanvullende middelen met name ingezet voor aanvullende formatie van extra ondersteuning voor die leerlingen die dit specifiek nodig hebben. De inzet van deze formatie wordt in het begrotingsgesprek per school besproken waarna deze schoolbegrotingen vastgesteld worden door het College van Bestuur. Daarna stemmen tevens de GMR en RvT in met deze begrotingen.

2.4.4 Treasury

MosaLira legt conform de regeling *Beleggen, lenen en derivaten OCW* jaarlijks verantwoording af over haar treasury activiteiten in het jaarverslag.

Vanwege de aanhoudend lage rente zijn de beleggingsmogelijkheden binnen de gestelde kaders nihil en worden de financiële middelen met name aangehouden bij de rekening schatkistbankieren. In 2020 werden de middelen nog aangehouden bij overige banken (Rabobank, ABN AMRO, ING, SNS).

Om de negatieve rente zoveel als mogelijk te beperken is MosaLira in 2021 vrijwillig toegetreden tot schatkistbankieren. Door het aanhouden van de publieke liquide middelen bij de overheid worden geen rentekosten bij MosaLira in rekening gebracht.

Reeds in 2019 zijn de laatste beleggingen van MosaLira verkocht.

Gedurende 2021 hebben er geen transacties plaatsgevonden op de kapitaalmarkt.

MosaLira maakt geen gebruik van derivaten.

3. Verantwoording van het financieel beleid

MosaLira kent een helder en transparant financieel beleid waarbij de scholen een hoge eigen regelruimte hebben over de besteding van hun eigen middelen. In de jaarlijkse kadernota staan afspraken over het opstellen van de begroting en de bijbehorende richtlijnen.

We splitsen de begrotingen in scholen en een centrale begroting met daaronder het Servicebureau en kosten voor het bestuurlijk apparaat. In dit centrale budget is tevens een post opgenomen voor strategisch beleid, gekoppeld aan de doelen uit ons Koersplan en daarop ingezette projecten.

De verantwoordelijkheid voor de schoolbegroting ligt bij de schooldirecteur. Dat houdt in dat hij/zij zelfstandig een toelichting geeft op de voornemens en de daarmee samenhangende begrotingscijfers. Beleid en geld zijn gekoppeld aan het jaarplan en een doorkijk naar de toekomst, zowel inhoudelijk als financieel. Daarbij acteert de directeur vanuit een meerjarenvisie, vastgesteld in het schoolplan en rekening houdend met de leerlingontwikkeling en consequenties voor de groeps- en team bezetting. Tevens wordt dit totaal geplaatst in de context van het Koersplan van MosaLira.

De centrale budgetten worden opgesteld onder de verantwoordelijkheid van het College van Bestuur en de Directeur Services. De laatste is verantwoordelijk voor het budget van het Servicebureau. Het Servicebureau is zo ingericht dat alle ondersteunende diensten van MosaLira hierin vertegenwoordigd zijn en het zijn taak efficiënt kan uitvoeren. De bovenschoolse formatie wordt afgestemd met de GMR.

Tevens zijn centraal de kosten voor het Bestuur opgenomen, daaronder zijn ook de uitgaven opgenomen die we bovenschools nemen conform de afspraken uit de kadernota. Denk hierbij aan de onderhoudsvoorziening en de kosten voor strategisch beleid.

Deze kosten voor strategisch beleid worden jaarlijks vanuit onder meer de expertisegroepen ingezet. Deze expertisegroepen voeren jaarlijks de projecten uit die voortkomen uit ons Koersplan. Deze plannen zijn direct gekoppeld aan onze doelstellingen en worden jaarlijks door het MosaLira overleg (CvB met directeuren) geprioriteerd.

MosaLira heeft als doel haar weerstandsvermogen af te bouwen naar 20%. Dit weerstandsvermogen is ultimo 2021 31% (2020 32%). De investering voor deze afbouw komt direct ten gunste aan de stichting brede onderwijskwaliteit en de strategische doelen (via de projecten uit ons Koersplan). In 2020 heeft het ministerie de signaleringswaarde voor mogelijk bovenmatig publiek eigen vermogen gepubliceerd. MosaLira zit boven deze signaleringswaarde. Omdat MosaLira reeds begonnen was met een afbouwscenario van het eigen vermogen is deze lijn doorgezet. Naar verwachting wordt in schooljaar 2023-2024 voldaan aan de signaleringswaarde eigen vermogen.

Er zijn geen significante trendmatige ontwikkelingen te melden.

3.1 Ontwikkelingen in meerjarig perspectief

Effect van Covid-19

De uitbraak van Covid-19 (corona) eind februari 2020 heeft een enorme impact op ons allemaal. De wereldwijde pandemie leidt tot ongekende omstandigheden. Dit alles legt een zware druk op de organisatie en het personeel. Het in snel tempo ontwikkelen van digitale lesmethodes, digitaal lesgeven en nog tal van initiatieven die binnen de organisatie zijn uitgerold hebben veel energie en aanpassingsvermogen gevegd van onze medewerkers. We streven naar een zo adequaat mogelijke uitvoering van onze taak als onderwijsinstelling.

Op basis van de beschikbare informatie verwacht MosaLira op korte en langere termijn geen continuïteitsrisico. De liquiditeits- en solvabiliteitspositie is solide genoeg gezien de omvang van de 1e geldstroommiddelen van de totale baten.

De financiële impact van Covid-19 is derhalve voor de totale baten, het resultaat en de liquiditeit op de korte termijn zeer beperkt, daar de financieringsstromen zijn gegarandeerd.

Een korte terugblik naar 2021 en 2020 leert ons dat de impact van Covid-19 op de exploitatie ook zeer beperkt te noemen is. De corona-ontwikkelingen hebben de voortschrijdende verzuimfrequentie niet beïnvloed. Er zijn wel op maandniveau kleine pieken geweest (o.a. in december). Die pieken zijn inmiddels gestabiliseerd. Er is dus geen sprake van een materiële impact van verzuim op de formatie. De impact van corona op de overige lasten is zeer beperkt gebleven tot grotendeels schoonmaakkosten, zijnde hogere (contractuele) schoonmaaklasten en hogere inkooplasten van hygiëne en ontsmettingsmiddelen. Waar nog geen 100% duidelijkheid over bestaat is de impact van Covid-19 op de (structurele) leerachterstanden en de hieruit voortvloeiende extra lasten. Inmiddels heeft het ministerie het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) gepresenteerd, alwaar leerachterstanden een belangrijk issue zijn en waarvoor ook middelen ter financiering vrijgemaakt zijn. De maatregelen zijn gericht op herstel én ontwikkeling van het onderwijs. Op het inhalen én compenseren van vertraging. En op het ondersteunen van leerlingen in het onderwijs die het moeilijk hebben. Een korte terugblik op 2021 leert ons dat de extra lasten hierdoor gedekt kunnen worden uit dit nationaal programma waardoor de impact op de exploitatie per saldo niet materieel zal zijn.

In 2021 zijn op stichtingsniveau de volgende kosten gebaseerd op de ‘menukaart funderend onderwijs’ gemaakt welke gedekt zijn uit NPO-Rijksbijdragen:

<i>NPO lasten 2021</i>	€
<i>Meer onderwijs</i>	34.743
<i>Effectievere inzet van onderwijs</i>	183.965
<i>Sociaal-emotionele en fysieke ontwikkeling</i>	38.288
<i>Ontwikkeling van executieve functies</i>	18.901
<i>Extra inzet van personeel en ondersteuning</i>	553.855
<i>Faciliteiten en randvoorwaarden</i>	67.083
<i>Totale NPO lasten 2021</i>	896.835

Het aandeel PNIL van de totale lasten bedraagt 1,48%.

In totaal zijn in 2021 € 1.842.228 aan NPO-middelen ontvangen. Voor het verschil tussen de ontvangen middelen en de ingezette middelen is een bestemmingsreserve NPO gevormd ter dekking van lasten in de doorlopende NPO-projectperiode.

Voorop staat dat alle mogelijke maatregelen genomen zullen worden om de medewerkers en leerlingen/studenten te beschermen en risico's zo veel mogelijk te beperken of te mitigeren. Hierbij wordt de continuïteit van de instelling zoveel als mogelijk gewaarborgd. Er zijn meerdere maatregelen getroffen om de verspreiding van het virus zoveel mogelijk te remmen.

De belangrijkste maatregelen (zie ook in Hoofdstuk 2 beschreven):

- Het Crisisbeleidsteam was nog steeds actief.

- Alle scholen waren als gevolg van de aangescherpte (overheids)maatregelen vanaf half december '20 gesloten en openden weer begin februari '21. N.a.v. landelijk beleid moesten de scholen een week voor de geplande Kerstvakantie 2021 een tweede keer sluiten. Enkele Zuid-Limburgse schoolbesturen hebben in overleg besloten in deze week geen onderwijs te verzorgen. Niet op school én niet op afstand, thuis. Wel werd er voor 'kwetsbare kinderen' en kinderen van ouders/verzorgers met cruciale beroepen noodopvang geregeld tijdens de reguliere schooluren. De scholen openden weer na de verlengde kerstvakantie op 10 januari 2022.
- Het protocol/leidraad dat door de PO-Raad wordt verstrekt is voor ons leidend in goede afstemming met de medezeggenschapsraad.
- Het onderwijs werd afwisselend digitaal en fysiek verzorgd, met alle daar aan gerelateerde aanpassingen en investeringen.
- Enkele scholen sloten in 2021 voor enkele dagen de deuren, vanwege teveel besmettingen onder leerlingen en/of medewerkers.
- Daarnaast kampten de scholen in 2021 met leerlingen en leraren die thuiszaten, onder meer vanwege de regels rond isolatie en quarantaine.
- Landelijk beleid, richtlijnen en adviezen werden opgevolgd. Denk aan het houden van afstand tussen medewerkers, het volgen van de hygiëneregels, het dragen van mond neus maskers voor leerlingen van groep 6 t/m 8 en medewerkers en het doen van zelftesten thuis.
- Alle medewerkers werkten zoveel mogelijk vanuit huis, waar dat mogelijk was. Dit betreft met name collega's van het Servicebureau.
- Geplande bijeenkomsten (vooral die in grotere groepen) konden niet, of in gewijzigde vorm, doorgaan.

De adviezen die opgelegd worden door het RIVM worden hierbij gevolgd.

Vanuit de vastgestelde concernbegroting 2022-2023 is een omrekening gemaakt naar kalenderjaar. Deze gegevens leiden tot de volgende prognoses:

Balans	31-12-2021	31-12-2022	31-12-2023	31-12-2024
Activa				
<u>Vaste activa</u>				
Immateriële vaste activa	-	-	-	-
Materiële vaste activa	5.216.782	6.944.787	8.171.221	8.289.143
Financiële vaste activa	134.179	119.053	103.626	87.890
Totaal vaste activa	5.350.961	7.063.840	8.274.847	8.377.033
Vlottende activa				
Vorraden	-	-	-	-
Vorderingen	4.032.724	2.073.051	2.093.782	2.114.720
Effecten	-	-	-	-
Liquide middelen	16.416.501	13.404.458	8.923.136	7.660.240
totaal vlottende activa	20.449.225	15.477.509	11.016.918	9.774.960
Totaal Activa	25.800.186	22.541.349	19.291.765	18.151.993
Passiva				
<u>Eigen vermogen</u>				
Algemene reserve	11.337.254	8.780.698	6.642.340	5.648.098
Bestemmingsreserves	1.983.142	407.069	282.069	157.069
Overige reserves	663.562	663.562	663.562	663.562
Voorzieningen	6.209.258	3.738.867	3.361.507	3.301.507
Langlopende schulden	-	-	-	-
Kortlopende schulden	5.606.970	8.951.153	8.342.287	8.381.757
Totaal passiva	25.800.186	22.541.349	19.291.765	18.151.993

Bovenstaande geprognosticeerde balans is gebaseerd op de door de Raad van Toezicht goedgekeurde meerjarenbegroting 2022-2023. Tevens zijn de meerjaren-investeringsplanning, het groot onderhoudsplan en de liquiditeitsprognose als bronnen gebruikt. Op basis van bekende ontwikkelingen en gegevens uit deze bronnen is een zo goed als mogelijke meerjarige inschatting gemaakt van de posities per balansdata.

Het eigen vermogen bedraagt ultimo 2021 circa € 13,9 miljoen. Het weerstandsvermogen ultimo 2021 bedraagt 31%, In onderstaande tabel is te zien dat MosaLira in lijn met haar voornemen haar reservepositie en daarmee het weerstandsvermogen aan het afbouwen is.

	%	2021	2020	2019	2018	2017	2016
Weerstandsvermogen		31%	32%	35%	38%	43%	38%

In 2020 is meer duidelijkheid gekomen over de (nieuwe) signaleringswaarde bovenmatige reserves van het ministerie. Voor MosaLira bedraagt deze signaleringswaarde circa € 7,4 miljoen. Bovenstaande geprognoseerde balans laat zien dat verwacht wordt in schooljaar 2023-2024 aan deze signaleringswaarde te voldoen.

In totaliteit laat de geprognoseerde balans zien dat de verhouding vreemd vermogen en eigen vermogen gezond blijft. Hierbij is er geen sprake van een financieringsbehoefte.

De liquiditeitspositie zal naar verwachting de komende jaren afnemen vanwege de begrote negatieve resultaten en een hoge verwachte onttrekking aan de onderhoudsvoorziening en de reguliere investeringsplanning.

Door goed vooruit te kijken en de ontwikkelingen goed te monitoren verwacht MosaLira adequaat voorbereid te zijn op de financiële gevolgen van de in dit verslag genoemde ontwikkelingen.

Samen met de begrote negatieve resultaten zal hierdoor de algemene reserve van MosaLira aangesproken gaan worden. Ondanks deze (bewust begrote) verliezen vanwege investeringen in het onderwijs (in verband met het relatief hoog weerstandsvermogen) blijft de reservepositie van MosaLira de komende jaren op een niveau waarbij risico's adequaat opgevangen kunnen worden.

Staat van baten en lasten	2021	2022	2023	2024
Baten				
<i>Rijksbijdragen</i>	42.705.081	38.364.265	41.559.841	41.249.800
<i>Overige overheidsbijdragen</i>	1.432.517	446.643	387.807	387.807
<i>College-, cursus-, examengelden</i>	-	-	-	-
<i>Baten in opdracht van derden</i>	-	-	-	-
<i>Overige baten</i>	973.177	992.296	982.613	836.841
Totaal baten	45.110.775	39.803.204	42.930.261	42.474.447
Lasten				
<i>Personeelslasten</i>	36.845.142	36.215.495	37.768.408	36.875.235
<i>Afschrijvingen</i>	870.102	978.647	1.023.244	1.050.100
<i>Huisvestingslasten</i>	3.674.173	3.503.939	3.469.029	3.353.837
<i>Overige lasten</i>	3.101.339	3.222.851	2.890.897	2.299.478
Totaal lasten	44.490.756	43.920.932	45.178.578	43.578.649
Saldo baten en lasten	620.019	-4.117.728	-2.248.317	-1.104.202
<i>Saldo financiële bedrijfsvoering</i>	-280.220	-14.901	-15.041	-15.040
<i>Saldo buitengewone baten en lasten</i>	-	-	-	-
Totaal resultaat	339.799	-4.132.629	-2.263.358	-1.119.242

Leerlingaantallen	1 okt '20	1 okt '21	1 okt '22	1 okt '23	1 okt '24	1
Aantal leerlingen	4.993	4.969	4.993	5.079	5.085	

Personeel	2021-10	2022-10	2023-10	2024-10	2025-10
FTE OP	347,1	366,6	349,5	348,4	349,2
FTE OOP	95,5	118,6	94,5	94,5	94,5
FTE DIR	19,7	18,6	18,6	18,6	18,6
FTE BSTR	-	-	-	-	-
FTE Overig	1,0	2,3	2,3	2,3	2,3
Totaal FTE	463,3	506,0	464,8	463,7	464,5

De leerlingaantallen zijn de komende jaren stabiel en vanaf 2023 wordt een lichte stijging verwacht. Met deze leerlingaantallen blijft MosaLira de grootste instelling voor primair onderwijs in de stad Maastricht. De stijging van het aantal FTE op peildatum oktober 2022 wordt veroorzaakt door een tijdelijke verhoging van de formatie gefinancierd vanuit de NPO-gelden. Door verdere uitstroom en natuurlijk verloop wordt verwacht dat deze tijdelijke formatie de komende jaren gebruikt kan worden om het personeelsbestand binnen MosaLira op het gewenste niveau te houden.

Gezien de krapte op de arbeidsmarkt zal het mogelijks meerjarig kunnen betekenen dat er boven formatieve formatie ontstaat omdat we deze groep medewerkers willen binden. In 2024 wordt een stabilisering van de FTE's verwacht, passend bij de leerlingaantallen binnen MosaLira.

Per 31-12-2021 had MosaLira 504,0 FTE in dienst, waarvan 0 FTE in het buitenland werkzaam.

Deze 504,0 FTE kan opgesplitst worden in:

- 438,3 FTE vast
- 2,5 FTE vervangers
- 63,2 FTE tijdelijk

In de detailbegrotingen per schooljaar zijn de specifieke schoolontwikkelingen in kaart gebracht. Hierbij is rekening gehouden met de behoefte van de school, maar zeer zeker ook met de kwaliteit van onderwijs. Voor iedere schoolbegroting is uitgewerkt wat de basis benodigde formatie is om de school te kunnen voorzien. De bekostiging, zoals bepaald door OCW (DUO), is doorgerekend in de meerjarige begrotingen. Dat wil zeggen dat op basis van de leerlingaantallen t-1, is doorgerekend wat dit financieel voor de scholen betekent in jaar t.

MosaLira heeft zich als doel gesteld de relatief hoge reservepositie en daarmee het weerstandsvermogen af te bouwen naar een gezonde 20% in de periode van drie jaren. Dit gebeurt op basis van een duidelijke visie en beleid zoals nu vastgesteld wordt in het strategisch beleidsplan (Koersplan) uit 2019. Hierdoor zijn de komende jaren negatieve resultaten begroot. In 2020 heeft het ministerie de signaleringswaarde voor mogelijk bovenmatig publiek eigen vermogen gepubliceerd. MosaLira zit boven deze signaleringswaarde. Omdat MosaLira reeds begonnen was met een afbouwscenario van het eigen vermogen is deze lijn doorgezet. Verwacht wordt dat MosaLira ultimo schooljaar 2023-2024 aan deze (nieuwe) signaleringswaarde voldoet.

Vanuit het Koersplan wordt aanvullend geïnvesteerd in de onderwijskwaliteit. Dit wordt beredeneerd gedaan vanuit inhoud zoals op dit moment wordt bepaald in het strategisch plan en onder bewaking van de afdeling Onderwijs & Ondersteuning. Het merendeel van de bovengenoemde zaken zijn eenmalige investeringen. De komende jaren zullen formaties die nu uit NPO-middelen gefinancierd worden, boven formatief aangehouden worden zodat MosaLira in deze krappe arbeidsmarkt goede werknemers voor zich kan behouden. De komende jaren is de verwachting dat deze boven formatieve formatie de formatie die door natuurlijk verloop de organisatie gaat verlaten kan opvangen. Het besef is er dat komende jaren negatieve resultaten begroot zijn en dat dit géén structureel beeld kan zijn. MosaLira gaat hierbij tevens investeren in enerzijds ICT en meubilair en anderzijds wordt een inhaalslag gemaakt op het gebied van onderhoud. Hierbij is er geen sprake van een financieringsbehoefte.

Overige overheidsbijdragen- en subsidies

Gemeentelijk zijn de bekende doorlopende subsidies op het gebied van VVE (Vroeg- en Voorschoolse educatie) en TPO (Taalactiviteiten Primair Onderwijs) opgenomen, beide vallend onder de gemeentelijke subsidieregeling Taalactiviteiten Primair Onderwijs. De LEA subsidie (Lokaal Educatieve Agenda) is nog toegekend in 2021 in afwachting van een nieuw op te stellen beleid. Vanuit de arbeidsmarktregio Zuid-Limburg worden in 2022-2023 aanvullende ESF middelen verwacht in overbrugging naar een nieuwe ESF regeling vanaf dat schooljaar. De overheidsbijdragen overige overheden zijn overwegend bijdragen op projectbasis voor een specifiek doel en voor een bepaalde looptijd en hebben hierdoor een incidenteel karakter en worden alleen begroot voor zover bekend is dat deze bijdragen in het begrotingsjaar zullen plaatsvinden.

Overige baten

De overige baten zijn op schoolniveau en bestuursniveau ingeschat op basis van de doorlopende zaken, afgesloten overeenkomsten en reeds bekende ontwikkelingen. Omdat de subsidies vaak onzeker zijn, zijn deze bedragen zeer behouden ingeschat. In de overige baten zitten ook alle ouderbijdragen, huurinkomsten, baten van detacheringen en bijdragen voor tussenschoolse opvang e.d.. De verwachting is dat de komende jaren de opbrengsten uit detacheringen verder zullen dalen, zelfs nihil kunnen worden, doordat er binnen het samenwerkingsverband minder beleidsondersteuners passend onderwijs geplaatst zullen worden en de overige detacheringen ad hoc op aanvraag zijn en daarom lastig te begroten.

De financiële baten zullen negatief zijn als gevolg van de negatieve rente te betalen over het saldo van de private middelen. MosaLira is in 2021 toegetreden tot schatkistbankieren voor de publieke middelen waardoor er over de publieke middelen geen negatieve rente verschuldigd is.

3.2 Resultaat en ontwikkelingen gedurende het jaar

Staat van Baten en Lasten

	2021	2021	2020
	EUR	EUR	EUR
	<i>Realisatie</i>	<i>Begroting</i>	<i>Realisatie</i>
Baten			
<i>Rijksbijdragen</i>	42.705.081	38.889.235	40.095.262
<i>Overheidsbijdragen overige overheden</i>	1.432.517	391.802	739.461
<i>Overige baten</i>	973.177	1.105.644	1.171.842
Totaal baten	45.110.775	40.386.681	42.006.565
Lasten			
<i>Personeelslasten</i>	36.845.142	34.585.938	35.633.278
<i>Afschrijvingen</i>	870.102	907.860	876.108
<i>Huisvestingslasten</i>	3.674.173	3.383.184	3.768.151
<i>Overige lasten</i>	3.101.339	3.150.953	2.672.539
Totaal lasten	44.490.756	42.027.935	42.950.076
Saldo baten en lasten	620.019	-/- 1.641.254	-/- 943.511
<i>Financiële baten en lasten</i>	-/- 280.220	-/- 26.557	-/- 4.516
Resultaat	339.799	-/- 1.667.811	-/- 948.027

Hierboven is de exploitatie weergegeven voor kalenderjaar 2021. De budgetkolom is herleid uit de schooljaarbegrotingen 2020-2021 en 2021-2022.

Het kalenderjaar 2021 is qua resultaat positiever dan begroot (+ € 2.008K).

Van dit positief verschil is € 506K gereserveerd ter dekking van cao-verplichtingen 2022 en verder en € 945K betreft nog niet ingezette NPO-middelen.

Onderstaand zijn de meest opvallende afwijkingen op hoofdlijnen in de cijfers toegelicht.

Rijksbijdragen

Definitieve Regeling bekostiging personeel PO 2020–2021 en vaststelling bedragen voor ondersteuning van leerlingen in het PO en VO 2020–2021

De opgenomen prijsaanpassingen ten opzichte van de definitief vastgestelde bedragen voor het schooljaar 2019–2020 betreffen de verwerking van de kabinetsbijdrage voor de loonbijstelling voor 2020 en 2021, de verwerking van wijzigingen in de transitievergoeding uit de Wet Arbeidsmarkt in Balans, de verwerking van de ramingsbijstelling binnen (het instrument) bekostiging en de verwerking van de afspraken uit het convenant (Kamerstukken II 2019/20, 31 293, nr. 488) over de werkdrukmiddelen en individuele scholingsrechten. Het kabinet haalt eenmalig € 97 miljoen naar voren om te investeren in de verlaging van werkdruk in het primair onderwijs. Een speciaal deel hiervan is gereserveerd voor intensivering van de werkdrukmiddelen in het (voortgezet) speciaal onderwijs. Daarnaast is er voor twee jaar in totaal € 21,2 miljoen vrijgemaakt voor individuele scholingsrechten, zoals dit ook binnen de sector vo is geregeld.

Ten opzichte van de definitief vastgestelde bedragen voor het schooljaar 2019–2020, komt de aanpassing voor de leraren, het onderwijsondersteunend personeel en de schoolleiding op 3,156%. De aanpassing van alle bedragen personeels- en arbeidsmarktbeleid bedraagt 3,156%. Het bedrag per leerling voor personeel en arbeidsmarktbeleid is daarnaast verhoogd in verband met het versneld inzetten van de werkdrukmiddelen. Het bedrag per leerling in het basisonderwijs stijgt naar € 254,49 per leerling, het bedrag per leerling in het speciaal basisonderwijs stijgt naar € 381,74 per leerling en het bedrag per leerling in het (voortgezet) speciaal onderwijs stijgt naar € 508,98. Deze bedragen zijn onderdeel van het bedrag per leerling voor personeels- en arbeidsmarktbeleid.

Tweede Regeling bekostiging personeel PO 2021–2022 en vaststelling bedragen voor ondersteuning van leerlingen in het PO en VO 2021–2022

De opgenomen prijsaanpassingen ten opzichte van de definitief vastgestelde bedragen voor het schooljaar 2020–2021 betreffen de verwerking van de kabinetsbijdrage voor de loonbijstelling voor 2021 en de verwerking van een correctie op de middelen voor individuele scholingsrechten. Het kabinet heeft in totaal € 21,2 miljoen vrijgemaakt voor individuele scholingsrechten, zoals dit ook binnen de sector vo is geregeld. Deze middelen zijn verwerkt in de prijzen voor schooljaar 2019–2020 en 2020–2021. Vanaf schooljaar 2021–2022 vervallen deze middelen en vindt er een correctie op de prijzen plaats.

Ten opzichte van de definitief vastgestelde bedragen voor het schooljaar 2020–2021, komt de aanpassing voor de leraren, het onderwijsondersteunend personeel en de schoolleiding op 0,727%. Ook de aanpassing van alle bedragen personeels- en arbeidsmarktbeleid bedraagt 0,727%. Het bedrag per leerling voor personeel en arbeidsmarktbeleid is verhoogd doordat een deel van de prestatieboxmiddelen aan de lumpsum is toegevoegd. Bij het sluiten van de sectorakkoorden is de afspraak gemaakt dat wanneer er op sommige doelen uit de sectorakkoorden voldoende voortgang zou zijn behaald, (een deel van) de prestatieboxmiddelen aan de lumpsum konden worden toegevoegd (Kamerstukken II 2020/21, 31 293, nr. 549). Dit geldt voor het PO bijvoorbeeld voor de inzet van digitale leermiddelen, onderzoekend leren, wetenschap en techniek en toptalenten. Er is ruim € 160 miljoen aan de lumpsum toegevoegd, met een verhoging van het bedrag per leerling voor personeel en arbeidsmarktbeleid van € 110,10 per leerling. De middelen bestemd voor cultuureducatie blijven specifiek inzichtelijk en betreffen € 16,86 per leerling. Daarnaast is in schooljaar 2021–2022, net als in schooljaar 2020–2021, het bedrag per leerling voor personeel en arbeidsmarkt verhoogd in verband met het versneld inzetten van de werkdrukmiddelen. Het bedrag per leerling voor werkdruk in voor het basisonderwijs bedraagt € 258,67 per leerling, het bedrag per leerling in het speciaal basisonderwijs bedraagt € 388,01 per leerling en het bedrag per leerling in het (voortgezet) speciaal onderwijs bedraagt € 517,34. Deze bedragen zijn onderdeel van het bedrag per leerling voor personeels- en arbeidsmarktbeleid.

NPO-middelen

Ongeveer € 5,8 miljard uit het NP Onderwijs gaat in de schooljaren 2021-2022 en 2022-2023 naar scholen in het primair en het voortgezet onderwijs en naar gemeenten. Het is de bedoeling dat zij tot uiterlijk schooljaar 2024-2025 met dit geld leerlingen helpen om door corona ontstane leervertragingen of vertragingen op het gebied van sociaal-emotionele ontwikkeling en welzijn in te lopen.

MosaLira heeft in het kalenderjaar 2021 € 1.842K aan NPO-middelen ontvangen. Voor de inzet van deze middelen verwijzen we naar hoofdstuk 3.1. Op grond van de Regeling bijzondere en aanvullende bekostiging uitvoering arbeidsmarkttoelage van Nationaal Programma Onderwijs PO en VO heeft MosaLira in 2021 € 166K ontvangen. Deze arbeidsmarkttoelage komt ten gunste van de betreffende medewerkers op scholen met achterstanden.

Samenwerkingsverband

Vanuit het SWV PO 31.05 heeft gedurende het jaar een incidentele aanvullende terugploeg van de reserves ad € 176K van het SWV plaatsgevonden naar de deelnemende besturen.

Overige overheidsbijdragen en subsidies

Op grond van de subsidieregeling extra middelen voor de klas (1^e en 2^e tranche) is in 2021 € 722K aan subsidie ontvangen.

Van de gemeente is in 2021 nog € 96K LEA-subsidie ontvangen. De gemeente had aangegeven deze subsidie te herijken.

Van de gemeente is in 2021 € 189K voor doelgroep arrangementen aan subsidie ontvangen.

In 2021 is € 50K projectsubsidie ontvangen met betrekking tot hoogbegaafdheid.

In 2021 is in totaal € 38 ontvangen inzake ESF-project afrekeningen.

Personeelslasten

In 2021 was er sprake van de volgende (financiële) cao-wijzigingen:

- Alle medewerkers kregen een generieke marktconforme salarisverhoging van 2,25% per 1 januari 2021.
- Alle medewerkers kregen in december 2021 een eenmalige verhoging van de eindejaarsuitkering van 0,2%.

Deze wijzigingen zijn gedekt door de hiervoor beschreven indexaties van de rijksbijdragen.

In de begroting was ultimo 2021 een personeelsbestand van 457,2 FTE geprognostiseerd. Ultimo 2021 was er 504,0 FTE in dienst. Dit verschil betreft nagenoeg geheel tijdelijke NPO-contracten die gedekt worden uit de ontvangen NPO-middelen.

Huisvestingslasten

De huisvestingslasten 2021 zijn met € 136K gedaald ten opzichte van 2020.

Dit saldo kan verklaard worden door:

- Hogere totale onderhoudslasten € 132K, met name aan IHP-panden, hetgeen niet via de onderhoudsvoorziening loopt.
- Met de gemeente Maastricht is discussie ontstaan over de staat van **teruglevering** van het pand Mariënwaard 51. Hiervoor is in 2021 een voorziening **voor claims gevormd voor** € 156K.
- Lagere overige onderhoudslasten van € 152K, met name doordat in 2020 incidenteel huisvestingsprojecten afgerekend zijn met de gemeente Maastricht waardoor er in 2020 eenmalig € 116K extra lasten zijn opgenomen.

Financiële baten en lasten

De post financiële baten en lasten is in 2021 hoger dan in 2020 vanwege de in rekening gebrachte negatieve rente. Met de huisbankier Rabobank was ook overeengekomen dat over 2020 geen negatieve rente in rekening gebracht zou worden. In mei 2021 is MosaLira gestart met schatkistbankieren waardoor er vanaf dan geen negatieve rente meer betaald hoeft te worden over de publieke middelen.

De toename van de voorzieningen als gevolg van rentetoevoegingen dient als intrestlast in de winst- en verliesrekening te worden gepresenteerd. De mogelijkheid is vervallen om de toename van de voorzieningen als gevolg van rentetoevoegingen in de winst- en verliesrekening als dotatie aan de voorzieningen te presenteren. Deze rentetoevoeging ad € 240K is opgenomen onder de post intrestlasten voorzieningen.

Integraal huisvestingplan

In december 2019 heeft de gemeente Maastricht het nieuwe Integraal huisvestingsplan (IHP) vastgesteld. Schoolbesturen in het primair en speciaal onderwijs en kinderopvangorganisaties in Maastricht hebben samen met de gemeente een geactualiseerd IHP gemaakt voor de Integrale Kindcentra (IKC's). Het plan is een actualisatie van het IHP uit 2015. Actualisatie van het IHP was noodzakelijk vanwege nieuwe inzichten op het gebied van o.a. duurzaamheid en energie. Ook is de beleidsopgave passend onderwijs (inclusie) meegenomen in dit nieuwe plan. In dit nieuwe IHP zijn voor MosaLira twee nieuwbouw- en drie renovatieprojecten opgenomen. Het aantal locaties voor speciaal onderwijs zal afnemen en er wordt gekoerst op concentratie in een zogenaamde Campus Special Needs aan de westkant van de stad. MosaLira heeft de gevolgen hiervan ingeschat en verwerkt in haar voorziening voor groot onderhoud. Naar verwachting zal in 2022 de eerste businesscase van een IHP nieuwbouwproject afgerond worden. MosaLira zal na afronding van de eerste twee businesscases deze gebruiken om de impact op de uitgangspunten van de voorziening voor groot onderhoud eventueel te herijken.

United World College

MosaLira is verbonden met het United World College Maastricht (UWCM). Een deel van de rijksbijdrage van MosaLira vloeit derhalve door naar het UWCM. MosaLira is primair verantwoordelijk voor de inzet van deze gelden. De leraren primair onderwijs bij UWCM zijn (deels) in loondienst bij MosaLira. De afgelopen jaren werden de door verdeelde rijksbijdragen gedekt door de salariskosten van de leraren werkzaam voor het primair onderwijs van UWCM. In 2021 (en 2020) zijn de door verdeelde rijksbijdragen van MosaLira naar UWCM hoger dan de salarislasten van het personeel toegevoegd dat op de loonlijst van MosaLira staat en wordt ingezet binnen UWCM. MosaLira stemt de rechtmatigheid van de besteding van de rijksbijdragen af met UWCM.

3.3 Risico's en risicobeheersing

Aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem

Het inschatten en wegen van risico's om te komen tot een passende set van preventieve en repressieve maatregelen is structureel onderdeel van de planning- en controlecyclus. Gedurende kalenderjaar 2020 werden er grote stappen gezet op het gebied van risicomangement binnen MosaLira. Er is een geheel nieuwe risicoanalyse opgesteld; er is een analyse gemaakt van mogelijke frauderisico's en een fraudebeleid opgesteld. Begin 2022 is deze risicoanalyse volledig geactualiseerd.

MosaLira wordt blootgesteld aan strategische, operationele en compliance risico's. Om verantwoorde beslissingen te kunnen nemen, is het hebben van inzicht in deze risico's van groot belang. Tevens volgt MosaLira de Code Goed Bestuur van de PO-Raad waarbij risicomangement een belangrijk punt is. Daarnaast is MosaLira verplicht om vanuit de jaarverslaggeving haar risicoanalyse en mitigerende maatregelen op te nemen in het jaarverslag van de stichting.

Inherent aan bedrijfsvoering, ook in het onderwijs, is het nemen van risico's. De vraag is in hoeverre MosaLira bereid is risico's te nemen die passen binnen haar bedrijfsvoering en haar maatschappelijke functie. MosaLira heeft een lage risico bereidheid op haar strategische en operationele risico's. Risico's die de continuïteit van de organisatie in gevaar brengen, of voorkomen dat MosaLira haar ambities behaalt binnen haar maatschappelijke functie, dienen zoveel als mogelijk beperkt te worden. Echter kunnen risico's niet volledig uitgesloten worden, maar mogelijk vermijdt of verzekert MosaLira deze risico's.

Op het gebied van compliance en rapportage kent MosaLira een zeer lage risico bereidheid. MosaLira wil voldoen aan van toepassing zijnde wet- en regelgeving. Daarnaast heeft MosaLira een zeer lage acceptatie bij onjuistheden in de informatievoorziening van de organisatie omdat het niet voldoen aan wet- en regelgeving kan leiden tot boetes, imagoschade etc.

Beschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden

Uit de update van de risicoanalyse 2021 zijn diverse risico's onderkend. De meest urgente risico's zijn onderstaand weergegeven:

Risico	Beheersmaatregelen
<p><u>Operationele activiteiten:</u> De risico's van COVID-19 zijn binnen MosaLira nadrukkelijk merkbaar. Door de recente quarantainemaatregelen heeft een groot deel van onze leerlingen niet fysiek les kunnen krijgen. Door de steeds onzekere situatie m.b.t. het lesprogramma kan dit gevolgen hebben voor de onderwijsresultaten. Daarnaast vraagt deze situatie ook veel van ons personeel. Het ziekteverzuim is nog relatief laag, maar de "rek" bij onze leerkrachten is er uit. Risico is het ontstaan van verzuim, niet direct als gevolg van COVID-19, maar wel door de constant relatief hoge druk die de hele situatie van onze medewerkers vraagt.</p>	<p>MosaLira blijft de richtlijnen van de overheid opvolgen. Daarnaast is er meer oog voor de vitaliteit en duurzame inzetbaarheid van ons personeel.</p>
<p><u>Operationele activiteiten:</u> Kans op een ontoereikende leerlingadministratie. Binnen scholen van MosaLira is het vullen van de leerlingadministratie vaak bij 1 persoon belegd. De administratie en bijbehorende inrichting (inclusief SLA) wordt niet periodiek geëvalueerd op voldoen aan wet- en regelgeving en actuele situatie bij DUO / BRON. Applicatiebeheerder ontbreekt.</p>	<p>Vanuit de verbetering van de ICT organisatie wordt het leerlingadministratiesysteem nadrukkelijker beheerd, er wordt een inrichtingsverbetering gemaakt en processen worden duidelijk in kaart gebracht en uitgewerkt.</p>
<p><u>Operationele activiteiten:</u> Onvoldoende of onvoldoende bekwaam personeel. Binnen MosaLira is de interne mobiliteit beperkt. We krijgen vacatures vaak intern nog opgevuld, maar dit is op basis van behoefte aan FTE's. Extern werven is lastig door krapte op de arbeidsmarkt. Dit vraagt constante aandacht voor toekomstig verwachte uitstroom en het anticiperen hierop.</p>	<p>We hebben extra aandacht voor werving en selectie. Tevens is ons doel het tijdelijk personeel dat is aangenomen op de NPO middelen zoveel als mogelijk te behouden voor MosaLira om toekomstige uitstroom op te vangen.</p>
<p><u>Operationele activiteiten:</u> Geen (efficiënt) inkoopbeleid. Er is geen gemeenschappelijk inkoopbeleid opgesteld binnen MosaLira. Alleen de wettelijke vereisten zijn weggezet in EU aanbestedingen om aan wet- en regelgeving van de aanbestedingswet te voldoen. Er is geen contractmanagement en bepaalde zaken worden bij diverse partijen ingekocht naar eigen inzicht van schooldirecteuren. Inkoop is daarmee niet efficiënt.</p>	<p>Samen met een collega stichting uit Maastricht wordt voorjaar 2022 een inkoper geworven voor beide stichtingen.</p>

4. Jaarrekening

Algemeen

Juridische vorm en voornaamste activiteiten

MosaLira Stichting voor Leren, Onderwijs en Opvoeding (hierna MosaLira) is een stichting en haar activiteiten bestaan uit het aanbieden van basisonderwijs, speciaal basisonderwijs en voortgezet speciaal onderwijs in Maastricht.

Toegepaste standaarden

De jaarrekening is opgesteld volgens de inrichtingsvereisten van Titel 9 Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving. Specifiek voor onderwijsinstellingen gelden de bepalingen en modellen zoals opgenomen in Richtlijn voor de Jaarverslaggeving RJ660 Onderwijsinstellingen en met de bepalingen van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector ('WNT').

Continuïteit

De in de onderhavige jaarrekening gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit van de instelling.

De gevolgen van Covid-19 zijn hierbij in acht genomen en waar nodig nader in de jaarrekening toegelicht. Op basis van de beschikbare informatie verwacht de instelling op korte termijn geen continuïteitsrisico. De liquiditeits- en solvabiliteitspositie is solide genoeg gezien de omvang van de 1e geldstroommiddelen van de totale baten. De financiële impact van Covid-19 is derhalve voor de totale baten, het resultaat en liquiditeit op de korte termijn zeer beperkt. Hierbij is geen sprake van een materiële onzekerheid omtrent de continuïteit.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Algemeen

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op verkrijgingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs.

Stelselwijzigingen

In 2021 hebben zich geen stelselwijzigingen voorgedaan.

Schattingswijzigingen

In 2021 hebben zich geen schattingswijzigingen voorgedaan.

Verbonden partijen

Als verbonden partij worden aangemerkt alle rechtspersonen waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij. Ook de statutaire directieleden, andere sleutelfunctionarissen in het management van de instelling en nauwe verwanten zijn verbonden partijen.

Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Hiervan wordt toegelicht de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht.

Schattingen

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat het bestuur van MosaLira over verschillende zaken een oordeel vormt, en dat het bestuur schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in art. 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten.

Transacties in vreemde valuta

De jaarrekening is weergegeven in euro's.

Materiële vaste activa

De gebouwen en terreinen en inventaris en apparatuur worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs onder aftrek van de lineaire afschrijving gebaseerd op de economische levensduur en bijzondere waardeverminderingen. De verkrijgingsprijs bestaat uit de aanschafkosten inclusief kosten die rechtstreeks toerekenbaar zijn aan het product, zoals installatiekosten. Op terreinen wordt niet afgeschreven.

De volgende afschrijvingstermijnen worden hierbij gehanteerd:

- Inventaris en apparatuur, 3 tot 20 jaar.
- Leermiddelen (OLP), 8 tot 15 jaar.
- ICT, 2 tot 10 jaar.
- Meubilair, 10 tot 20 jaar.

Bijzondere waardeverminderingen of vervreemding van vaste activa

De stichting beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort.

Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde. Een bijzonderwaardeverminderingsverlies wordt direct als last verwerkt in de winstenverliesrekening onder gelijktijdige verlaging van de boekwaarde van het betreffende actief.

De opbrengstwaarde wordt in eerste instantie ontleend aan een bindende verkoopovereenkomst; als die er niet is, wordt de opbrengstwaarde bepaald met behulp van de actieve markt waarbij normaliter de gangbare biedprijs geldt als marktprijs. De in aftrek te brengen kosten bij het bepalen van de

opbrengstwaarde zijn gebaseerd op de geschatte kosten die rechtstreeks kunnen worden toegerekend aan de verkoop en nodig zijn om de verkoop te realiseren.

Ook voor financiële instrumenten beoordeelt de stichting op iedere balansdatum of er objectieve aanwijzingen zijn voor bijzondere waardeverminderingen van een financieel actief of een groep van financiële activa. Bij objectieve aanwijzingen voor bijzondere waardeverminderingen bepaalt de stichting de omvang van het verlies uit hoofde van de bijzondere waardeverminderingen, en verwerkt dit direct in de winstenverliesrekening.

Bij financiële activa die gewaardeerd zijn tegen geamortiseerde kostprijs wordt de omvang van de bijzondere waardevermindering bepaald als het verschil tussen de boekwaarde van het actief en de best mogelijke schatting van de toekomstige kasstromen, contant gemaakt tegen de effectieve rentevoet van het financiële actief zoals die is bepaald bij de eerste verwerking van het instrument.

Het waardeverminderingsverlies dat daarvoor opgenomen was, dient te worden teruggenomen indien de afname van de waardevermindering verband houdt met een objectieve gebeurtenis na afboeking. De terugname wordt beperkt tot maximaal het bedrag dat nodig is om het actief te waarderen op de geamortiseerde kostprijs op het moment van de terugname, als geen sprake geweest zou zijn van een bijzondere waardevermindering. Het teruggenomen verlies wordt in de winst-en-verliesrekening verwerkt.

Vorderingen

Vorderingen worden initieel tegen reële waarde gewaardeerd en vervolgens tegen geamortiseerde kostprijs onder aftrek van een voorziening wegens oninbaarheid. Er is geen sprake van agio of disagio op deze vorderingen, dus deze geamortiseerde kostprijs wordt verondersteld gelijk te zijn aan de nominale waarde van deze vorderingen.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Eigen vermogen

Onder het eigen vermogen worden de algemene reserves, de bestemmingsreserves en de bestemmingsfondsen gepresenteerd. De algemene reserve bestaat uit de reserves die ter vrije beschikking staan van het bestuur. Indien een beperkte bestedingsmogelijkheid door de organisatie is aangebracht, dan is het aldus afgezonderde deel van het eigen vermogen aangeduid als bestemmingsreserve.

Indien de beperkte bestedingsmogelijkheid door derden is aangebracht, dan wordt dit deel aangemerkt als bestemmingsfonds. MosaLira stichting voor leren, onderwijs en opvoeding beschikt niet over bestemmingsfondsen.

Voorzieningen

Een voorziening wordt op de balans opgenomen indien sprake is van een verplichting (in recht afdwingbaar of feitelijk), waarvan het waarschijnlijk is dat voor afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen benodigd is en een betrouwbare schatting kan worden gemaakt. Vrijvallen uit en dotaties aan de voorzieningen vinden plaats ten gunste of ten laste van de staat van baten en lasten. Uitgaven vinden rechtstreeks plaats ten laste van de voorziening.

Uitzondering op voorgaande voorwaarden betreft de egalisatievoorziening voor groot onderhoud. De toevoegingen aan deze voorziening zijn bepaald op basis van het geschatte bedrag van het groot onderhoud en de periode die telkens tussen de werkzaamheden voor groot onderhoud verloopt, gebaseerd op een meerjarig-onderhoudsplan. Bij de bepaling voor de voorziening groot onderhoud ultimo 2021 is gebruik gemaakt van de tijdelijke uitzonderingsbepaling conform RJO 4, lid 1c.

Voorzieningen worden gewaardeerd tegen nominale waarde, met uitzondering van de voorzieningen die tegen contante waarde worden gewaardeerd als het effect van tijds waarde materieel is.

Voorziening jubilea

Ten aanzien van de verplichting om toekomstige jubilea-uitkeringen te betalen is in de jaarrekening een voorziening jubilea gevormd. In de berekening van deze voorziening is rekening gehouden met vertrekkansen en toekomstige salariscroei. De voorziening is berekend met een jaarlijkse index van 2,25% en een jaarlijkse discontovoet van 2,25%. Deze voorziening heeft een overwegend langlopend karakter.

Voorziening duurzame inzetbaarheid

De cao-afspraken rondom duurzame inzetbaarheid bieden medewerkers van 57 jaar en ouder de mogelijkheid om verlof te sparen. De basis voor het vaststellen van de hoogte van deze voorziening is het aantal uren dat medewerkers van 57 jaar en ouder op basis van een plan heeft gespaard. Vanaf het boekjaar 2021 zijn ook de medewerkers jonger dan 57 opgenomen die aangegeven hebben het basisbudget te willen sparen voor een periode van maximaal 3 jaren. Bij de berekening van deze voorziening is rekening gehouden met een eigen bijdrage van de medewerker en een opnamekans. De voorziening is berekend met een jaarlijkse index van 2,25% (verwachte cao-stijgingen) en een jaarlijkse discontovoet van 2,25%. Deze voorziening heeft een overwegend langlopend karakter.

Voorziening groot onderhoud

De onderhoudsvoorziening betreft een egalisatievoorziening gebaseerd op een meerjarig-onderhoudsplan. De voorziening is berekend met een jaarlijkse index van 4,1% en een jaarlijkse discontovoet van 2,25%. Bij de bepaling van de voorziening groot onderhoud ultimo 2021 is gebruik gemaakt van de tijdelijke uitzonderingsbepaling conform RJO 4, lid 1c. De voorziening voor onderhoudskosten is overwegend langlopend.

Voorziening voor claims

De voorziening voor claims is een best mogelijke schatting op basis van correspondentie met de tegenpartij. Gezien het kortlopend karakter van deze voorziening is er geen index of disconto toegepast.

Kortlopende schulden

Schulden met een op balansdatum resterende looptijd van ten hoogste één jaar worden aangeduid als kortlopend. Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde.

Overlopende passiva betreffen vooruit ontvangen bedragen (waaronder geormerkte bijdragen) en nog te betalen bedragen ter zake van lasten die aan een verstreken periode zijn toegekend. Van bedragen die voor meerdere jaren beschikbaar zijn gesteld, wordt het nog niet bestede gedeelte op deze post aangehouden. Vrijval ten gunste van de staat van baten en lasten geschiedt naar rato van de besteding.

Grondslagen voor de resultaatbepaling

Algemeen

De opbrengsten en kosten worden op basis van historische prijzen toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn verwezenlijkt. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen, indien zij voor het vaststellen van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Opbrengstverantwoording

Rijksbijdragen, overige overheidsbijdragen en -subsidies uit hoofde van de basisbekostiging worden in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft, volledig verwerkt als baten in de staat van baten en lasten. Indien deze opbrengsten betrekking hebben op een specifiek doel, dan worden deze naar rato van de verrichte werkzaamheden als baten verantwoord.

Overige baten zoals verhuur, detachering en ouderbijdragen worden in de periode waarop deze betrekking hebben, volledig verwerkt als baten in de staat van baten en lasten.

Operational Lease

Bij MosaLira zijn er leasecontracten waarbij een groot deel van de voor- en nadelen die aan het eigendom verbonden zijn, niet bij MosaLira ligt. Deze leasecontracten worden verantwoord als operationele leasing. Leasebetalingen worden, rekening houdend met ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis verwerkt in de staat van baten en lasten over de looptijd van het contract.

Afschrijvingen

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming of latere definitieve oplevering afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Op terreinen wordt niet afgeschreven. Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de toekomstige gebruiksduur worden de toekomstige afschrijvingen aangepast. Boekwinsten en -verliezen uit de incidentele verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Personeelsbeloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit.

Pensioenen

MosaLira heeft een pensioenregeling bij de Stichting Bedrijfspensioenfonds ABP. Op deze pensioenregeling zijn de bepalingen van de Nederlandse Pensioenwet van toepassing en worden op verplichte of contractuele basis premies betaald door de instelling. ABP hanteert het middelloon als pensioengevende salarisgrondslag. ABP probeert ieder jaar de pensioenen te verhogen met de gemiddelde stijging van de lonen in de sectoren overheid en onderwijs. Wanneer de dekkingsgraad lager is dan 105% vindt er geen indexatie plaats.

De premies worden verantwoord als personeelskosten zodra deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen. Naast de premiebetalingen bestaan er geen andere verplichtingen.

De dekkingsgraad van Stichting Bedrijfspensioenfonds ABP per 31 december 2021 is 110,2%.

ABP werd in 2008 zwaar geraakt door de crisis op de financiële markten. Daarom heeft ABP toen een herstelplan opgesteld. Hierin staat wat ze doen om de financiële situatie te verbeteren. Dit plan is goedgekeurd door De Nederlandsche Bank, de toezichthouder van de Nederlandse pensioenfondsen.

De belangrijkste punten uit het herstelplan zijn:

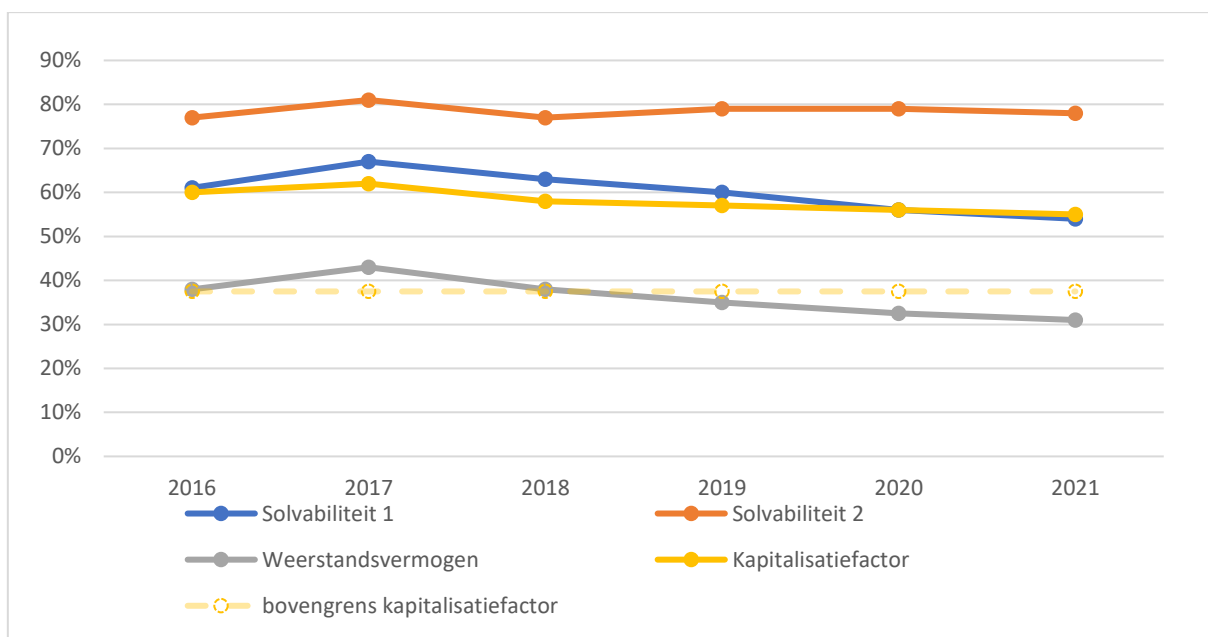
- Zolang de dekkinggraad lager is dan 105% worden de pensioenen niet aangepast aan de loonontwikkeling.
- De premie moet minimaal kostendekkend zijn en bij een lage dekkinggraad (dekkingstekort) bijdragen aan herstel van het fonds. Om de financiële positie te verbeteren, geldt er een tijdelijke herstelopslag op de premie voor ouderdoms- en nabestaandenpensioen.
- Het beleggingsbeleid is aangepast waardoor het beleggingsrisico lager is.
- In het herstelplan is ruimte opgenomen om tegenvallers op te vangen. Als het herstel trager verloopt dan verwacht, kan het ABP bijvoorbeeld korten op de pensioenen.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen, met uitzondering van deposito's met een looptijd langer dan drie maanden. Kasstromen in vreemde valuta zijn omgerekend tegen een geschatte gemiddelde koers. Koersverschillen op geldmiddelen worden afzonderlijk in het kasstroomoverzicht getoond. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest en ontvangen dividenden zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. Betaalde dividenden zijn opgenomen onder de kasstroom uit financieringsactiviteiten. Transacties waarbij geen instroom of uitstroom van kasmiddelen plaatsvindt zijn niet in het kasstroomoverzicht opgenomen.

Financiële Kengetallen

	2021	2020	2019	2018	2017	2016
SOLVABILITEIT 1	54%	56%	60%	63%	67%	61%
SOLVABILITEIT 2	78%	79%	79%	77%	81%	77%
LIQUIDITEIT (CURRENT RATIO)	3,65	3,84	3,77	3,52	4,31	3,51
RENTABILITEIT	0,75	-2,26%	-1,2%	-4,3%	4,2%	4,2%
WEERSTANDSVERMOGEN	31%	32%	35%	38%	43%	38%
KAPITALISATIEFACTOR	55%	56%	57%	58%	62%	60%

Solvabiliteit

De solvabiliteit 1 (eigen vermogen gedeeld door balanstotaal) en solvabiliteit 2 (eigen vermogen + voorzieningen gedeeld door balanstotaal) bedragen per 31 december 2021 respectievelijk 54% en 78%. De solvabiliteit is daarmee als goed te kwalificeren.

Liquiditeit

De liquiditeit (current ratio = vlottende activa gedeeld door kortlopende verplichtingen) geeft aan in welke mate de stichting op korte termijn aan haar betalingsverplichtingen kan voldoen. De uitkomst dient minimaal 1 te zijn, opdat alle schulden die op korte termijn opeisbaar zijn, kunnen worden betaald. Op 31 december 2021 bedraagt de liquiditeit 3,65 en is daarmee als goed te kwalificeren.

Rentabiliteit

De rentabiliteit is berekend aan de hand van de formule: totaal resultaat gedeeld door de totale baten maal 100%. Over 2021 is de rentabiliteit 0,75%.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen is berekend aan de hand van de formule: eigen vermogen gedeeld door totaal baten uit gewone bedrijfsvoering plus financiële baten. Het weerstandsvermogen per ultimo 2021 bedraagt 31% en is daarmee als goed te kwalificeren.

Kapitalisatiefactor

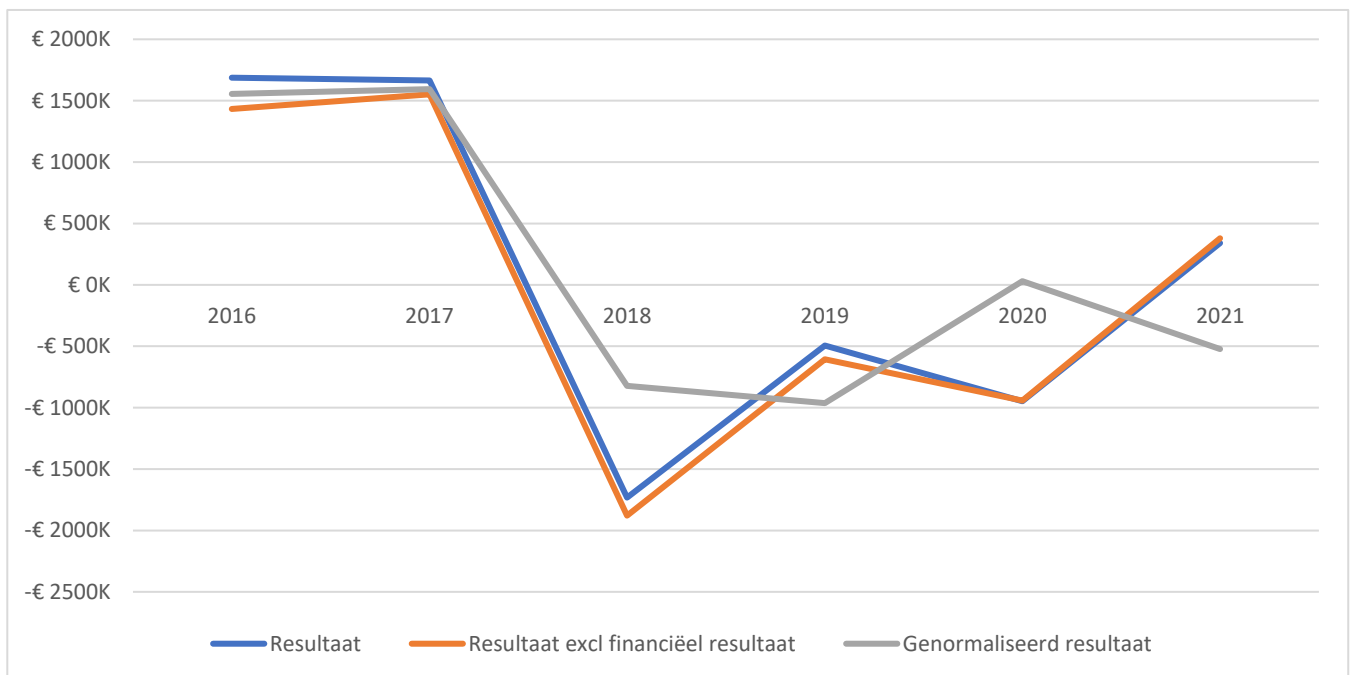
De kapitalisatiefactor wordt als volgt berekend: balanstotaal minus waarde gebouwen en terreinen gedeeld door de totale baten. De maximale waarde mag voor een instelling als MosaLira 37,5% zijn (er geldt geen minimumnorm). Ultimo 2021 bedraagt de kapitalisatiefactor 55%. Gezien de eigen vermogenspositie is het logisch dat deze kapitalisatiefactor hoog is, echter MosaLira is al enige jaren bezig haar vermogenspositie af te bouwen.

Balans na resultaatbestemming

	31-12-2021	31-12-2020
	EUR	EUR
Activa		
Vaste activa		
Materiële vaste activa	5.216.782	4.849.988
Financiële vaste activa	134.179	142.764
Vaste activa, totaal	5.350.961	4.992.752
Vlottende activa		
Vorderingen	4.032.724	3.691.810
Effecten	0	0
Liquide middelen	16.416.501	15.626.535
Vlottende activa, totaal	20.449.225	19.318.345
Activa, totaal	25.800.186	24.311.097
Passiva		
Eigen vermogen	13.983.958	13.644.159
Voorzieningen	6.209.258	5.629.719
Langlopende schulden	0	0
Kortlopende schulden	5.606.970	5.037.219
Passiva, totaal	25.800.186	24.311.097

Staat van Baten en Lasten

	2021	2021	2020
	EUR	EUR	EUR
	Realisatie	Begroting	Realisatie
Baten			
Rijksbijdragen	42.705.081	38.889.235	40.095.262
Overheidsbijdragen overige overheden	1.432.517	391.802	739.461
Overige baten	973.177	1.105.644	1.171.842
Totaal baten	45.110.775	40.386.681	42.006.565
Lasten			
Personeelslasten	36.845.142	34.585.938	35.633.278
Afschrijvingen	870.102	907.860	876.108
Huisvestingslasten	3.674.173	3.383.184	3.768.151
Overige lasten	3.101.339	3.150.953	2.672.539
Totaal lasten	44.490.756	42.027.935	42.950.076
Saldo baten en lasten	620.019	-/- 1.641.254	-/- 943.511
Financiële baten en lasten	-/- 280.220	-/- 26.557	-/- 4.516
Resultaat	339.799	-/- 1.667.811	-/- 948.027

Ter vergelijking is in bovenstaande grafiek een overzicht weergegeven van de resultaten per jaar, gesplitst in het exploitatieresultaat, het resultaat exclusief de financiële baten en lasten en het genormaliseerd resultaat. Afgelopen jaren hebben incidentele posten het resultaat aanzienlijk positief beïnvloed.

Toelichting op de Staat van Baten en Lasten

In zijn algemeenheid wordt gesteld dat de begroting wordt opgesteld op basis van de op dat moment geldende bekostigingsregels en beste inschattingen van het (overheids-)beleid. Door het beschikbaar komen van aanvullende middelen of het wijzigen van (overheids-)beleid en daarmee ook financiële wijzigingen in de loop van het jaar, kan het voorkomen dat de realisatie afwijkt ten opzichte van begroting.

Dit is ook het geval in 2021.

Kalenderjaar 2021 wordt afgesloten met een positief exploitatieresultaat van € 339.799.

In 2021 is het exploitatieresultaat beïnvloed door een aantal bijzondere en/of eenmalige posten. Deze posten zijn hieronder gecorrigeerd zodat het genormaliseerd resultaat zichtbaar wordt. Opgemerkt wordt dat indexaties van de rijksbijdragen als genormaliseerd resultaat gezien dienen te worden omdat deze jaarlijks terugkerend zijn en daarom hieronder ook niet gecorrigeerd zijn. Ten behoeve van de weergave van het genormaliseerd resultaat worden onderstaand deze posten gecorrigeerd:

<i>Genormaliseerd exploitatieresultaat</i>	2021
	EUR
Exploitatieresultaat	339.799
<i>SWV eenmalige aanvullende terugploeg reserves</i>	<i>-/- 176.308</i>
<i>Huisvestingsprojecten</i>	156.363
<i>Verrekening uitkeringskosten negatief getoetst Participatiefonds</i>	250.621
<i>NPO-subsidie niet ingezette middelen 2021</i>	<i>-/- 945.394</i>
<i>Transitievergoedingen 2019 en voorgaande Jaren</i>	<i>-/- 147.881</i>
Genormaliseerd exploitatieresultaat	-/- 522.800

Vanuit het SWV PO 31.05 heeft gedurende het jaar een incidentele aanvullende terugploeg van de reserves van het SWV plaatsgevonden naar de deelnemende besturen.

Met de gemeente Maastricht is discussie ontstaan over de staat van teruglevering van het pand Mariënwaard 51. Hiervoor is in 2021 een voorziening voor claims gevormd voor € 156.363.

Vanuit het Participatiefonds is een aantal vergoedingsverzoeken negatief getoetst. Gevolg is dat MosaLira deze uitkeringslasten dient te dragen en deze verrekend worden met de rijksbijdragen. Dit bedrag is uit het genormaliseerd resultaat gehouden.

De door MosaLira vanaf 2017 uitbetaalde transitievergoedingen wegens ziekte zijn vanaf 1 april 2020, mits voldaan aan de voorwaarden, gedeclareerd bij het UWV. Uit voorzichtigheid zijn in 2019 niet alle opbrengsten genomen waarbij er gerede twijfel was of het UWV positief zou beschikken. Deze alsnog gerealiseerde opbrengsten voor de jaren 2019, 2018 en 2017 zijn gecorrigeerd omdat de lasten ook in 2019, 2018 en 2017 opgenomen zijn.

Het resultaat 2021 is € 2.007.610 hoger dan begroot, dit valt op hoofdlijnen te verklaren door:

*€1.000

Exploitatieresultaat begroot voor 2021	-/- 1.668
<i>NPO-middelen</i>	1.842
<i>Arbeidsmarkttoelage NPO</i>	166
<i>Bijzondere bekostiging incidenteel en vluchtig karakter</i>	433
<i>Bijzondere bekostiging personeel voor beloning aan leraren VSO</i>	165
<i>Indexeringen Rijksbijdragen</i>	1.132
<i>Verrekening uitkeringskosten participatiefonds</i>	-251
<i>Incidentele terugploeg SWV</i>	176
<i>Overige mutaties Rijksbijdragen</i>	151
<i>Subsidie extra middelen voor de klas</i>	722
<i>Hogere overige subsidies</i>	319
<i>Lagere ouderbijdragen</i>	-74
<i>Lagere opbrengsten detacheringen</i>	-36
<i>Lagere huuropbrengsten</i>	-17
<i>Lagere overige opbrengsten</i>	-6
<i>Hogere lonen en salarissen (cao, NPO, toelagen VSO/NPO)</i>	-925
<i>Hogere vakantietoelage/eindejaarsuitkering/overige uitkeringen</i>	-465
<i>Hogere premies sociale lasten</i>	-305
<i>Hogere pensioenlasten</i>	-571
<i>Hogere opbrengsten uitkeringen</i>	290
<i>Hogere inhuur externen (PNIL)</i>	-526
<i>Lagere overige personeelslasten</i>	234
<i>Lagere overige afschrijvingslasten</i>	38
<i>Hogere lasten klein onderhoud</i>	-43
<i>Hogere lasten onderhoud niet via voorziening (IHP-panden)</i>	-136
<i>Hogere lasten installaties/onderhoudscontracten</i>	-53
<i>Hogere lasten energie en water</i>	-26
<i>Hogere lasten schoonmaak</i>	-77
<i>Vorming voorziening claims oplevering Mariënwaard 51</i>	-156
<i>Hogere overige huisvestingslasten</i>	-30
<i>Lagere overige lasten</i>	50
<i>Hogere financiële lasten minus baten (excl. Intrestlasten voorzieningen)</i>	-13
Exploitatieresultaat realisatie 2021	340

Kasstroomoverzicht

	2021	2020
	EUR	EUR
Kasstromen uit operationele activiteiten		
<i>Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening</i>	620.019	- 943.511
<i>Aanpassingen voor aansluiting bedrijfsresultaat</i>		
<i>Aanpassingen voor afschrijvingen</i>	870.102	876.108
<i>Aanpassingen voor waardeveranderingen</i>	62.240	31.147
<i>Toename van voorzieningen (excl.intrestlasten</i> <i>voorzieningen)</i>	339.374	940.774
<i>Overige aanpassingen</i>	0	0
<i>Aanpassingen voor aansluiting bedrijfsresultaat, totaal</i>	1.271.716	1.848.029
Veranderingen in werkkapitaal		
<i>Afname (toename) van voorraden</i>	0	0
<i>Toename (afname) van kortlopende vorderingen</i>	-340.914	756.734
<i>Afname (toename) van effecten</i>	0	0
<i>Toename (afname) van kortlopende schulden</i>	569.751	-157.475
<i>Veranderingen in werkkapitaal, totaal</i>	228.837	599.259
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	2.120.572	1.503.777
<i>Ontvangen interest</i>	0	1.070
<i>Betaalde interest</i>	41.926	6.908
<i>Ontvangen dividenden</i>	0	0
<i>Mutaties overige financiële vaste activa</i>	1.871	2.162
<i>Betaalde winstbelasting</i>	0	0
<i>Buitengewoon resultaat</i>	0	0
Kasstroom uit operationele activiteiten	2.080.517	1.500.101
Kasstromen uit investeringsactiviteiten		
<i>Investerings in materiële vaste activa</i>	1.299.135	987.959
<i>Desinvesterings in materiële vaste activa</i>	0	0
<i>Investerings in deelnemingen en samenwerkingsverbanden</i>	0	0
<i>Toename (afname) leningen aan OCW en EZ</i>	0	0
<i>Afname (toename) overige financiële vaste activa</i>	-8.584	3.313
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	- 1.290.551	- 991.272
Kasstromen uit financieringsactiviteiten		
<i>Toename langlopende schulden</i>	0	0
<i>Aflossing langlopende schulden</i>	0	0
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	0	0
<i>Overige balansmutaties</i>	0	0
Mutatie van liquide middelen	789.966	508.829

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode, waarbij voor de herleiding van de mutatie in de liquide middelen wordt uitgegaan van het saldo van baten en lasten. In het kasstroomoverzicht wordt een onderscheid gemaakt tussen operationele, investerings- en financieringsactiviteiten.

Het saldo van de investeringen bestaat uit het investeringsbedrag uit de toelichting bij de materiële vaste activa € 1.285.335 vermeerderd met de vooruitbetalingen 2021 € 13.800.

Materiële vaste activa

	Gebouwen	Terreinen	Inventaris en apparatuur	Totaal
Materiële vaste activa				
Stand 01-01-2021				
Verkrijgingsprijs	0	1.320.000	10.579.997	11.899.997
Cumulatieve afschrijvingen	0	0	6.568.359	6.568.359
Cumulatieve herwaarderingen	0	- 481.650	0	- 481.650
Materiële vaste activa 01-01-2021	0	838.350	4.011.638	4.849.988
Verloop gedurende de periode				
Investeringen	0	0	1.285.335	1.285.335
Desinvesteringen	0	0	3.495.076	3.495.076
Afschrijvingen	0	0	870.102	870.102
Afschrijving op desinvesteringen	0	0	3.495.076	3.495.076
Herwaarderingen	0	0	0	0
Waardeverminderingen	0	0	62.239	62.239
Terugneming van waardeverminderingen	0	0	0	0
In uitvoering en vooruitbetalingen	0	0	13.800	13.800
Mutatie gedurende de periode	0	0	366.794	366.794
Stand 31-12-2021				
Verkrijgingsprijs	0	1.320.000	8.321.817	9.641.817
Cumulatieve afschrijvingen	0	0	3.943.385	3.943.385
Cumulatieve herwaarderingen	0	- 481.650	0	- 481.650
Materiële vaste activa 31-12-2021	0	838.350	4.378.432	5.216.782

De desinvesteringen en afschrijvingen desinvesteringen betreffen administratieve buitengebruikstellingen van volledig afgeschreven activa en bevatten een inhaalslag naar voorgaande jaren.

Financiële vaste activa

	Effecten	Overige	Totaal financiële vaste activa
Financiële vaste activa			
<i>Financiële vaste activa 01-01-2021</i>	0	142.764	142.764
<i>Investerings</i>	0	10.405	10.405
<i>Desinvesteringen / aflossingen</i>	0	18.990	18.990
<i>Waardeveranderingen</i>	0	0	0
<i>Aandeel in resultaat deelnemingen</i>	0	0	0
Financiële vaste activa 31-12-2021	0	134.179	134.179

MosaLira heeft (in 2019) de effectenportefeuille volledig afgebouwd.

De post Overige bestaat uit:

MosaLira heeft een lening U/G uitgegeven aan een partner ter realisatie van een onderwijslokaal waar MosaLira van gebruik dient te maken. De Lening U/G is daarmee van toepassing voor de uitvoering van de wettelijke taak van MosaLira en past binnen haar doel. Deze lening voldoet daarmee aan de Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016. Deze lening heeft een hoofdsom ad. € 150.000,- aflossing heeft voor de eerste maal plaatsgevonden in 2017. Ook in 2020 is op basis van de annuïteit een aflossing gedaan voor deze lening. Het saldo ultimo 2021 bedraagt € 78.711. De looptijd van deze lening is van 1 juli 2016 tot 1 juli 2026. Het rentepercentage bedraagt vast 2% per jaar gedurende de hele looptijd. Tot zekerheid van aflossing en betaling van de rente is het hypotheekrecht op het gebouw en terrein, gelegen aan de Capucijnenstraat 106 te Maastricht, verstrekt aan MosaLira tot een maximum van het nog niet afgeloste deel van de lening.

Naast deze lening heeft MosaLira een aantal borgen betaald met een langdurig karakter. Deze borgen zijn derhalve onder de vaste activa weergegeven en niet onder de vlottende activa. Dit betreft borg voor meerjarig in bruikleen zijnde ICT hardware. Het saldo ultimo 2021 bedraagt € 55.468.

Vorderingen

	31-12-2021	31-12-2020
	EUR	EUR
Vorderingen		
<i>Debiteuren</i>	971.814	823.759
<i>OCW/EZ/Ministeries</i>	2.279.045	1.994.660
<i>Gemeenten</i>	375.091	69.959
<i>Personeel</i>	0	0
<i>Overige overheden</i>	2.500	2.500
<i>Overige vorderingen</i>	217.312	652.130
Subtotaal vorderingen	3.845.762	3.543.008
Overlopende activa		
<i>Belastingen en premies sociale verzekeringen</i>	0	0
<i>Vooruitbetaalde kosten</i>	79.494	36.113
<i>Verstreckte voorschotten</i>	0	0
<i>Te ontvangen interest</i>	0	27
<i>Overige overlopende activa</i>	245.296	230.004
Subtotaal overlopende activa	324.790	266.144
<i>Voorziening wegens oninbaarheid vorderingen</i>	137.828	117.342
Totaal Vorderingen	4.032.724	3.691.810

De vorderingen hebben een looptijd korter dan een jaar.

OCW/EZ/Ministeries

De vordering OCW/EZ/Ministeries bestaat uit beschikkingen rijksbijdragen € 1.964.919 (31-12-2020 € 1.994.660), subsidie IIB210201 (13-12-2021) € 67.252 (31-12-2020 nihil), subsidie SOOL210176 (17-11-2021) € 15.000 (31-12-2020 nihil) en de arbeidsmarkttoelage NPO AMT41373NPO (1-11-2021) € 231.874 (31-12-2021 nihil).

Overige vorderingen

Onder de post overige vorderingen zijn de bij het UWV te declareren transitievergoedingen wegens ontslag als gevolg van ziekte opgenomen ad € 75.394 (2020 € 506.282).

Voorziening wegens oninbaarheid vorderingen

Deze voorziening betreft een vordering op de voormalige verzekeraar op het gebied van eigen risicodragerschap. Omdat de discussie met betrekking tot deze vordering al meer dan een jaar aanhoudt, is uit voorzichtigheid een voorziening voor oninbaarheid gevormd. Deze voorziening bedraagt ultimo 2021 € 121.918 (2020 € 117.342). Het restantsaldo ultimo 2021 betreft een voorziening wegens mogelijke oninbaarheid van een debiteurenpositie van € 15.910 (2020 € 0).

Overige effecten en Liquide middelen

	31-12-2021	31-12-2020
		EUR
Effecten		
<i>Effecten</i>	0	0
Liquide middelen		
<i>Kasmiddelen</i>	5.221	4.913
<i>Tegoeden op bankrekeningen</i>	1.083.354	15.621.622
<i>Schatkistbankieren</i>	15.327.926	0
Liquide middelen	16.416.501	15.626.535

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de rechtspersoon.

MosaLira heeft het merendeel van haar middelen ondergebracht bij de Nederlandse staat via het systeem van schatkistbankieren. Hierdoor zijn er geen materiële risico's aanwezig.

Eigen Vermogen

	Algemene reserve	Bestemmings-reserve publiek	Bestemmings-reserve privaat	Totaal eigen vermogen
Eigen vermogen				
<i>Eigen vermogen 01-01-2021</i>	12.034.932	945.665	663.562	13.644.159
<i>Resultaatbestemming 2021</i>	- 1.377.297	1.717.096	0	339.799
<i>Overige mutaties verslagperiode</i>	679.619	-679.619	0	0
Eigen vermogen 31-12-2021	11.337.254	1.983.142	663.562	13.983.958

Uitsplitsing bestemmingsreserves

	Eigen vermogen 01-01-2021	Resultaat 2021	Overige mutaties	Eigen vermogen 31-12-2021
Bestemmingsreserve publiek				
<i>Bestemmingsreserve NPO</i>	0	945.394	0	945.394
<i>Bestemmingsreserve bovenmatige reserves samenwerkingsverband</i>	0	118.142	0	118.142
<i>Bestemmingsreserve Personeel</i>	945.665	653.560	-679.619	919.606
Totaal	945.665	1.717.096	-679.619	1.983.142
Bestemmingsreserve privaat				
<i>Algemene private reserve</i>	166.866	0	0	166.866
<i>Stagefonds</i>	496.696	0	0	496.696
Totaal	663.562	0	0	663.562

Bestemmingsreserve publiek

In 2021 zijn nieuwe beperkingen voor in totaal € 1.717.096 door het bestuur aangebracht:

De indexering uit de tweede regeling bekostiging personeel PO schooljaar 2021-2022 is volledig voor € 505.679 toegevoegd aan de bestemmingsreserve personeel ter dekking van cao-verplichtingen 2022 en verder. In 2021 zijn opbrengsten verantwoord van uitbetaalde transitievergoedingen bij ontslag wegens ziekte die vanaf 1 april 2020 bij het UWV gedeclareerd kunnen worden. Het bestuur heeft besloten om de opbrengsten die betrekking hebben op 2018 en eerdere jaren te reserveren ter dekking van de kosten van de vervangerspoule in het schooljaar 2020-2021 en verder. Hiervoor is er een beperking door het bestuur aangebracht van € 147.881.

In 2021 zijn de niet ingezette NPO-middelen van het schooljaar 2021-2022 (het verschil tussen aan 2021 toegerekende opbrengsten en toegerekende kosten) voor in totaal € 945.394 toegevoegd aan de bestemmingsreserve NPO ter dekking van kosten in de NPO-periode 2022 en schooljaar 2022-2023.

In 2021 is de terugploeg bovenmatige reserve van het SWV voor € 118.142 gedoteerd aan de bestemmingsreserve bovenmatige reserve SWV ter dekking van toekomstige negatieve vereveningen van het SWV.

De overige mutaties betreft de onttrekking ter dekking van de in 2021 uitbetaalde cao-verplichtingen. Hiervoor was in 2020 een bedrag gedoteerd van € 563.524. Tevens is in 2021 een bedrag onttrokken van € 116.095 ter dekking van de kosten 2021 van de vervangerspoule.

Bestemmingsreserve privaat

De algemene private reserve betreft gecumuleerde resultaten tot en met 2011 voor activiteiten die niet via rijksbijdragen gefinancierd waren. Hiervoor is door het bestuur een beperking aangebracht.

De bestemmingsreserve privaat stagefonds is eenmalig in 2012 gevormd. Hiervoor is door het bestuur een beperking aangebracht.

Vergelijkende cijfers eigen vermogen

	2021	2020
		EUR
Algemene reserve		
Stand 1 januari	12.034.932	12.669.067
Resultaatbestemming	- 1.377.297	- 1.677.295
Overige mutaties	679.619	1.043.160
Stand 31 december	11.337.254	12.034.932

Voor de toelichting op de overige mutaties wordt verwezen naar de toelichting bij de bestemmingsreserve publiek hiervoor.

	2021	2020
		EUR
Bestemmingsreserve publiek		
Stand 1 januari	945.665	1.259.557
Resultaatbestemming	1.717.096	729.268
Overige mutaties	-679.619	-1.043.160
Stand 31 december	1.983.142	945.665

Voor de toelichting wordt verwezen naar de toelichting bij de bestemmingsreserve publiek hiervoor.

	2021	2020
		EUR
Bestemmingsreserve privaat		
Stand 1 januari	663.562	663.562
Resultaatbestemming	-	-
Overige mutaties	-	-
Stand 31 december	663.562	663.562

Voor de toelichting wordt verwezen naar de toelichting bij de bestemmingsreserve privaat hiervoor.

Het normatief publiek eigen vermogen conform richtlijnen OCW bedraagt ultimo verslagjaar € 7.472.321. Sinds 2018 is reeds ingezet op afbouw van het eigen vermogen waardoor er tijdelijke middelen in de meerjarenbegrotingen voorzien worden voor innovatiemogelijkheden die kwaliteitsimpulsen op onderwijsgebied bewerkstelligen. Via deze negatieve meerjarenbegrotingen wordt het eigen vermogen jaarlijks verder afgebouwd.

Het resultaat 2021 bedraagt € 339.799 positief. De bestemming hiervan is als volgt:

Bestemming van het resultaat	2021
	EUR
Exploitatieresultaat	339.799
<i>Dotatie bestemmingsreserve personeel:</i>	
<i>Rijksbijdragen voor cao-verplichtingen 2022 en verder</i>	-/- 505.679
<i>Te declareren transitievergoedingen bij ontslag wegens ziekte voorgaande jaren</i>	-/- 147.881
<i>Dotatie bestemmingsreserve terugploeg bovenmatige reserves samenwerkingsverband</i>	-/- 118.142
<i>Dotatie bestemmingsreserve NPO</i>	-/- 945.394
Onttrekking aan algemene reserve	-/- 1.377.297

Voor een toelichting op de dotatie bestemmingsreserve personeel wordt verwezen naar de toelichting bij de balanspost bestemmingsreserve publiek hiervoor.

Voorzieningen

	Personele voorzieningen	Voorziening voor groot onderhoud	Voorziening voor claims	Totaal voorzieningen
Voorzieningen				
<i>Voorzieningen 01-01-2021</i>	451.750	5.177.969	0	5.629.719
<i>Dotaties</i>	191.989	1.129.000	156.363	1.477.352
<i>Onttrekkingen</i>	53.466	1.084.512	0	1.137.978
<i>Intrestlasten</i>	10.165	230.000	0	240.165
Voorzieningen 31-12-2021	600.438	5.452.457	156.363	6.209.258

De onderhoudsvoorziening betreft een egalisatievoorziening gebaseerd op een meerjarig-onderhoudsplan. De reguliere jaardotatie meerjarig bedraagt momenteel € 1.359K.

De voorziening is opnieuw bepaald per jaareinde. Conform onderhoudsplan dient deze een grootte te hebben ad. € 5.452K ultimo 2021. De voorziening is berekend met een jaarlijkse index van 4,1% en een jaarlijkse discontovoet van 2,25%. Bij de bepaling voor de voorziening groot onderhoud ultimo 2021 is gebruik gemaakt van de tijdelijke uitzonderingsbepaling conform RJO 4, lid 1c.

Met de gemeente Maastricht is discussie ontstaan over de staat van teruglevering van het pand Mariënwaard 51. Hiervoor is in 2021 een voorziening voor claims gevormd voor € 156K. Dit bedrag is een best mogelijke schatting op basis van correspondentie met de gemeente. Gezien het kortlopend karakter van deze voorziening is er geen index of disconto toegepast.

Onder de personele voorzieningen zijn de voorziening jubilea en de voorziening duurzame inzetbaarheid werknemers opgenomen.

De voorziening jubilea is berekend op basis van de per balansdatum bestaande afspraken voor de komende tien jaren en is gebaseerd op:

- Leeftijd per medewerker;
- Gehele personeelsbestand;
- Jaren dienstverband per medewerker;
- Omvang dienstbetrekking;
- Vigerende cao-bepalingen aangaande de jubilea-uitkeringen, rekening houdend met de individuele salarisgegevens en de verwachte gemiddelde salarisstijging op lange termijn met disconteringsvoet. De voorziening is berekend met een jaarlijkse index van 2,25% en een jaarlijkse discontovoet van 2,25%;
- Berekening tegen contante waarde;
- Rekening houdend met blijfkans.

De cao-afspraken rondom duurzame inzetbaarheid bieden medewerkers van 57 jaar en ouder de mogelijkheid om verlof te sparen. De basis voor het vaststellen van de hoogte van deze voorziening is het aantal uren die medewerkers van 57 jaar en ouder op basis van een plan hebben gespaard. Vanaf het boekjaar 2021 zijn ook de medewerkers jonger dan 57 opgenomen die aangegeven hebben het basisbudget te willen sparen voor een periode van maximaal 3 jaren. Bij de berekening van deze voorziening is rekening gehouden met een eigen bijdrage van de medewerker en een opnamekans. De voorziening is berekend met een jaarlijkse index van 2,25% (verwachte cao-stijgingen) en een jaarlijkse discontovoet van 2,25%. Deze voorziening heeft een overwegend langlopend karakter.

Het verloop van de personeelsvoorzieningen in het boekjaar is als volgt:

	Voorziening jubilea	Voorziening duurzame inzetbaarheid	Totaal personeels voorzieningen
Voorzieningen			
<i>Voorzieningen 01-01-2021</i>	381.905	69.845	451.750
<i>Dotaties</i>	146.330	45.659	191.989
<i>Onttrekkingen</i>	53.466	0	53.466
<i>Intrestlast</i>	8.593	1.572	10.165
Voorzieningen 31-12-2021	483.362	117.076	600.438

Langlopende schulden

MosaLira heeft per balansdatum geen langlopende schulden.

Kortlopende schulden

	31-12-2021	31-12-2020
	EUR	EUR
Kortlopende schulden		
<i>Schulden aan kredietinstellingen</i>	0	0
<i>Crediteuren</i>	530.553	746.623
<i>Schulden aan OCW/EZ</i>	0	0
<i>Schulden aan FIN</i>	0	0
<i>Schulden aan gemeenten</i>	0	0
<i>Schulden aan groepsmaatschappijen</i>	0	0
<i>Schulden aan andere deelnemingen</i>	0	0
<i>Belastingen en premies sociale verzekeringen</i>	1.381.910	1.484.846
<i>Schulden ter zake van pensioenen</i>	522.898	433.220
<i>Schulden ter zake van werk door derden</i>	0	0
<i>Overige schulden (kortlopend)</i>	935.841	124.885
Subtotaal kortlopende schulden	3.371.202	2.789.574
Overlopende passiva		
<i>Vooruitontvangen subsidies OCW/EZ</i>	57.795	140.000
<i>Vooruitontvangen investeringssubsidies</i>	25.000	25.000
<i>Vooruitontvangen bedragen</i>	0	0
<i>Vakantiegeld en vakantiedagen</i>	1.210.536	1.130.633
<i>Te betalen interest</i>	2.118	0
<i>Overige overlopende passiva</i>	940.319	952.012
Subtotaal Overlopende passiva	2.235.768	2.247.645
Totaal Kortlopende schulden	5.606.970	5.037.219

Kortlopende schulden

Onder de post overige schulden is de rekening courant positie opgenomen met de Coöperatieve Vereniging United World College Maastricht U.A. ad € 844.426 (2020 € 31.078). Op de rekening courant positie wordt geen rente geheven.

Overlopende passiva

De post Vooruitontvangen subsidies OCW/EZ betreft de subsidie van de Dienst Uitvoering Onderwijs met betrekking tot regionale samenwerking kansengelijkheid in het onderwijs. Dit project is tevens door het ministerie verlengd met 1 jaar tot en met 31-12-2022.

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Contract	Leverancier	Bedrag per jaar	Toelichting
Multifunctionals	Canon	€ 150.000,-	Europees aanbesteed in 2018 kosten betreffen huur en afdrucken, contract loopt tot 31-05-2023.
Schoonmaak	Balanz	€ 600.000,-	Europees aanbesteed in 2018, contract is afgesloten voor onbepaalde tijd.
OLP Methodieken	Reinders	Betreft raamovereenkomst	Europees aanbesteed in 2020, contract loopt vanaf 1 januari 2021 tot 1 januari 2023 met een optie tot verlenging met 2 jaren. Tot en met 2020 was de leverancier ook Reinders.
School- en kantoorbenodigdheden	Heutink, vanaf 2021 Reinders	Betreft raamovereenkomst	Europees aanbesteed in 2020, contract loopt vanaf 1 januari 2021 tot 1 januari 2023 met een optie tot verlenging met 2 jaren. Tot en met 2020 was de leverancier Heutink.
Ontwikkelingsmaterialen	Reinders	Betreft raamovereenkomst	Europees aanbesteed in 2020, contract loopt vanaf 1 januari 2021 tot 1 januari 2023 met een optie tot verlenging met 2 jaren. Tot en met 2020 was de leverancier ook Reinders.
ERP systeem	AFAS	€ 90.074,-	Software voor de financiële en salarisadministratie. Looptijd betrof 3 jaren met verlenging van jaar tot jaar. Looptijd huidig contract tot 1 januari 2023.
Hardware & touchscreens	Minicompetitie met 3 partners, vanaf 2021 DAS	Raamovereenkomst	Europese aanbesteding in 2016 waarbij geen afnameverplichting is. Bij elke offerteaanvraag worden minicompetities gehouden. In 2021 is een nieuwe Europese aanbesteding opgestart en is aangesloten bij een dynamisch aankoopstelsel (DAS) zonder einddatum, maar wel de optie tot uitstappen op ieder gewenst moment.
Gaslevering	Eneco, vanaf 2021 DVEP	Raamovereenkomst o.b.v. werkelijk verbruik	Europees aanbesteed in 2020, contract loopt 5 jaar vanaf 1 januari 2021 tot 31 december 2025. Tot en met 2020 was de leverancier Eneco.
Elektriciteitslevering	DVEP	Raamovereenkomst o.b.v. werkelijk verbruik	Europees aanbesteed in 2020, contract loopt 5 jaar vanaf 1 januari 2021 tot 31 december 2025. Tot en met 2020 was de leverancier ook DVEP.
Huur kantoorruimte Past. Habetsstraat 40A	Gemeente Maastricht	€ 9.500,- (t/m maart 2021)	Contract ingegaan op 1 april 2011, looptijd is 10 jaar tot en met 31 maart 2021. Het contract is niet verlengd.
Huur kantoorruimte Withuisveld 22	M.E. Fink	€ 58.000,-	Contract ingegaan op 1 oktober 2019, looptijd is 10 jaar tot en met 30 september 2029. Er is een bankgarantie afgegeven voor een bedrag van € 14.438,-

Voor de verplichtingen, niet zijnde raamovereenkomsten, is de uitsplitsing in looptijd als volgt:

	31-12-2021	31-12-2020
	EUR	EUR
Verplichtingen		
<i>Looptijd korter dan een jaar</i>	898.074	907.574
<i>Looptijd langer dan een jaar maar korter dan vijf jaren</i>	2.694.500	2.844.500
<i>Looptijd langer dan vijf jaren (tot maximaal 10 jaren)</i>	3.159.500	3.217.500
Totaal van minimale betalingen verplichtingen	6.752.074	6.969.574

Model G : Verantwoording subsidies

MosaLira heeft gedurende het verslagjaar 2021 enkel subsidies te verantwoorden via het Model G1-verantwoording.

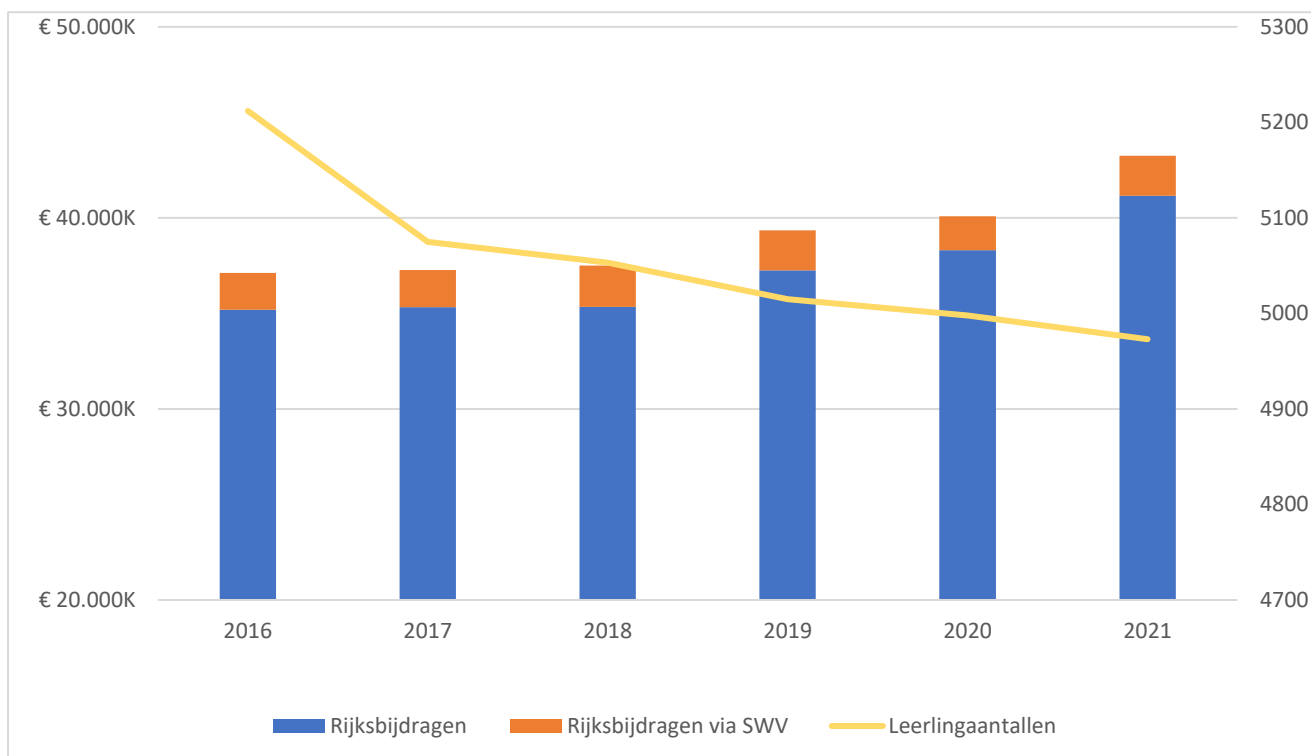
G1. Subsidies waarbij het eventueel niet aangewende deel van de subsidie, mits de activiteit volledig zijn uitgevoerd, kan worden besteed aan andere activiteiten waarvoor bekostiging wordt verstrekt.			
Omschrijving	Toewijzing		De activiteiten zijn ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking geheel uitgevoerd en afgerond
	Kenmerk	Datum	
Studieverlof	1165279	27-7-2021	Ja
Studieverlof	1165022	27-7-2021	Ja
Studieverlof	1165015	27-7-2021	Ja
Studieverlof	1177204	23-8-2021	Ja
Studieverlof	1164922	27-7-2021	Ja
Studieverlof	1165297	27-7-2021	Ja
Studieverlof	1183437	21-10-2021	Ja
Studieverlof	1179200	14-9-2021	Ja
Zij-instroom	1102806	21-12-2020	Nee, betreft meerjarig studietraject.
Kansengelijkheid	GKO19021	31-10-2019	Nee, betreft meerjarig project.
SOOL	SOOL21076	17-11-2021	Nee, betreft meerjarig studietraject.
Impulse en innovatie bewegingsonderwijs	IIB210201	13-12-2021	Nee, betreft meerjarig project.

G2A. Subsidies die uitsluitend mogen worden aangewend voor het doel waarvoor de subsidie is verstrekt, aflopend per ultimo verslagjaar.

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag van de toewijzing	Ontvangen t/m vorig verslagjaar	Totale subsidie bele kosten t/m vorig verslagjaar	Saldo per 1 januari verslagjaar	Ontvangen in verslagjaar	Subsidiabele kosten in verslagjaar	Te verrekenen per 31 december verslagjaar
	Kenmerk	Datum							
Totaal			€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
G2B. Subsidies die uitsluitend mogen worden aangewend voor het doel waarvoor de subsidie is verstrekt, doorlopend tot in een volgend verslagjaar.									
	Toewijzing		Bedrag van de toewijzing	Ontvangen t/m vorig verslagjaar	Totale subsidie bele kosten t/m vorig verslagjaar	Saldo per 1 januari verslagjaar	Ontvangen in verslagjaar	Subsidiabele kosten in verslagjaar	Saldo per 31 december verslagjaar
	Kenmerk	Datum							
Totaal			€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -

Overheidsbijdragen

	2021	2020
	EUR	EUR
Rijksbijdragen		
Rijksbijdragen OCW/EZ		
Rijksbijdragen OCW/EZ	36.578.796	35.830.837
Overige subsidies OCW	4.580.359	2.479.595
Inkomensoverdracht van rijksbijdragen		
Doorbetalingen aan rijksbijdrage SWV	0	0
Ontvangen doorbetalingen Rijksbijdrage SWV	1.545.926	1.784.830
Overige rijksbijdragen		
Overige rijksbijdragen	0	0
Totaal Rijksbijdragen inclusief Rijksbijdrage via SWV	42.705.081	40.095.262
Overheidsbijdragen overige overheden		
Provinciale bijdragen en subsidies	17.727	10.417
Overige gemeentelijke en GR-bijdragen en -subsidies	595.118	514.695
Overige overheden	819.672	214.349
Totaal Overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden	1.432.517	739.461

Van de overheidsbijdragen hebben de rijksbijdragen een structureel karakter. Zij zijn weliswaar onderhevig aan politieke besluitvorming en kunnen daarom veranderen, echter het blijft een taak van de overheid om het primair onderwijs te financieren. De overheidsbijdragen overige overheden zijn overwegend bijdragen op projectbasis voor een specifiek doel en voor een bepaalde looptijd en hebben hierdoor een incidenteel karakter.

Ondanks dat de leerlingaantallen afnemen is in voorgaande grafiek te zien dat de rijksbijdragen op niveau blijven. Dit komt met name door indexatie en aanvullende bijzondere bekostiging. Van de totale rijksbijdragen is in 2021 een bedrag van € 505.679 in de bestemmingsreserve publiek gereserveerd ter dekking van cao-verplichtingen 2021 en verder en een bedrag van € 945.394 aan niet ingezette NPO-middelen waarmee de financiering en de kosten in lijn gebracht worden.

Overige Baten

	2021	2020
	EUR	EUR
Overige baten		
Wettelijke cursus- en les gelden		
<i>Les gelden sector VO</i>	0	0
Baten in opdracht van derden		
<i>Overige baten werk in opdracht van derden</i>	0	0
Overige baten		
<i>Verhuur</i>	349.956	369.192
<i>Detachering personeel</i>	117.333	279.723
<i>Schenking</i>	201	4.143
<i>Sponsoring</i>	15.250	43.648
<i>Ouderbijdragen</i>	239.468	279.197
<i>Verkoop van onderwijsmateriaal</i>	0	0
<i>Overige</i>	250.969	195.939
Totaal Overige baten	973.177	1.171.842

Overige baten – Detachering personeel

Met ingang van schooljaar 2019-2020 vinden alleen nog maar detacheringen van BPO-ers plaats binnen samenwerkingsverband Maastricht-Heuvelland. Deze detacheringen zijn ook geëindigd vanaf schooljaar 2020-2021. Tevens zijn nagenoeg alle overige afgesloten individuele detacheringsovereenkomsten beëindigd.

Overige baten – Ouderbijdragen

De ouderbijdragen 2021 zijn lager dan in 2020 met name doordat vanwege Covid-19 minder activiteiten uitgevoerd zijn.

Overige baten – Overig

De overige baten 2021 zijn hoger dan in 2020 vanwege projectfinancieringen van niet-overheden. Deze projectfinancieringen hebben geen structureel karakter.

Lasten

	2021	2020
	EUR	EUR
Lasten		
Personeelslasten		
Lonen, salarissen, sociale lasten en pensioenlasten		
Lonen en salarissen	26.109.952	26.165.664
Sociale lasten	3.889.705	3.781.325
Premies Participatiefonds	768.242	975.188
Premies Vervangingsfonds	11.356	32.721
Pensioenlasten	4.416.626	3.911.484
Totaal Lonen, salarissen, sociale lasten en pensioenlasten	35.195.881	34.866.382
Overige personele lasten		
Dotaties personele voorzieningen	196.565	253.453
Lasten personeel niet in loondienst	1.028.085	586.818
Overige	1.004.960	822.311
Totaal Overige personele lasten	2.229.610	1.662.582
Ontvangen vergoedingen uitsplitsing		
Vergoedingen uit het Participatiefonds	0	158.773
Vergoedingen uit het Vervangingsfonds	0	0
Overige uitkeringen die personeelslasten verminderen	580.349	736.913
Totaal Uitkeringen die personeelslasten verminderen	580.349	895.686
Totaal Personeelslasten	36.845.142	35.633.278
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa		
Afschrijvingen op immateriële vaste activa	0	0
Afschrijvingen op materiële vaste activa	870.102	876.108
Totaal Afschrijvingen	870.102	876.108

Personele lasten

In het verslagjaar 2021 had MosaLira gemiddeld 486,9 in dienst, waarvan 0 FTE in het buitenland werkzaam.

Deze 486,9 FTE kan opgesplitst worden in:

- 432,3 FTE vast
- 2,4 FTE vervangers
- 52,3 FTE tijdelijk

In het verslagjaar 2020 had MosaLira gemiddeld 475,6 FTE in dienst, waarvan 0 FTE in het buitenland werkzaam.

Deze 475,6 FTE kan opgesplitst worden in:

- 432,5 FTE vast
- 5,1 FTE vervangers
- 38,0 FTE tijdelijk

De stijging van de tijdelijke contracten wordt gedekt uit de NPO-middelen.

In 2021 was er sprake van de volgende (financiële) cao-wijzigingen:

- Alle medewerkers kregen een generieke marktconforme salarisverhoging van 2,25% per 1 januari 2021.
- Alle medewerkers kregen in december 2021 een eenmalige verhoging van de eindejaarsuitkering van 0,2%.

Overige personele lasten – Lasten personeel niet in loondienst

De post lasten personeel niet in loondienst is hoger dan in 2020 doordat projectsubsidies deels ingezet zijn op externe inhuur o.a. voor HRM-ondersteuning en inhuur van expertise op het gebied van projectmanagement en doelgroep-arrangementen.

Ontvangen vergoedingen uitsplitsingen – Overige uitkeringen die personeelslasten verminderen

De post overige uitkeringen die personeelslasten verminder is met name lager dan in 2020 doordat er minder transitievergoedingen wegens ziekte teruggevorderd zijn. Deze uitkeringen worden gedeclareerd zodra transitievergoedingen wegens ziekte uitbetaald worden en hebben daarom geen structureel karakter en zijn sterk afhankelijk van de ontwikkeling van lopende ziektedossiers.

Lasten

	2021	2020
	EUR	EUR
Lasten		
Huisvestingslasten		
Huurlasten	372.105	386.333
Verzekeringslasten	0	0
Onderhoudslasten	479.533	343.326
Lasten voor energie en water	551.616	582.103
Schoonmaakkosten	735.080	748.301
Belastingen en heffingen	44.679	51.960
Dotatie onderhoudsvoorziening en voorziening claims	1.285.363	1.359.000
Overige	205.797	297.128
Totaal Huisvestingslasten	3.674.173	3.768.151
Overige lasten		
Administratie- en beheerslasten	252.590	282.737
Inventaris en apparatuur	50.003	67.279
Leer- en hulpmiddelen	1.440.346	1.323.207
Dotatie overige voorzieningen	0	0
Overige	1.358.400	999.316
Totaal overige lasten	3.101.339	2.672.539
Separate specificatie kosten onafhankelijke instellingsaccountant		
Accountantshonoraria, onderzoek van de jaarrekening	46.729	46.838
Accountantshonoraria, andere controleopdrachten	7.000	7.000
Accountantshonoraria, adviesdiensten op fiscaal terrein	0	9.075
Accountantshonoraria, andere niet-controlediensten	0	0
Totaal Accountantshonoraria	53.729	62.913

Accountantshonoraria

Bovenstaande honoraria betreffen de werkzaamheden die bij de Stichting zijn uitgevoerd door accountantsorganisaties en externe accountants zoals bedoeld in artikel 1, lid 1 Wta (Wet toezicht accountantsorganisaties) en de in rekening gebrachte honoraria van het gehele netwerk waartoe de accountantsorganisatie behoort. Deze honoraria hebben betrekking op het onderzoek van de jaarrekening over het boekjaar 2021, ongeacht of de werkzaamheden reeds gedurende het boekjaar zijn verricht.

Huisvestingsratio

De huisvestingsratio (=huisvestingslasten vermeerderd met afschrijving gebouwen en terreinen gedeeld door de totale lasten) bedraagt 8,73% (2020 8,77%) en blijft hiermee binnen de signaleringsgrens van OCW (10%).

Onderhoudslasten

De onderhoudslasten zijn hoger dan in 2020 vanwege hogere onderhoudslasten aan met name IHP-panden die niet uit de voorziening groot onderhoud gedekt kunnen worden €67K, hogere onderhoudslasten installaties € 35K en hogere onderhoudslasten contracten € 30K.

Dotatie onderhoudsvoorziening en voorziening claims

De reguliere dotatie van de onderhoudsvoorziening bedraagt meerjarig € 1.359K. Met de gemeente Maastricht is discussie ontstaan over de staat van terug levering van het pand Mariënwaard 51. Hiervoor is in 2021 een voorziening voor claims gevormd voor € 156K.

Overige Huisvestingslasten

De overige huisvestingslasten 2021 zijn lager dan in 2020 doordat in 2020 incidenteel huisvestingsprojecten afgerekend zijn met de gemeente Maastricht waardoor er in 2020 eenmalig € 116K extra lasten zijn opgenomen.

Overige lasten - Overige

De post overige is in 2021 hoger dan in 2020 met name door de extra afdrachten aan United World College Maastricht welke gedekt zijn door hogere opbrengsten uit NPO-middelen en incidentele projectgelden zoals Extra middelen voor de klas.

Financieel resultaat en overig

	2021	2020
	EUR	EUR
Financiële en overige baten en lasten		
Financiële baten en lasten		
<i>Rentebaten en soortgelijke opbrengsten</i>	0	230
<i>Ontvangen dividenden (uit operationele activiteiten)</i>	0	0
<i>Intrestlasten voorzieningen</i>	240.165	0
<i>Opbrengst van vorderingen vaste activa en effecten</i>	1.871	2.162
<i>Rentelasten en soortgelijke kosten (-/-)</i>	41.926	6.908
Totaal Financiële baten en lasten	-/- 280.220	-/- 4.516
Belastingen	0	0
Resultaat deelnemingen	0	0
Resultaat aandeel van derden	0	0
Buitengewoon resultaat	0	0

MosaLira heeft (in 2019) de beleggingsportefeuille volledig afgebouwd.

De toename van de voorzieningen als gevolg van rentetoevoegingen dient als intrestlast in de winst- en verliesrekening te worden gepresenteerd. De mogelijkheid is vervallen om de toename van de voorzieningen als gevolg van rentetoevoegingen in de winst- en verliesrekening als dotatie aan de voorzieningen te presenteren. Deze rentetoevoeging is opgenomen onder de post intrestlasten voorzieningen.

De post rentelasten en soortgelijke kosten is in 2021 hoger dan in 2020 vanwege de in rekening gebrachte negatieve rente. In mei 2021 is MosaLira gestart met schatkistbankieren waardoor er vanaf dan geen negatieve rente meer betaald hoeft te worden over de publieke middelen.

Verbonden Partijen

<i>Statutaire naam</i>	Juridische vorm	Statutaire zetel	Code activiteiten	Eigen vermogen	Resultaat	Omzet	Burgerlijk wetboek 2, artikel 403	Deelnamepercentage	Consolidatie
Coöperatieve vereniging United World College Maastricht U.A.	Coöperatie	Maastricht	Overig	€3.323.203	€976.834	€18.396.398	Nee	0%	Nee

MosaLira is één van de participanten in United World College Maastricht. Afgelopen jaren stond MosaLira garant voor de verliezen van deze Coöperatie. Omdat eind 2014 alle verliezen zijn verrekend met MosaLira was dit het laatste jaar dat de exploitatie van UWCM volledig via de exploitatie van MosaLira liep. Met ingang van 2015 bleef de rechtmatigheid van de rijksbijdragen de verantwoordelijkheid van MosaLira. Deze zijn vanaf 2015 volledig in de exploitatie van MosaLira verwerkt. Deze lijn is voor het boekjaar 2016 en verder doorgetrokken, verwacht wordt dat deze verwerkingsmethodiek ook in de toekomst gangbaar zal zijn. De doorbelasting van rijksbijdragen wordt verwerkt op de saldorekening met UWCM en de rekeningcourant rekening met UWCM. Dit geldt ook voor de personele kosten. De doorbelasting wordt eveneens geboekt op de rekening courant met UWCM en de saldo rekening. Deze saldorekening is onder de overige lasten opgenomen in deze jaarrekening.

Daarnaast participeert MosaLira in de volgende samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs:

- SWV Passend Onderwijs Westelijke Mijnstreek VO 31.04
- SWV Passend Onderwijs Westelijke Mijnstreek PO 31.04
- SWV Passend Onderwijs Maastricht Heuvelland VO 31.05
- SWV Passend Onderwijs Maastricht Heuvelland PO 31.05
- SWV Passend Onderwijs Heerlen e.o. VO 31.06
- SWV Passend Onderwijs Heerlen e.a. PO 31.06

Wet Normering Topinkomens

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking

Leidinggevend-topfunctionarissen	Functie	Aanvang	Einde	FTE	Dienstbetrekking	Beloning en belastbare onkostenvergoeding en	Beloning betaalbaar op termijn	Totale bezoldiging	Herrekend WNT-max.	Uitkering beëindiging dienstverband
Mevr. JWMG van Zomeren	Voorzitter College van Bestuur	01-01-2021	31-12-2021	0,90	Ja	130.165	20.855	151.020	159.300	-
Dhr. JPM Giesen	Lid College van Bestuur	01-01-2021	31-12-2021	1	Ja	137.840	22.893	160.733	177.000	-

In 2021 is geen sprake van fictieve dienstverbanden en MosaLira kent geen gewezen topfunctionarissen

Vergelijkende cijfers 2020:

Leidinggevend-topfunctionarissen	Functie	Aanvang	Einde	FTE	Dienstbetrekking	Beloning en belastbare onkostenvergoeding en	Beloning betaalbaar op termijn	Totale bezoldiging	Herrekend WNT-max.	Uitkering beëindiging dienstverband
Mevr. JWMG van Zomeren	Voorzitter College van Bestuur	01-01-2020	31-12-2020	0,908	Ja	135.038	19.226	154.264	154.360	-
Dhr. JPM Giesen	Lid College van Bestuur	01-01-2020	31-12-2020	1	Ja	142.167	20.932	163.099	170.000	

Bepaling WNT – Maximum

Per 1 januari 2016 zijn de verlaagde sectorale WNT maxima vervangen door bezoldigingsklassen op basis van instellingskenmerken. Gezamenlijk geven deze kenmerken een indicatie van de complexiteit van de betreffende bestuursfunctie. De bestuurlijke complexiteit van de instelling is daarmee leidend geworden voor de maximale bezoldiging van een bestuurder. De drie instellingskenmerken welke van belang zijn voor bepaling van de WNT norm zijn:

- Gemiddelde totale baten per kalenderjaar.
- Gemiddeld aantal leerlingen.
- Gewogen onderwijssoorten of sectoren.

Bovenstaande punten in overweging nemende is MosaLira ingedeeld in WNT klasse E met dertien complexiteitspunten met een bijbehorende WNT norm van € 177.000

Toezichthouders

	Functie	Aanvang	Einde	Beloning en belastbare onkostenvergoedingen	Beloning betaalbaar op termijn	Totale bezoldiging	Uitkering beëindiging dienstverband	Individueel WNT Max.
<i>Toezichthouders</i>								
Mevr. A. Christophe	Voorzitter RvT	01-01-2021	31-12-2021	8.092	-	-	-	26.550
Dhr. F. Schneiders	Lid RvT	01-01-2021	31-12-2021	5.398	-	-	-	17.700
Mevr. M. Depondt – Olivers	Lid RvT	01-01-2021	31-12-2021	5.398	-	-	-	17.700
Dhr. H. Wiertz	Lid RvT	01-01-2021	31-12-2021	5.398	-	-	-	17.700
Dhr T. van der Hagen	Lid Rvt	01-01-2021	31-12-2021	5.398	-	-	-	17.700

	Functie	Aanvang	Einde	Beloning en belastbare onkostenvergoedingen	Beloning betaalbaar op termijn	Totale bezoldiging	Uitkering beëindiging dienstverband	Individueel WNT Max.
<i>Toezichthouders</i>								
Mevr. A. Christophe	Voorzitter RvT	01-01-2020	31-12-2020	7.707	-	-	-	25.500
Dhr. F. Schneiders	Lid RvT	01-01-2020	31-12-2020	5.138	-	-	-	17.000
Mevr. M. Depondt – Olivers	Lid RvT	01-01-2020	31-12-2020	5.138	-	-	-	17.000
Dhr. R. Wedler	Lid RvT	01-01-2020	23-06-2020	2.449	-	-	-	8.128
Dhr. H. Wiertz	Lid RvT	01-01-2020	31-12-2020	5.138	-	-	-	17.000
Dhr T. van der Hagen	Lid Rvt	01-08-2020	31-12-2020	2.141	-	-	-	7.106

In verband met de invoering van de wet DBA heeft de RvT van MosaLira besloten de fictieve dienstverbanden af te schaffen. Er is voor wat betreft de vergoeding voor de toezichthouders geen sprake geweest van een fictief dienstverband. De toezichthouders hebben vanaf 2017 wel op factuurbasis de vergoeding gedeclareerd.

Overige gegevens

Voorstel bestemming van exploitatiesaldo

Het resultaat 2021 bedraagt € 339.799 positief.
Voorgesteld wordt om het resultaat als volgt te bestemmen:

<i>Bestemming van het resultaat</i>	2021
	EUR
<i>Exploitatieresultaat</i>	339.799
<i>Dotatie bestemmingsreserve personeel:</i>	
<i>Rijksbijdragen voor cao-verplichtingen 2022 en verder</i>	-/- 505.679
<i>Te declareren transitievergoedingen bij ontslag wegens ziekte voorgaande jaren</i>	-/- 147.881
<i>Dotatie bestemmingsreserve terugploeg bovenmatige reserves samenwerkingsverband</i>	-/- 118.142
<i>Dotatie bestemmingsreserve NPO</i>	-/- 945.394
<i>Onttrekking aan algemene reserve</i>	-/- 1.377.297

Overige gegevens Ondertekening

Maastricht, 20 juni 2022

J.W.M.G. van Zomeren
CvB

J.P.M. Giesen
CvB

A. Christophe
Voorzitter RvT

BIJLAGE: Jaarverslag 2021 Raad van Toezicht MosaLira

Samenstelling Raad van Toezicht

De samenstelling van de Raad van Toezicht in 2021 was als volgt:

Mevrouw A. Christophe

Functie: voorzitter

Aandachtsgebied: Onderwijs en governance

Beroep: lid college van bestuur Citaverde College (tot maart 2021)

Relevante nevenfuncties:

- *Lid Raad van Toezicht Cultura Nova te Heerlen*
- *Lid Raad van Advies Tapijntuin Maastricht (vanaf februari 2021)*
- *Lid Raad van Advies Sociaal Centrum Eijsden (vanaf februari 2021)*
- *Provinciaal voorzitter Zij Actief Limburg (vanaf maart 2021)*

De heer H. Wiertz

Functie: lid

Aandachtsgebied: HR

Beroep: ondernemer en bestuurder Wiertz Family bv

Relevante nevenfuncties:

- *Lid RvC Wiertz Company bv*
- *Voorzitter RvC BCO Holding bv*
- *Voorzitter RvT BCO en O2 Onderwijsadvies*
- *Lid RvT Huis voor de Kunsten Limburg*
- *Bestuurslid Wiertz Foundation*
- *Bestuurslid stichting Limburgs Lef*
- *Senator Martin Buber University*

De heer F. Schneiders

Functie: lid

Aandachtsgebied: Onderwijs

Beroep: eigenaar FERATIS Consultancy (Interim|Toezicht|Advies)

Mevrouw M. Depondt-Olivers

Functie: lid

Aandachtsgebied: Huisvesting en governance

Beroep: Directeur / eigenaar Depondt Consultancy

Relevante nevenfuncties:

- *Lid Raad van Commissarissen van L1 (tot 1 augustus 2021)*
- *Lid Provinciale Staten van Limburg*
- *Bestuurslid Stichting CDA fractie Provinciale Staten Limburg*
- *Lid Klachtencommissie branchecode goed bestuur MBO (tot 1 april 2021)*

De heer T. van der Hagen

Functie: Lid

Aandachtsgebieden: Financiën, risicomangement en bedrijfsvoering

Beroep: Lid van de directie Pensioenuitvoering – Head of Operations bij APG Heerlen

Net als in 2020, participeerde in 2021 een ‘trainee’ (deelnemer Masterclass Aankomend Toezichthouder) in de Raad van Toezicht. Dit onder een aantal voorwaarden. Deze persoon nam in 2021 deel aan de overleggen, naar tevredenheid van alle partijen.

Het rooster van aftreden, eind 2021, is als volgt:

	Benoemd 1e termijn	Benoemd/te benoemen tweede termijn	Aftredend
Mevrouw Depondt	Mei 2014	Mei 2018	Mei 2022
Mevrouw Christophe	Maart 2016	Maart 2020	Maart 2023
De heer Schneiders	Maart 2016	Maart 2020	Maart 2024
De heer Wiertz	September 2017	September 2021	September 2025
De heer Van der Hagen	Augustus 2020	Augustus 2024	Augustus 2028

Op dit moment fungeren de volgende commissies:

Naam commissie	Vergaderfrequentie
Agendacommissie	Deze commissie kwam 5 maal bijeen in 2021.
Remuneratiecommissie	Deze commissie kwam 5 maal bijeen in 2021. In deze bijeenkomsten werden de ontwikkelgesprekken evenals de beoordelingsgesprekken met beide bestuurders voorbereid en gevoerd. Naast deze 5 bijeenkomsten vonden nog meer overleggen plaats door 1 of meer personen van de remuneratiecommissie: Vanuit deze commissie werd, samen met enkele andere personen, de zelfevaluatie voorbereid. Daarnaast was een commissielid, vanzelfsprekend met enkele andere personen, in het verslagjaar betrokken bij de werving- en selectieprocedure voor het nieuwe lid RvT. Een lid van deze commissie begeleidde de trainee die in 2021 deelnam. N.a.v. in 2021 gemaakte afspraken, ontvangt de Remuneratiecommissie periodiek de overzichten van betalingen aan de bestuurders en controleert en accordeert deze.

De Raad van Toezicht kent – met uitzondering van bovengenoemde commissies – geen commissies. Hiermee wordt de individuele integrale toezichthoudende verantwoordelijkheid van elk afzonderlijk lid van de Raad benadrukt. Dit laat onverlet dat er in de samenstelling van de Raad geborgd is dat alle

benodigde expertise voorhanden is. De Raad is integraal verantwoordelijk, de betrokken leden hebben een grotere kundigheid met betrekking tot de verschillende thema's en zijn door het College te bevragen op hun klankbordfunctie.

Aanpak

In 2021 is ervoor gekozen om één regulier vergadermoment minder in te plannen dan de voorgaande jaren. Daarvoor in de plaats is een themabijeenkomst toegevoegd. Dit vanuit de ontwikkeling dat de Raad van Toezicht iets meer wil focussen op bepaalde thema's / inhoudelijke verdieping. Dit hield bijvoorbeeld in dat een bestuursrapportage in een periode waarin geen vergadermoment was gepland, per mail werd verstrekt aan de RvT. Vanzelfsprekend met de mogelijkheid om daarover tussentijds vragen te stellen.

In 2021 waren er vijf reguliere vergaderingen van de Raad van Toezicht met het College van Bestuur. De vergaderingen zijn goed gepland - er is een vergaderschema - ze kennen per keer een extra thema (o.a. governance, risicomangement, Nationaal Programma Onderwijs, HRM) en verlopen gestructureerd. Vanwege de omstandigheden rond COVID-19, heeft een aantal vergaderingen online (via Microsoft Teams) plaatsgevonden.

De thema bijeenkomst stond in het teken van de midterm review van het Koersplan: net als bij de overige stakeholders (medewerkers, ouders, directeuren), zijn ook bij de RvT de ervaringen rond de eerste helft van het Koersplan opgehaald en is ingezoomd op wat de resterende planperiode niet zou mogen ontbreken, mede in het licht van toekomstige ontwikkelingen.

De Raad van Toezicht ziet toe op de voortgang van de kwaliteit van het onderwijs en de besturing van de organisatie bij MosaLira. Daarbij wordt veel waarde gehecht aan contact met de scholen en contact met de directeuren.

Door de situatie rond COVID-19 kon het geplande werkbezoek aan een school helaas niet doorgaan. In de plaats daarvan werd de mogelijkheid aan eenieder binnen MosaLira geboden om digitaal in gesprek te gaan met een lid van de Raad van Toezicht. Hierop werd ingetekend door enkele leerkrachten, door medewerkers van het Servicebureau en door directeuren.

Zowel de personen binnen MosaLira als de leden van de RvT waren enthousiast over deze gesprekken; er zijn mooie verhalen uitgewisseld, men heeft gesproken met enthousiaste, betrokken en trotse MosaLira medewerkers. Deze werkvorm (digitale gesprekken) werd gewaardeerd. Het was een goede manier om kort en intensief van gedachten te wisselen.

Verder voert de Raad van Toezicht in de regel twee keer per jaar informeel overleg met de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad in het bijzijn van het College van Bestuur. Deze bijeenkomsten vinden plaats in het voor- en in het najaar. Daarbij wordt er specifiek ingezoomd op een aantal onderwerpen, die in onderling overleg worden bepaald. Vanwege de situatie rond COVID-19 kon de bijeenkomst in het voorjaar van 2021 niet fysiek doorgaan. In plaats daarvan heeft deze online plaatsgevonden. Deze avond werd door aanwezigen zeer gewaardeerd en stond in het teken van een nadere kennismaking en begrip voor elkaars rol. Op het laatste moment bleek dat ook de bijeenkomst in het najaar vanwege de oplopende besmettingen niet kon doorgaan op locatie. Om toch het contact tussen RvT en GMR warm te houden is een alternatief programma ontwikkeld, wat doorloopt in januari 2022.

De Raad van Toezicht heeft in 2021 een zelfevaluatie uitgevoerd. Dit samen met het College van Bestuur en secretaris en onder begeleiding van een externe partij. Er werd onder meer stilgestaan bij:

- Het in 2020 opgestelde 'groepsprofiel' van de Raad
- Terugkijken naar afspraken / voortgang vanuit 2020
- Rijnlands toezichthouden
- Samenwerking tussen RvT en CvB

Verder werd een aanzet gedaan voor het profiel van het nieuw te werven lid RvT, wegens aftreden van een lid per mei 2022.

Samen evalueren met het College van Bestuur in een open sfeer werd ervaren als een fijne en nuttige manier om te toetsen waar MosaLira staat en waar RvT en CvB nog stappen kunnen zetten. Afgesproken werd om samen door te gaan op de ingeslagen weg, in een prettige samenwerking, met voldoende oog voor de benodigde scherpste. Daarbij meer oog te hebben voor verwachtingen: o.a. hoe gaan we verder na bespreking van een onderwerp en wat is het doel van agenderen van een item.

De contouren van een toezichtkader werden reeds in 2020 geschetst. Een groep, bestaande uit 2 leden RvT, een lid CvB en de bestuurssecretaris heeft in 2021 het toezichtkader en daarvan afgeleid een jaarkalender verder uitgewerkt. In het voorjaar van 2022 zal dit gefinaliseerd worden.

De Raad van Toezicht handelt op basis van de bevoegdheden zoals vastgelegd in de statuten, de daarop gebaseerde documenten en de volgende onderscheiden verantwoordelijkheidsgebieden:

- Toezicht op de strategische doelstellingen
- Toezicht op de prestaties (controle achteromziend)
- Werkgeversrol en klankbord
- Regeling van besturing
- Bestuurlijke goedkeuringen en
- Eigen werkzaamheden.

Aan de hand van deze verantwoordelijkheidsgebieden brengt de Raad van Toezicht zijn verslag over 2021 uit.

Resultaat

1. Toezicht op de strategische doelstellingen

- De Raad van Toezicht is – in het proces van co creatie- nadrukkelijk betrokken geweest bij de totstandkoming van het meerjaren Koersplan van MosaLira dat in 2019 werd opgesteld en waarmee de Expertisegroepen vanaf schooljaar 2019-2020 aan de slag gingen. In het verslagjaar is de Raad meermalen meegenomen door het College van Bestuur in de ontwikkelingen op dit gebied. Zoals de realisatie van doelen en een vooruitblik naar de plannen voor het schooljaar 2021-2022. Meermalen heeft de Raad input geleverd en gereflecteerd op zowel proces als inhoud.
- Specifiek heeft de Raad van Toezicht in 2021 een bijdrage geleverd aan de midterm review die werd uitgevoerd. Eind 2021 werd de totale review, evenals het voorstel voor de resterende planperiode en de aangepaste meerjarenbegroting in de RvT besproken en vastgesteld.
- De Raad van Toezicht ziet toe op de voortgang en resultaten van de in het Koersplan genoemde thema's voor onderwijs, personeel, bedrijfsvoering/huisvesting en communicatie door gesprekken met het College van Bestuur, formele en informele rapportages, informatiestromen en activiteiten.
- Resultaat goed bestuur en toezicht: Ook in het verslagjaar heeft uitwisseling plaatsgevonden tussen Raad en het College om het gemeenschappelijk beeld van "Wanneer MosaLira het goed doet" en wat de wezenlijke voorwaarden zijn om het goed te blijven doen verder te verfijnen. Het Koersplan en de MosaLira definitie van 'Goed Onderwijs' vormt hierbij een aanknopingspunt.
- Er is verder gebouwd aan het toezichtkader, gericht op 'Rijnlands toezichthouden'.

2. Doelmatigheid

Een onderdeel van de toezichthoudende taak van de Raad van Toezicht is het toezicht houden op de doelmatigheid en rechtmatigheid van de door de overheid beschikbaar gestelde middelen. De twee belangrijkste documenten om hier zicht op te krijgen zijn de jaarrekening en de begroting. De Raad van Toezicht is verantwoordelijk voor het benoemen van de registeraccountant en het formuleren van zijn opdracht. De Raad heeft eerder, op basis van een aanbesteding, aan accountant PWC de opdracht verstrekt voor de controles tot en met boekjaar 2022. In het verslagjaar heeft de Raad van Toezicht, na overleg met de externe accountant PWC, de jaarrekening goedgekeurd. Voor de begrotingscyclus is binnen MosaLira het schooljaar het leidende principe, dit sluit aan bij het denk- en werkkader in het primaire proces. De begroting voor schooljaar 2021 / 2022 is door de Raad goedgekeurd en de meerjarenbegroting werd in eerste instantie richtinggevend goedgekeurd. Eind 2021 stelde de RvT de herziene meerjarenbegroting vast. Deze bevat de financiële implicaties van de accenten die in de resterende Koersplan periode worden gelegd. Tevens zijn hierin andere ontwikkelingen, zoals de gelden vanuit het Nationaal Programma Onderwijs verwerkt.

Teneinde een goed beeld te vormen van de jaarrekening en de begroting ontvangt de Raad van Toezicht ieder kwartaal een bestuursrapportage met daarin de belangrijkste ontwikkelingen op de gebieden financiën, HR, ICT, huisvesting en onderwijs. Deze rapportage wordt gebruikt om met het College van Bestuur in gesprek te gaan over de belangrijkste ontwikkelingen met bijbehorende besteding van middelen.

In 2021 keurde de RvT het voornemen van het CvB om over te gaan tot schatkistbankieren goed.

Tot slot stelde de RvT eind 2021, na een toelichting door de accountant, de rapportage interim bevindingen 2021 vast.

De inspectie van het onderwijs hanteert specifiek voor de doelmatigheid een vijftal rand voorwaardelijke vragen die gebruikt kunnen worden voor doelmatigheidstoezicht:

1. Passen de uitgaven binnen het onderwijsdoel?
2. Is er een zakelijk belang?
3. Is er gepaste soberheid?
4. Zijn er voor kosten gemotiveerde keuzes gemaakt?
5. Zijn de kosten proportioneel in relatie tot de activiteiten?

De Raad van Toezicht sluit hierbij aan.

3. Toezicht op de prestatie

De Raad van Toezicht baseert zijn toezichthoudende rol op informatie die grotendeels afkomstig is uit door het College van Bestuur voorbereide stukken en op informatie die door externen wordt aangeleverd:

- Vanzelfsprekend kwam elke vergadering de situatie rond COVID-19 aan bod en met name de gevolgen voor de scholen/leerlingen. Ook tussentijds werd de Raad door het College van Bestuur geïnformeerd over ontwikkelingen op dit gebied.
- Financiële en beleidsinhoudelijke rapportages – bestuursformatieplan, kwartaalrapportages (bestuursrapportages) en het jaarverslag - inclusief de mogelijke risico's, evenals de realisatie van de in de jaarplannen gestelde doelen.
- De relatie met United World College Maastricht; governance; bedrijfsvoering en HRM; kwaliteit van onderwijs.

- Interne en externe verantwoording met betrekking tot:
 - * De kwaliteit van onderwijs; onder meer terugkoppeling van gesprekken met de Inspectie en een reflectie op de eind 2020 afgenomen bestuurlijke visitatie vanuit de PO-Raad.
 - * Examinering; resultaten en rendementen (scores eindtoetsen)
 Organisatie'veranderingen': zoals samenwerking met andere collega-stichtingen en de situatie om van het Dienstencentrum te komen tot een 'Expertisecentrum'. Ook in het verslagjaar werd aandacht besteed aan de mate van compliance ten aanzien van de AVG wetgeving. Onder meer de voortgang rond AVG, de plannen, de uitkomsten n.a.v. de privacy compliance scan en de ervaringen uit de (digitale) schoolbezoeken zijn besproken. Dit in aanwezigheid van de Functionaris Gegevensbescherming en de Privacy Officer. Ook is gesproken over de verdere vormgeving van de integrale kindcentra met samenwerking met partners uit het PO in Maastricht en partners uit de kinderopvang en zorg.
- Onderwijs gerelateerde thema's. Het Nationaal Programma Onderwijs kwam in verschillende vergaderingen ter sprake. Onder meer werd ingegaan op de achtergrond van het NPO, het proces, bevindingen binnen MosaLira over in hoeverre leerlingen onderwijsachterstand opliepen en de besteding van de gelden. Ook werd de Raad inhoudelijk bijgepraat op het thema Inclusie. Ook het speciaal onderwijs is een aantal malen aan de orde geweest. Dit in relatie tot de situatie van de gebouwen, de grotere toeloop van het aantal leerlingen en het met moeite kunnen vinden van voldoende gekwalificeerde beroepskrachten.
- HRM: in het verslagjaar is in het kader van gesprekken over de situatie rond COVID-19 een aantal keren ingegaan op het welbevinden van de medewerkers in de bijzondere omstandigheden. Verder is de Raad door adviseurs HR bijgepraat over het beleid van MosaLira; waar komen we vandaan, waar staan we nu en wat zijn de ambities? Er zijn ook nadrukkelijk adviezen besproken m.b.t. verkrijgen van voldoende geschikte leerkrachten, werken met onderwijsassistenten en de bijscholing van deze laatste groep.
- Huisvestingsaangelegenheden: de ontwikkelingen ten aanzien van het integraal huisvestingsplan van Maastricht en het daaraan gekoppelde strategisch huisvestingsplan (SHP) zijn besproken tijdens vergaderingen van de Raad van Toezicht. De Raad is meegenomen in de eerste ontwikkelingen rond nieuwbouw-/ renovatieprojecten uit het SHP.
- Tot slot is de output van meerdere gesprekken en rapporten geagendeerd in de Raad. Zoals de gesprekken met accountant, accountantscontrole jaarrekening, beleidsinformatie PO-Raad en gesprekken met de (voorzitter van de) GMR.

4. Werkgeversrol en klankbord

Ook in het verslagjaar is er tijdens de vergaderingen van de Raad van Toezicht bijna als een vanzelfsprekendheid gebruik gemaakt van de klankbordfunctie tijdens de vergaderingen zelf. Dit wordt door beide partijen als prettig ervaren.

Eind 2021 is de bezoldiging van de leden Raad van Toezicht vastgesteld conform de richtlijnen van de VTOI en binnen de kaders van de WNT. Tevens is het rooster van aftreden opnieuw vastgesteld.

In mei 2022 treedt mw. Depondt af als lid van de Raad van Toezicht wegens het verstrijken van twee benoemingstermijnen. In het najaar van 2021 is gestart met de voorbereidingen van de werving- en selectieperiode voor het nieuw te benoemen lid. Bij deze procedure is een extern bureau betrokken en ook de GMR is nauw betrokken.

In 2021 vonden de ontwikkelgesprekken evenals de beoordelingsgesprekken plaats met beide leden van het CvB.

In het verslagjaar werd afgesproken dat de Remuneratiecommissie elk kwartaal de overzichten van betalingen aan de bestuurders ontvangt en deze controleert en accordeert. Dit gebeurt aldus vanaf dit verslagjaar. Tevens werd deze taak toegevoegd aan het reglement van de remuneratiecommissie.

5. Regeling van de besturing

In het verslagjaar zijn de statuten en bijbehorende reglementen doorgenomen.

In het bijzonder is aandacht besteed aan de implicaties van de WBTR (Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersonen). Deze wet is ingegaan per 1 juli jl.

Doelstelling is het verhogen van de kwaliteit van bestuur en toezicht, middels een concretisering van de taakomschrijving en aansprakelijkheid van bestuurder en toezichthouder.

Een eerste check toonde aan dat de belangrijkste elementen reeds geregeld zijn -onder meer omdat MosaLira de Code Goed Bestuur hanteert- op een enkel (klein) punt bleek aanpassing nodig te zijn.

Afgesproken is dat in een later stadium -in 2022- de statuten diepgaand worden besproken door RvT en CvB. Daarbij zal het gesprek met name gaan over in hoeverre de inhoud van de statuten nog past bij de dagdagelijkse praktijk binnen MosaLira. Naar aanleiding daarvan worden de statuten mogelijk gewijzigd, waarbij tevens 'de puntjes op de i worden gezet' wat de WBTR betreft.

In het verslagjaar zijn het reglement RvT en het reglement remuneratiecommissie aangepast als het gaat om de controletaak van de remuneratiecommissie op betalingen aan bestuurders.

Hiermee zijn de geldende afspraken geënt op de huidige praktijk en regelgeving, met inachtneming van wat eerder over de statuten is beschreven.

6. Eigen werkzaamheden

Oriëntatie op en versterking van de eigen rol als werkgever vindt plaats doordat leden van de Raad van Toezicht deelnemen aan landelijke overleggen, zoals van de Vereniging van Toezichthouders in Onderwijs Instellingen.

Tot slot

Het afgelopen jaar kan wederom worden getypeerd als een bijzonder jaar. Ook in 2021 was het onderwijs één van de sectoren die direct te kampen hadden met COVID-19. We zien echter een financieel gezonde organisatie met enthousiaste en betrokken medewerkers en we bewonderen de veerkracht van medewerkers en bestuur en ook leerlingen en ouders.

We zijn blij dat, ondanks de actuele ontwikkelingen die aandacht blijven vragen, er ook de nodige aandacht is geweest voor strategische zaken. Zo is het feit dat met elkaar de tijd is genomen om stil te staan en te komen tot de midterm review een waardevol proces geweest. Hiermee ligt er een mooie basis voor MosaLira om op door te gaan.

We kijken ernaar uit om ook in de toekomst onze taken verder te vervullen en de kwaliteit van het toezicht binnen MosaLira verder te optimaliseren.

BIJLAGE: Jaarverslag 2021 GMR MosaLira

1. Voorwoord

Net als 2020 was 2021 een bewogen jaar. Hoewel we anders gehoopt hadden, vonden nagenoeg alle vergaderingen wederom online plaats. Onze jaarlijkse bijeenkomst met alle MR-en van MosaLira moest helaas geannuleerd worden en de bijeenkomsten met de RvT gingen in aangepaste (online) vorm door. Het contact met de achterban, de MR-en, vond helaas ook vooral digitaal plaats. Gelukkig wisten we elkaar het afgelopen jaar wel goed te vinden.

Desalniettemin hebben we wel stappen kunnen zetten in 2021. Corona bracht natuurlijk ook veel druk op de bezetting in scholen. Mensen werden ziek, moesten in quarantaine en rooster-technisch was het allemaal erg lastig om het onderwijs door te laten gaan. Gelukkig is dat in het overgrote deel van alle gevallen goed gelukt, soms met kunst en vliegwerk.

De afgelopen jaren hebben we als MosaLira veel geïnvesteerd in personeel en extra ondersteuning. Zo hebben we flexibele schillen op scholen ingevoerd. Oorspronkelijk bedoeld als extra ondersteuning op scholen, maar nu keihard nodig om de bezetting op school overeind te houden met alle uitval.

Wij als GMR gaan de komende tijd meer inzetten op de verbinding met de MR-en. Waar we de afgelopen jaren gewerkt hebben om alle protocollen en beleidsstukken in lijn te krijgen met het Rijnlants werken, is het de komende jaren zaak om hier meer uitvoering aan te geven, samen met de MR-en op de diverse scholen. Gezamenlijk al onze MosaLira scholen een stapje verder brengen om nog beter onderwijs te kunnen bieden voor onze leerlingen en goede werkomstandigheden voor onze medewerkers.

2. Werkwijze Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad

a. GMR

De GMR bestond in 2021 uit 6 ouderleden en 6 personeelsleden. De leden van de GMR zijn gedurende het afgelopen jaar 6 maal samengekomen voor overleg met het College van Bestuur. Deze vergaderingen worden vastgelegd in verslagen. Deze verslagen zijn terug te vinden op de website van MosaLira. Daarnaast waren er overleggen met de RvT en werkgroepen. Het dagelijks bestuur van de GMR (voorzitter, vicevoorzitter en secretaris) van de GMR heeft ook nog 6 maal overlegd met het CvB. Vanwege Corona vonden al deze bijeenkomsten hoofdzakelijk digitaal plaats en is de jaarlijkse bijeenkomst met alle MR-en afgezegd.

b. Samenstelling GMR

De leden van de GMR zijn een afvaardiging van leerkrachten en ouders binnen stichting MosaLira. De leden die zitting nemen in de PGMR worden gekozen door de personeelsleden en de leden van de OGMR worden gekozen door de ouders. Beide gremia via de MR-en op de scholen. Zij worden gekozen voor drie jaar. Onderstaand volgt een overzicht van de bezetting van de GMR in 2021.

Personeelsgeleding	Oudergeleding
Renée Doyen (vicevoorzitter)	Anne Don
Stephanie Dols (vanaf 01.09.2021)	Kim Feron
Tom Habets	Ivo George (vanaf 01.09.2021)
Suzanne Jongen (tot 31.08.2021)	Jacco Kempen
Lou Lahaije	Maurice Lambriex (voorzitter)
Christianne Ijntema	Rick Miltenburg (tot 31.08.2021)
Sonja Ummels	Barbara Stoelhorst

Aan het einde van schooljaar 2020-2021 is er vanuit de Personeelsgeleding afscheid genomen van Suzanne Jongen en vanuit de Oudergeleding is afscheid genomen van Rick Miltenburg. Dit betekent dat in 2021 verkiezingen hebben plaatsgevonden voor 2 vacatures die per 1 september 2021 vacant zijn gekomen. Deze vacatures zijn opgevuld door Stephanie Dols (Personeelsgeleding) en Ivo George (Oudergeleding). De GMR was in 2021 op volle sterkte.

In 2021 is de GMR ondersteund door een ambtelijk secretaris, Karline van der Linden.

c. Werkgroepen

Om taken te verdelen en optimaal gebruik te kunnen maken van de aanwezige expertise binnen de GMR worden jaarlijks verschillende werkgroepen gemaakt. Deze werkgroepen worden meegenomen in de ontwikkeling van een beleidsstuk en worden informeel op de hoogte gehouden van ontwikkelingen zodat er in de reguliere GMR-vergadering efficiënter tot een advies of instemming kan worden overgegaan van een beleidsstuk. In 2021 hebben GMR-leden deelgenomen aan de werkgroep Dienstencentrum, werkgroep financiën algemeen, werkgroep statuten en reglementen, werkgroep arbodienst, werkgroep OPR, werkgroep functiebouwwerk, werkgroep inclusief onderwijs, werkgroep vacature RvT en/of werkgroep vacature Sr. HR-medewerker.

d. MR-achterban

De Medezeggenschapsraden van MosaLira vormen de achterban van de GMR. Om te weten wat er speelt, maar om ook, als dat nodig is, korte lijnen te kunnen hebben, hebben de GMR-leden allen één of meerdere scholen onder hun hoede. Concreet betekent dit onder meer dat de GMR-leden minimaal 2 keer per jaar de MR bezoeken om de verbinding te onderhouden.

De GMR blijft de betrokkenheid met de MR-en stimuleren om samen een steeds betere uitwisseling van ideeën te ontwikkelen.

e. Scholing

Er zijn in 2021 drie starttrainingen (verdeeld over twee dagen) voor nieuwe (G)MR-leden georganiseerd. Tijdens deze training zijn alle elementen van de medezeggenschap de revue gepasseerd. De cursisten hebben een overzicht gekregen van hun rol, rechten en plichten als lid van de (G)MR. Daarnaast is er ruimte geweest om vragen te stellen en andere (G)MR-leden te leren kennen.

3 Bevoegdheden

De GMR praat mee over bovenschoolse zaken. Het gaat om onderwerpen die van belang zijn voor alle of een meerderheid van de scholen van MosaLira. De belangrijkste bevoegdheden van de GMR zijn vastgelegd in artikel 10 t/m 14 van de Wet Medezeggenschap op scholen (WMS).

a. Instemmingsaanvragen

De GMR heeft in 2021 onderstaande instemmingsaanvragen* ontvangen van het CvB:

Onderwerp:	Datum:	Besluit (P)GMR:
Arbobeleidsplan 2021-2025	2 maart 2021	Ingestemd na diverse aanpassingen in het document
Faciliteiten medezeggenschapsraad	29 april 2021	Ingestemd
Bestuursformatieplan 2021-2022	29 april 2021	Ingestemd

Verlof richtlijnen servicebureau 2021-2022	29 april 2021	Ingestemd
Medezeggenschapsstatuut	15 juni 2021	Ingestemd
Medezeggenschapsreglement GMR	15 juni 2021	Ingestemd
Medezeggenschapsreglement MR	15 juni 2021	Ingestemd
Arbeidsmarkttoelagen	28 september 2021	Ingestemd met opmerkingen
Hybride werken medewerkers Servicebureau	30 november 2021	Ingestemd na diverse aanpassingen in het document
UWC Klachtenprocedure	30 november 2021	Ingestemd met opmerkingen
GMR Update functiebouwwerk	30 november 2021	Ingestemd

* Voor een uitgebreide toelichting t.a.v. bovenstaande onderwerpen verwijzen wij naar de notulen van de GMR-vergaderingen.

b. Adviesaanvragen

De GMR heeft in 2021 onderstaande adviesaanvragen* ontvangen van het CvB:

Onderwerp:	Advies gevraagd aan:	Besluit (P)GMR:
Meerjarenbegroting 2021-2022	29 april 2021	Positief advies
Kadernota begroting 2022-2023	30 november 2021	Positief advies
Advies vakantierooster 2022-2023	30 november 2021	Positief advies

* Voor een uitgebreide toelichting t.a.v. bovenstaande onderwerpen verwijzen wij naar de notulen van de GMR-vergaderingen.

c. Voorgelegd ter informatie

Het CvB heeft onderstaande onderwerpen* ter informatie aangeboden aan de GMR:

Werkdruk PSA-scan	26 januari 2021
Rapport bestuurlijke visitatie PO-raad november 2020, inclusief bestuurlijke reactie	26 januari 2021
Memo opleidingstraject (adjunct-)directeuren	26 januari 2021
Voortgang AVG	2 maart 2021
Bestuursrapportages	2 maart 2021, 15 juni 2021, 30 november 2021
Code Goed Bestuur 2020	2 maart 2021
Besturingsfilosofie	29 april 2021

Dienstencentrum update	29 april 2021
Brief arbeidsinspectie vervolg	29 april 2021
Benoemde preventiemedewerkers	29 april 2021
HR-afspraken UWC	15 juni 2021
Protocol en handreiking rechten van betrokkenen	28 september 2021
Aanpassing werkverdeling taakbeleid	28 september 2021
Aanpak en spoorboekje mid-term review Koersplan 2019-2023	28 september 2021
Jaarplan 2021-2022	28 september 2021

* Voor een uitgebreide toelichting t.a.v. bovenstaande onderwerpen verwijzen wij naar de notulen van de GMR-vergaderingen.

4. GMR-CvB-RvT bijeenkomst

Met de op 1 januari 2017 ingevoerde Wet versterking bestuurskracht is de RvT een belangrijke overlegpartner van de (gemeenschappelijke) medezeggenschapsraad geworden. De Raad van Toezicht en de GMR moeten nu ten minste twee keer per jaar overleg voeren.

In schooljaar 2020-2021 was de eerste bijeenkomst GMR-CvB-RvT op 13 april 2021, digitaal. Tijdens dit overleg is met elkaar informeel kennisgemaakt en zijn verschillende onderwerpen aan bod gekomen, zoals onder andere het proces van totstandkoming en gebruik per gremium van het Koersplan en het Functiebouwwerk. De tweede bijeenkomst is, vanwege Corona, in een andere vorm gegoten en verplaatst naar januari 2022.

5. MR-GMR-CvB bijeenkomst

Helaas kon deze bijeenkomst, vanwege Corona, dit jaar niet doorgaan.

Contactinformatie
Ambtelijk Secretaris GMR
gmr@mosalira.nl

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de raad van toezicht en het college van bestuur van MosaLira Stichting voor leren, onderwijs en opvoeding

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2021

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2021 van MosaLira Stichting voor leren, onderwijs en opvoeding te Maastricht gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van MosaLira Stichting voor leren, onderwijs en opvoeding op 31 december 2021 en van het resultaat over 2021 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2021 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 'Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021.

De jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2021;
- de staat van baten en lasten over 2021; en
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van MosaLira Stichting voor leren, onderwijs en opvoeding, zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

KYX3VXTNNUVS-795393487-58

*PricewaterhouseCoopers Accountants N.V., Stationsplein 8k, 6221 BT Maastricht, Postbus 3122,
6202 NC Maastricht
T: 088 792 00 43, F: 088 792 94 03, www.pwc.nl*

'PwC' is het merk waaronder PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. (KvK 34180285), PricewaterhouseCoopers Belastingadviseurs N.V. (KvK 34180284), PricewaterhouseCoopers Advisory N.V. (KvK 34180287), PricewaterhouseCoopers Compliance Services B.V. (KvK 51414406), PricewaterhouseCoopers Pensions, Actuarial & Insurance Services B.V. (KvK 54226368), PricewaterhouseCoopers B.V. (KvK 34180289) en andere vennootschappen handelen en diensten verlenen. Op deze diensten zijn algemene voorwaarden van toepassing, waarin onder meer aansprakelijkheidsvoorwaarden zijn opgenomen. Op leveringen aan deze vennootschappen zijn algemene inkoopvoorwaarden van toepassing. Op www.pwc.nl treft u meer informatie over deze vennootschappen, waaronder deze algemene (inkoop)voorwaarden die ook zijn gedeponeed bij de Kamer van Koophandel te Amsterdam.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2021 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 onderdelen n en o, Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat ook andere informatie. Dat betreft alle informatie in het jaarverslag anders dan de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, zijnde:

- Voorwoord;
- Het schoolbestuur;
- Verantwoording van het beleid;
- Verantwoording van het financieel beleid;
- Bijlage: Jaarverslag 2021 Raad van Toezicht MosaLira;
- Bijlage: Jaarverslag 2021 GMR MosaLira.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en op grond van de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021 is vereist voor het bestuursverslag en de overige gegevens.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het college van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het college van bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het college van bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het college van bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 'Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021.

In dit kader is het college van bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het college van bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het college van bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het college van bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het college van bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de instelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht, dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Maastricht, 20 juni 2022
PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

Origineel getekend door drs. S.C.J.M. Frissen RA

Bijlage bij de controleverklaring

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's:
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
 - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn;
- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het college van bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het college van bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.